IOH: GERHARDI

MEDITATIONES SACRÆ.

EDITIO POSTREMA,
prioribus emendatior.

OXONIÆ,
Apud *Iohannem Lichfield*, Academiæ
Typographum, impensis *Henrici*
Curteyne. 1633.

Cum Privilegio.

~~19½.88.17~~
C 17.15.10.15*

Robert Horsman

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

IOH. GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ.

MEDITATIO I.

De Vera peccatorum agnitione.

Sanat confeßio morbi.

SANCTE Deus, juſte Iudex, obverſantur oculis & animo peccata mea; in omni die de judicio cogito, quia mors impendet omni horæ; in omni die de judicio cogito, quia de omni die reddenda erit ratio in judicio. Excutio vitam meam, & ecce tota eſt vana aut profana; Vanæ & inutiles multæ actiones meæ, vanæ adhuc plures locutiones, vanæ inſuper plurimæ cogitationes. Nec ſolum vana eſt vita mea, ſed etiam profana & impia; nihil in ea invenio boni; ſi quid enim in ea videtur boni, verè bonum & perfectum non eſt, quia peccati originalis & corruptæ naturæ vitiavit id contagium. Dicebat S. Iob: Verebar omnia opera mea, Si ita conquerit ſanctus, quid facere debet impius? Omnes noſtræ juſtitiæ ſunt ſicut Iob. 9. 2 Iſa. 64.

pannus mẽstruatus. Si tales nostræ justitiæ, quales tandẽ erunt nostræ iniustitiæ?
Luc. 17. 10. Si omnia feceritis, dicit Salvator, quæ mandata sunt vobis, dicite; Serui inutiles sumus. Si inutiles sumus obediendo, certè abominabiles erimus transgrediendo. Si me ipsum & quicquid possum, etiam quando non pecco, tibi, sancte Deus, debeo; quid erit, quod pro peccato reddere possim? Ipsa nostra, quæ talis videtur, justitia divinæ justitiæ comparata, est mera injustitia; lucerna in tenebris fulgere cernitur: sed in solis radijs posita obtenebratur. Sæpe lignum creditur rectum, si ad regulam non ducitur, sed tamen si regulæ conjungitur, per quandam tortuositatẽ, vbi tumescat, invenitur. Sæpe imago sigilli videbitur perfecta in oculis intuentiũ, & tamen multùm est imperfecta in oculis artificis. Ità sæpe sordet in discretione judicis, quod in æstimatione fulget operãtis: alia enim Dei, alia hominum judicia. Multorum me peccatorũ terret memoria. Sed plura adhuc cognitionem meam
Psal. 19. 12 fugiunt. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, Domine! Ad cœlum oculos levare non audeo, quia offendi eum, qui in cœlis habitat. Nec in terra invenio refugium: quem enim favorem spe-
rare ausim à creaturis, cum offenderim
creatu-

creaturarum Dominum? Adversarius meus Diabolus accusat me: Æquissime judex, dicit ad Deum, judica istum meum esse ob culpam, qui noluit tuus esse per gratiam: Tuus est per naturam, meus est per delictorum complacentiam; tuus est per passionem, meus per suasionem: tibi inobediens, mihi obediens; à te accepit immortalitatis & innocentiæ stolam, à me accepit pannosam hanc pessimæ vitæ tunicam; tuam vestem dimisit, cum mea ad te venit. Iudica istum meum esse, & mecum damnandum esse. Accusant me omnia Elementa. Cœlum dicit; Ego lucem tibi ministraui ad solatiũ: Aer dicit; Ego omne genus avium tibi dedi ad obsequium: Aqua dicit; Ego diversa genera piscium tibi dedi ad esum: Terra dicit; Ego panem & vinum tibi dedi ad nutrimentum; Sed tamen his omnibus abusus es ad creatoris nostri contemptũ. Omnia ergo nostra beneficia convertãtur tibi ad supplicia. Ignis dicit; In me comburatur: Aqua dicit; In me demergatur: Aer dicit; In me ventiletur: Terra dicit; A me absorbeatur: Ignis dicit; A me deglutiatur. Accusant me Angeli sancti, quos mihi dederat Deus ad ministerium, & in futura vita ad consortiũ, sed peccatis meis sancto eorum ministerio in hac

vita & ſpe conſortij in futura vita me privavi. Accuſat me ipſa Dei vox, lex ſcilicet divina; aut implenda eſt lex divina, aut mihi pereundum: ſed legem à me impleri impoſſibile: in æternũ perire intolerabile. Accuſat me Deus Iudex ſeveriſſimus, executor æternæ ſuæ legis potẽtiſſimus: illũ fallere non poſſum; eſt enim ipſa ſapientia: ab eo fugere non poſsũ, eſt enim vbiq; regnans potentia. Quo ergo fugiam? Ad te, ô pie Chriſte, Redemptor & Salvator noſter vnice! Magna ſunt peccata mea, ſed major eſt ſatisfactio tua; magna eſt injuſtitia mea, ſed maior tua juſtitia. Agnoſco ego, tu ignoſce: Aperio ego, tu operi: detego ego, tu tege: in me nihil eſt, niſi vnde damner; in te nihil eſt, niſi vnde ſalver: commiſi ego multa, vnde juſtiſſimè ego damnari poſſim; ſed tu non amiſiſti, vnde miſericorditer me ſalvare poſſis. Audio vocem in Cantico, quæ jubet me abſcondere in foraminibus Petræ. Tu es Petra firmiſſima; foramina Petræ ſunt vulnera tua; in illis me abſcondam contra accuſationes omnium creaturarum. Clamant ad cœlum peccata mea; ſed fortius clamat ſanguis tuus pro peccatis meis effuſus; Valida ſunt peccata mea ad me coram Deo accuſandum; ſed validior eſt tua paſſio ad me defenden-

dum; In justissima vita mea potens est ad me damnandum; sed justissima vita tua potentior ad me salvandum. Appello à throno justitiæ ad thronum misericordiæ, nec ad judicium venire cupio, nisi sanctissimo tuo inter me & judicium tuum interposito merito.

MEDITATIO II.

Exercitium pœnitentiæ ex Dominica Passione.

Patientem respice Christum.

ASpice, fidelis anima, dolorem in cruce patientis, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud Angelicis tremendum spiritibus densitate spinarum pungitur: Facies, pulchra præ filijs hominum, sputis impiorum deformatur: Oculi lucidiores sole caligant in morte: Aures, quæ audiunt Angelicas laudes, peccatorum insultibus & sareasmis perstrepunt: Os, quod divina profert eloquia & Angelos docet, felle potatur atq; aceto: Pedes, ad quorum scabellum adoratur, clavis affiguntur: Manus, quæ tetenderunt cœlos, in cruce extensæ sunt, & clavis affixæ: Corpus, sanctissima Deitatis sedes & purissimum habitaculum,

verberatur

verberatur, & lancea perfoditur, nec remansit in eo nisi lingua, vt pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, tristissimè affligitur à peccatoribus in cruce: Deus moritur, Deus patitur, Deus sanguinem fundit. Ex pretij magnitudine, periculi æstima quantitate: Ex remedij pretio, morbi æstima periculum. Magna omnino vulnera, quæ non nisi vulneribus vivificæ & vivificantis carnis potuerunt sanari: magnus certè morbus, qui non nisi morte Medici curari potuit. Considera, fidelis anima, flagrātissimam Dei iram: Deprecator erat factus post primi parentis lapsum æternus ipsius & vnigenitus & vnicè dilectus Filius; nondum tamen aversus furor eius: Intercedebat is per quem condidit secula, & miserorum causam in se recipiebat summus ille salutis nostræ Advocatus; nondum tamen aversus furor eius: Carnem sibi induit Salvator, vt divinitatis gloria carni communicata peccatricem carnem expiaret, vt vis medica justitiæ perfectæ carni communicata venenatam peccati qualitatem in nostra carne hærentem extergeret, & carni nostræ gratia obtingeret; nondum tamē aversus furor ejus. Peccata & peccatorum merita in se transfert: corpus ligatur, cæditur, vulneratur

ratur, configitur, crucifigitur, in ſepulchrũ deponitur: Sanguis copioſe inſtar roris per omnia patientis membra profluit: Sanctiſſima anima ſupra modum contriſtatur, immo vſq; ad mortem triſtis eſt; doloribus inferni ſubijcitur; derelinqui ſe à Deo clamat æternus Dei Filius: Tantam ſanguinei ſudoris copiam profundit, tantos angores perſentiſcit, vt Angeli cõfortatione indigeat, qui Angelos omnes confortat: moritur, qui omnibus viventibus vitæ dator. Quid fiet in arido ligno, ſi hoc fit in viridi? Quid fiet peccatoribus, ſi hoc fit in juſto & ſancto? Quomodo puniet peccata propria, qui ſic ſævijt in aliena? Quomodo id tolerabit perpetuò in ſervis, quod tam atrociter punit in filio? Quid paſſuri ſunt, quos reprobat, ſi tanta patitur, quem vnice amat? Si Chriſtus ſine flagello non exijt, qui tamen ſine peccato venit; quantis flagellis digni, qui cum peccato in mundum veniunt, in peccato vivunt, & cum peccato exeunt? Lætatur ſervus, dum pro delicto ipſius tam graviter dilectus dolet filius; Iram Domini accumulat ſervus, dum pro leniendâ & placandâ Patris ira tantum laborat Filius. O infinitam Dei iram! ô furorem ineſtimabilem! ô juſtitiæ rigorem inæſtimabilem! Qui in vnicum dilectiſ-

simum, suæq; essentiæ participem filium, sic sævit, non propter aliquod delictum proprium, sed quia pro servulo deprecatur; quid servo faciet, qui in peccatis & offensionibus securè perseverat? Timeat servus, & exhorrescat & contristetur de suis meritis, dum ob merita non sua punitur Filius: timeat servus, qui peccare non cessat, dum pro peccato sic laborat Filius: timeat creatura, quæ Creatorem crucifixit: timeat servus, qui occidit Dominum: timeat impius & peccator, qui pium & sanctum sic afflixit. Audiamus, charissimi, clamantem, audiamus lachrymantem: clamat de cruce; Vide, homo, quæ pro te patior: ad te clamo, quia pro te morior: vide pœnas, quibus afficior: vide clavos quibus confodior; non est dolor sicut quo crucior; Cum sit tantus dolor exterior; interior planctus est gravior, cum te tam ingratum experior. Miserere, misereri nostri, Miserator vnice, & saxea nostra corda ad te converte.

MEDI-

MEDITATIO III.

De fructu veræ & seriæ pœnitentiæ.

Christus, Resipiscite, Clamat.

FVndamentum & principium sanctæ vitæ est salutaris pœnitentia. Vbi enim vera pœnitentia, ibi remissio peccatorum. Vbi peccatorum remissio, ibi gratia Dei. Vbi gratia Dei, ibi Christus. Vbi Christus, ibi ipsius meritum. Vbi Christi meritum, ibi satisfactio pro peccatis. Vbi satisfactio pro peccatis, ibi justitia. Vbi justitia, ibi læta & tranquilla conscientia: Vbi tranquillitas conscientiæ, ibi Spiritus S. Vbi Spiritus sanctus, ibi tota sacrosancta Trinitas. Vbi sancta Trinitas, ibi vita æterna. Ergo vbi vera pœnitentia, ibi vita æterna. Vbi vero pœnitentia non est, ibi nec peccatorum remissio, nec Dei gratia, nec Christus, non ipsius meritum, nec pro peccatis satisfactio, nec justitia, nec tranquilla conscientia, nec Spiritus Sanctus, nec sancta Trinitas, nec vita æterna. Quid ergo pœnitentiam nostram differimus? Cur in crastinum eam rejicimus? nec dies crastinus, nec vera pœnitentia in nostrarum virium sunt potentia: Neque solum de die crastino, sed etiam de hodierno reddenda est aliquando ratio in judicio. Non tam certus dies crastinus

ſtinus, quàm certus eſt impœnitentibus interitus: promiſit Deus pœnitenti veniam, ſed diem non promiſit craſtinum. Non habet locum Chriſti ſatisfactio, niſi in corde vera contritio. Peccata noſtra dividunt inter Deum & nos, teſtatur Eſaias Propheta. Per pœnitentiam autem ad ipſum revertimur. Agnoſce & dole ob peccati tui reatum, ſic Deum in Chriſto tibi ſenties placatum. Deleo iniquitates tuas, dicit Dominus: Ergo peccata noſtra conſcripta erant in cœleſti curia. Averte faciem tuam à peccatis meis, petit Propheta: Ergo ponit Deus iniquitates noſtras in conſpectu ſuo. Convertere ad nos, Deus, orat Moſes: Ergo peccata dividunt nos à Deo. Peccata noſtra reſponderunt nobis, conqueritur Eſaias: Ergo accuſant nos coram tribunali divinæ juſtitiæ. A peccatis meis munda me, orat David: Ergo peccarum turpiſſima fœditas coram Deo. Sana animam meam, quia peccavi tibi, orat idem: Ergo peccatum eſt animæ morbus. Quicunq; peccaverit mihi, delebo eum de libro meo, dicit Dominus: Ergo propter peccata ex libro vitæ delemur. Ne projicias me à facie tua, orat Pſaltes: Ergo propter peccata à Deo projicimur. Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me: Ergo pecca-

tis

tis ex templo cordis Spiritus Sanctus ejicitur, ſicut fumo apes, & fœtore columbæ fugantur. Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: Ergo peccata animum angunt, atq; cordis ſuccum exhauriunt. Terra infecta eſt ab habitatoribus ſuis, qui tranſgreſſi ſunt legem, clamat Eſaias: Ergo peccatum eſt contagioſum quoddam venenum. De profundis clamavi ad te, Domine, ait Pſaltes: Ergo peccatis ad infernum deprimimur. Olim eramus mortui in peccatis, dicit Apoſtolus: Ergo peccatum eſt ſpiritualis mors animæ. Per peccatum mortale homo amittit Deum: Deus eſt infinitum & incomprehenſibile bonum: Deum ergo amittere, eſt infinitum & incomprehenſibile malum. Sicut Deus ſummum bonum, ita peccatum eſt ſummum malum. Pœnæ & calamitates non ſunt vera mala, quia ex illis multa eliciuntur bona: Quinimmo, quod & bona ſint, inde patet, quia ſunt à ſummo bono, ſcilicet Deo; à quo non poteſt procedere, niſi bonum: Fuerunt in ſummo bono, ſcilicet Chriſto; ſummum autem bonum non eſt particeps veri mali; Ducunt etiam ad ſummum bonum, ſcilicet vitam æternam; Per paſſionem Chriſtus intravit in ſuam gloriam, per tribulationes Chriſtiani ingrediuntur vitam æternam

ternam. Summum ergo malum peccatū est, quia abstrahit à summo bono; quantum appropinquas Deo, tantum recedis a peccato; quantum appropinquas peccato, tantum recedis a Deo. Quàm salutaris ergo pœnitentia, quæ à peccato nos abstrahit, & ad Deum nos reducit? Verè tam magnum est peccatum, quàm magnus is, qui peccato offenditur; eum vero cœlum & terra non capiunt. Vicissim vero tam magna est pœnitentia, quā magnus is, ad quem per pœnitentiam redimus. Accusat peccatorē conscientia quam polluit, Creator quem offendit, culpa qua transgressus est, creatura qua abusus est, Diabolus cuius impulsum secutus est: quàm salutaris pœnitentia, quæ à tantis accusationibus liberat! Properemus ergo, properemus ad tam salutarem tanti morbi medicinam: In morte si agas pœnitentiam, non relinquis peccata, sed peccata te relinquunt: Vix invenies quenquam veram pœnitētiam egisse in morte, nisi vnicum latronē in cruce. Quatuordecim annis servivi tibi, dicebat Iacobus Labano, tempus est, vt prospiciam domui meæ: & tu si tot annis huic mundo & vitæ servivisti, an non æquum, vt animæ incipias providere? singulis diebus caro nostra cumulat delicta;

singulis

ſingulis ergo diebus ſpiritus per pœnitentiam eadem lavet. Mortuus eſt Chriſtus, vt moreretur in nobis peccatum, & nos volumus, vt vivat & regnet in cordibus noſtris id, cui vt vitam auferret, ipſe Filius Dei mortuus eſt. Chriſtus non intrat in tor hominis per gratiam, niſi Iohannes Baptiſta viam ei paret per pœnitentiam: non effundit Deus miſericordiæ oleum, niſi in vas probè contritum. Dominus mortificat priùs per contritionem; vt poſtea vivificet per Spiritus conſolationem; priùs in infernum ducit per ſerium dolorem; vt ex inferno reducat per gratiæ ſaporem. Audijt Elias prius ſpiritum grandem & fortem, ſubvertentem montes, & conterentem petras; & poſt ſpiritum commotionem; & poſt commotionem ignem; Tandèm vero ſubſecutus tenuis & tranquillæ auræ ſibilus; Ita quoq; guſtum amoris divini præcedit terror, conſolationem præcedit triſtitia. Non alligat Deus vulnera tua, niſi prius illa agnoſcas & deplores; Non tegit Deus, niſi prius detegas; Non ignoſcit, niſi prius agnoſcas; Non juſtificat, niſi prius teipſum damnes; Non conſolatur, niſi prius in te deſperes. Hanc veram pœnitentiam efficiat in nobis Deus per Spiritum ſuum.

MEDI-

MEDITATIO IV.

Meditatio de nomine Iesu.

Nomine quid Iesu suavius esse potest?

O Bone Iesu, sis etiam mihi Iesus, propter sanctum tuum nomen miserere mei. Condemnat me vita mea, sed nomen Iesu salvabit me. Propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum, cumq; verus & magnus sis Salvator, vtiq; etiam veros & magnos respicis peccatores. Miserere mei, bone Iesu, in tempore miserandi, ne damnes me in tempore judicandi. Si me intra misericordiæ gremium receperis, non erit propter me augustior; si mihi micas bonitatis tuæ distribueris, non eris propterea indigentior: mihi natus es, mihi circumcisus, mihi etiam Iesus factus es. Quàm hoc nomen suave & delectabile! Quid enim Iesus, nisi Salvator? Quid autem salvatis incommodi accidere possit? quid vltra salutem adhuc aut petere aut expectare possumus? Accipe me, Domine Iesu, intra filiorum tuorum numerum, vt vna cum illis sanctum & salvificum nomen tuum laudare possim. Si mihi integritatem meam ademi, nunquid tibi misericordiam tuam peremi? Si me perdere & damnare

damnare miſer ego potui, nunquid propterea miſericors tu ſalvare me non poſſis? Noli, Domine, ſic attendere ad peccata mea, vt obliviſcaris miſericordiæ tuæ; noli ſic expendere & penſitare delicta mea, vt præponderent merito tuo: Noli ſic attendere ad malum meum, vt propterea obliviſcaris boni tui; ne memineris iræ adverſus reum, ſed memor eſto miſerationis adverſus miſerum. Qui dediſti mihi animum, vt te deſiderare potuerim, num deſiderio meo te ſubtrahes? Qui meam indignationem & juſtam damnationem mihi oſtendiſti, num meritum tuum & vitæ æternæ promiſſionem à me abſcondes? Coram cœleſti tribunali cauſa mea agenda, ſed ſolatur me, quod in cœleſti curia Salvatoris nomen tibi aſſignatum, quia de cœlo nomen iſtud per Angelum delatum. O miſericordiſſime Ieſu, cui eris Ieſus, ſi miſeris peccatoribus gratiam & ſalutem quærentibus non eris Ieſus? Qui ſuæ juſtitiæ ſuæq; confidunt ſanctitati, illi in ſe quærunt ſalvtem: ego autem, quia in me nihil æternâ vitâ dignum invenio, ad te Salvatorem confugio. Damnatum ſalva, peccatoris miſerere, injuſtum juſtifica, accuſatum abſolue. Tu, Domine, veritas es, nomen tuum ſanctum & verum! Sit

igitur

igitur in me quoq; nomen tuum verum, ſis etiam mihi Ieſus & Salvator. Sis mihi Ieſus in vita præſente, ſis mihi Ieſus in morte, ſis mihi Ieſus in extremo judicio, ſis mihi Ieſus in æterna vita: Vtiq; eris, bone Ieſu, quia vt ipſe invariabilis es in eſſentia, ita invariabilis in miſericordia; Non mutabitur tibi nomen tuum. Domine Ieſu, propter me vnicum miſerum peccatorem; quinimo etiam mihi eris Salvator; venientem enim non ejicis foras; qui dediſti, vt venire voluerim, dabis etiam vt veniens recipiar; verba enim tua veritas & vita. Damnet me peccati originalis in me propagatio; tu tamen mihi Ieſus es; damnet me conceptio mea in peccatis facta; tu tamen mihi Ieſus. damnet me formatio mea in peccatis & ſub maledictione facta, tu tamen Salvator meus es: Damnet me corrupta nativitas mea; tu tamen ſalus mea: damnent me juventutis meæ peccata; tu tamen Ieſus meus: damnet me totius vitæ peccatis graviſſimis maculatæ tranſactio; tu tamen Ieſus meus manes: damnet me mors pro peccatis & culpis varijs mihi infligenda; tu tamen Salvator meus: Damnet me diſtrictiſſima extremi judicij ſententia; tu tamen Ieſus meus. In me peccatum, reprobatio, damnatio: In tuo

nomine

nomine justitia, electio, salus; Sed in nomen tuum baptizatus sum, in nomen tuum credo, in tuo nomine moriar, in tuo nomine resurgam, in tuo nomine coram judicio comparebo. Omnia in hoc nomine nobis parata & instar thesauri conclusa; tantum de bonis illis decedit, quãtum diffidentia mea detraho; quod à me vt abesse jubeas, per illud ipsum nomen precor, ô bone Iesu, ne mea culpa & incredulitate damner, quem pretioso tuo merito & salvifico nomine tuo servatum cupis.

MEDITATIO V.

Exercitium fidei ex amore Christi in agone mortis.

Mihi Iesu gratia quæstus.

VIde, Domine Iesu, quam injurius sim in passionem tuam. Cor meum angitur, & contristatur anima mea valde, quia non adsunt opera mea, neq; præsto sunt quædam merita, cum tamen tua passio mea sit actio, tua opera sint mea merita; Injurius sum in tuam passionem; quia cum illa sit sufficientissima, supplementum operum meorum anxius adhuc quæro. Quod si justitiam in me invenirem

rem, justitia tua nihil mihi prodesset, vel certe eam tantoperè non desiderarem; si opera legis requiro, ex lege damnabor. Scio autem quod jam non amplius sim sub lege, sed sub gratia. Perditè vixi, peccavi, Sancte pater in cœlum, nèc sum dignus vocari filius tuus, non tamen renues me appellare servum. Ne quęso denegetur mihi sanctissimus tuę passionis fructus; non sterilescat tuus sanguis, quin fructum in liberanda anima mea proferat. Semper vixerunt in carne peccata mea, tandem quæso mecum moriantur: Semper huc vsq; dominata est mihi caro mea, tandem triumphet spiritus; Exterior homo putredini & vermibus subjiciatur, vt ad gloriam emergat interior. Semper hucusq; obsecutus sum Dæmonis suggestionibus, tandem quæso conteratur sub meis pedibus. Præsto est Satanas, & accusat me; sed in me non habet quicquam. Terret me mortis species; sed mors finis erit meorum peccatorum, & initium sanctæ vitæ. Iam demũ perfectè tibi placere potero, Deus meus: jam demùm in bonitate & virtute confirmabor. Terret me peccatis meis, sed accuset eum, qui suscepit infirmitates meas, quem propter peccata mea percussit Dominus. Debitum meum magnum valdè, neque per-

perſolvere quicquam de eo potero; ſed in ſponſoris divitijs & benignitate confido. Liberet me, qui ſponſior ē fecit pro me; Perſolvat pro me, qui debitum meum recepit in ſe. Peccavi, Domine & peccata mea multa & magna nimis; nolim tamen atrociſſimum illud peccatum committere, vt mendacij te arguam, qui verbis & operibus & iuramento teſtaris, ſatisfactum eſſe pro iniquitatibus meis. Peccata mea non metuo, quia tu iuſtitia mea; ignorantiam meā non metuo, quia tu ſapientia mea; mortem non metuo, quia tu vita mea; errores non metuo, quia tu veritas mea; corruptionem non metuo, quia tu reſurrectio mea; dolores mortis non timeo, quia tu gaudium meum; Iudicij ſeveritatem non metuo, quia tu juſtitia mea. Inſtilletur exareſcenti animæ meæ ros tuæ gratiæ & conſolationis vivificæ. Exareſcit ſpiritus meus, ſed brevi in te exultabit; Languet & flaccida eſt caro mea, ſed propediem germinabit; Corruptionem ſubire cogor, ſed ex corruptione liberabis me, quia ex omnibus malis me liberâſti. Creâſti me; quomodo figmentum manuum tuarum diſſolvi poterit? Redemiſti me ab omnibus hoſtibus; quomodo vnica mors prædominari poterit? Corpus & ſanguinem & omnia

omnia tua immo teipſum impendiſti pro ſalute mea; quomodo mors detinebit ea, quæ tam pretioſo λύτρῳ ſunt redempta? Iuſtitia eſt, Domine Ieſu: non prævalebunt tibi peccata mea; Vita es & reſurrectio; non prævalebit tibi mors mea; Deus es; non prævalebit tibi Satanas. Dediſti mihi arrham Spiritus tui; iſthac glorior, iſthac triumpho, & firmiſſime credo, nullatenus dubitans, quod ad nuptias Agni introire mihi concedetur. Tu veſtis mea nuptialis, Sponſe chariſſime, quam in Baptiſmate indui. Tu operies meam nuditatem; neq; huic pretioſæ & pulcherrimæ veſti ſupplementum juſtitiæ meæ aſſuam. Quid hominis juſtitiæ, niſi pannus menſtruatus? Quomodo ergo abominabilem iſtum pannum pretioſiſſimæ juſtitiæ veſti aſſuere auderem? In hac veſte apparebo coràm facie tua in judicio tuo, quando judicabis orbem terrarum in iuſtitia & æquitate. In hac veſte apparebo coram facie tua in cœleſti regno. Hæc veſtis teget meam confuſionem & opprobrium meum, ne in æternum recordetur ejus quiſquam amplius. Ibi apparebo glorioſus & ſanctus in facie tua, & hæc caro mea, hoc corpus meum, beatiſſima induetur gloria; gloria autem perenni & æternis ſeculis nunquam in-

termo-

ermoritura. Veni, Domine Ieſu; & qui
e amat, dicat, Veni!

MEDITATIO VI.

Conſolatio pœnitentis ex Paſſione Chriſti, ex Anſhelmo potiſſimum.

Crux Chriſti noſtra corona eſt.

OMnis piorum gloria eſt in Dominicæ paſſionis ignominia. Omnis piorum requies eſt in vulneribus Salvatoris noſtri. Vita noſtra in ipſius morte, gloria noſtra in ipſius exaltatione. Quã magna eſt miſericordia tua, cœleſtis Pater, omnipotens Deus! potui per me te offendere, ſed non potui per me te mihi placare: tu igitur in Chriſto me reconcilias tibi ipſi. Vide ergo, ſancte Deus, carnis ſacramentum, & carnis meæ remitte reatum. Reſpice, quod bonus perpeſſus eſt Filius, & obliviſcere, quod malus operatus eſt ſervus. Caro mea te laceſſivit ad iram; caro Chriſti te inflectat, precor, ad miſericordiam. Magnum eſt quod mea meretur iniquitas, ſed, longè majus quod redemptoris mei promerita eſt pietas; Magna eſt mea injuſtitia,

tia, sed multò major Redemptoris mei justitia. Quanto enim Deus superior homine, tanto mea malitia est inferior ipsius bonitate; vt qualitate, ita etiam quantitate. Totum quod sum, tuum est conditione, fac vt sit etiam totum tuum dilectione. Qui me facis petere, fac & accipere: das mihi quærere, da etiam invenire: doces pulsare; aperi ergo mihi pulsanti. A te habeo desiderare, à te habeam impetrare; à te habeo velle, à te habeam perficere. Sancte Deus, juste Iudex, si peccata mea celantur, sunt insanabilia; si videntur, sunt detestabilia; vrunt me dolore, sed magis terrent timore. Ne contineas, precor, tam veram misericordiam, vbi tam veram agnoscis miseriam. Magnum hic peccatum invenis; major adhuc sit & vberior tua gratia. Sancte Pater, ne quæso effundas super me iram tuam, cum propter peccata mea Filium tuum percusseris. Sancte Iesu, libera me ab ira divina, qui in te sustulisti eam propter me in cruce. S. Spiritus; protege me tua consolatione contra iram Dei, qui in Evangelio misericordiam pœnitentibus & contritis annunciâsti. Sancte Deus, juste Iudex, non invenio locum, in quem confugere possim à facie iræ tuæ. Si in cœlum ascendero, illic præsens es. Si in infernum

fernum descendero, ecce tu ades: Si assumam alas auroræ, & habitem in novissimo maris, etiam illic manus tua deducet me, & apprehendet me dextera tua. Ad Christum igitur fugiam, & in illius vulneribus me abscondam. O misericors Deus, respice corpus Filii tui vulneribus omni ex parte sauciatum, & vulnera peccatorum ne respexeris. Sanguis Filii tui lavet me ab omnibus peccati maculis: audi preces ipsius ardentissimas, pro salute electorum tibi oblatas, Sancte Deus, juste Iudex, terret me vita mea; Namque, diligenter discussa, tota aut peccatum aut sterilitas apparet, Et, si quid fructus in ea videtur, sic est aut simulatum aut imperfectum, aut aliquo modo corruptum, ut possit aut non placere, aut etiam displicere oculis tuis. Certè tota mea vita aut in peccato est & damnabilis, aut infructuosa & contemptibilis. Sed quid separo infructuosam à damnabili? Vtiq; si est infructuosa, est damnabilis. Omnis enim arbor, quæ non facit fructum bonum, in ignem projicietur: non solùm illa arbor igni traditur, quæ malos, sed etiam quæ nullos profert fructus. Terrent me hoedi ad sinistram Iudicis constituti, non quia aliquid mali fecerunt, sed quia nihil boni egerunt, Esurientibus

non dederunt cibum, nec sitientibus potum. O ergò lignum aridum & inutile, & æternis ignibus dignum! Quid respondebis in illa die, cum exigetur à te usque ad ictum oculi omne tempus vivendi tibi impensum, qualitèr à te fuerit expensum? non peribit capillus de capite neque momentum de tempore. O angustiæ! hinc erunt peccata accusantia, inde terrens justitia; subtus patens horrendum Chaos inferni, desuper iratus Iudex; intùs conscientia urens, foris mundus ardens. Vix justus salvabitur; peccator sic deprehensus, in quam partem se convertet; latere erit impossibile, apparere intolerabile: Vnde ergò animæ meæ salus? unde consilium? Quis est, qui dicitur magni consilii Angelus? Ipse est Iesus, idem est Iudex, inter cujus manus tremo. Respira, ô anima; ne desperes. Spera in eo, quem times; confuge ad eum, à quo fugisti. Iesu Christe, propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum. Respice me miserum invocantem nomen tuum. Si me admiseris intra latissimum misericordiæ tuæ sinum, non erit propter me angustior. Verum est, ô Domine, conscientia mea meruit damnationem, & pœnitentia mea non sufficit ad satisfactionem; sed certum est

quo

quod misericordia tua superat omnem offensionem. In te Domine confido; non confundar in æternum.

MEDITATIO VII.

De fructu Passionis Dominicæ.

Spes mea Passio Christi.

QVotiès de Passione Domini cogito, totiès de amore Dei & peccatorum meorum venia, magna omninò præsumo. Inclinat caput ad osculandum, brachia distendit ad amplexandum, manus aperit ad elargiendum, latus aperit ad cor amore ardens aspiciendum: exaltatur de terra, ut omnes trahat ad seipsum: Vulnera ejus sunt dolore livida, amore fulgida; ideò per aperturam vulneris intrare debemus ad secretum cordis: Prorsus copiosa apud eum redemptio, quia non gutta aliqua, sed unda sanguinis largitèr per quinque partes corporis emanavit. Sicut uva in torculas conjecta onere super impositò frangitur, ac undique liquorem effundit: ita caro Christi, pondere iræ divinæ & gravitate peccatorum pressa, liquorem sanguinis undiquaque diffundit. Cum Abraham filiũ suum

in ſacrificium offerre vellet, Dicebat Dominus: Nunc verè cognovi, quod me diligas. Tu quoque immenſam æterni Patris dilectionem agnoſce, quod Filium ſuum unigenitum pro nobis in mortem tradere voluerit. Dilecti ſumus, cum adhuc inimici eſſemus: an noſtri obliviſcetur, cum per mortem Filii jam reconciliati ſimus? an in oblivione coram ipſo eſſe poterit tam pretioſus filii ſui ſanguis, cum etiam lachrymas & greſſus piorum hominum numeret? an Chriſtus eorum in ſua vita obliviſci poterit, pro quibus mortem ſuſtinere voluit? an obliviſci eorum poterit in gloria, pro quibus tanta ſuſtinuit tormenta? Conſidera, fidelis anima, multiplicem Paſſionis Domini fructum. Chriſtus pro nobis ſanguineum ſudorem ſudit, ne frigidiſſimus in mortis agone ſudor nos opprimeret: Luctari voluit cum morte, ne in agone mortis deficeremus: anxietatem graviſſimam & triſtitiam, uſq; ad mortem ſuſtinere voluit, ut æternæ lætitiæ in cœlis participes redderemur. Oſculo, quod amicitiæ & benevolentiæ ſignum, prodi voluit, ut peccatum, quo Satan primos parentes ſub ſpecie ſingularis benevolentiæ prodidit, extingueretur: A Iudæis capi & ligari voluit, ut nos peccati vinculis ligatos,

tos, & in æternam damnationem conjiciendus, ſolveret: In horto fieri voluit paſſionis initium, ut expiaret peccatum quod in horto Paradiſi habuerat principium: Ab Angelo confortari voluit, ut Angelorum nos redderet in cœlis ſocios; A propriis deſeritur diſcipulis; ut nos turpi defectione à Deo avulſos ſibi agglutinaret: Coram Concilio à falſis teſtibus eſt accuſatus, ne nos à Satane per legem Dei accuſaremur: Condemnatus eſt in terris, ut nos abſolveremur in cœlis: Pro peccatis tacuit, qui peccata non fecit, ne propter peccata noſtra in judicium Dei adducta obmuteſcere cogeremur: Alapis cædi voluit, ut nos à conſcientiæ & Satanæ ſtimulis abſolveremur: Illudi ſibi paſſus eſt, ut nos inſultori Satanæ illudere poſſemus: Facies ipſius tegitur, ut à nobis removeret velum peccati, quod in nobis aſpectum Dei impedit, & damnabilem ignorantiam inducit; Veſtibus exui voluit, ut innocentiæ veſtis per peccatum amiſſa nobis reſtitueretur; Spinis compunctus eſt, ut cordis noſtri compunctiones ſanaret; Crucis pondus portavit, ut onus æternæ pœnæ à nobis ſubmoveret; A Deo ſe derelictum clamavit, ut æternam Dei cohabitationem nobis pararet; Sitivit in cruce, ut rorem di-

vinæ gratiæ nobis promereretur, ac ne æternâ siti perire cogeremur; Æstu iræ divinæ torreri voluit, ut infernalem ignem à nobis tolleret; Iudicatus est, ut à Dei judicio nos liberaret; Reus peractus est, ut nos reos absolveret; Iniquis manibus cæsus est, ut diaboli verbera à nobis tolleret; Præ dolore clamavit, ut ab æternis ululatibus nos servaret; Lachrymas profudit, ut nostras abstergeret lachrymas; Mortuus est, ut nos viveremus; Dolores inferni persensit, ut nunquam illos sentiremus; Humiliatus est, ut nostro tumori medicina afferretur; Coronâ spineâ coronatus est, ut cœlestem coronam nobis promereretur; Ab omnibus passus est, ut omnibus salutem præstaret; Caligaverunt ejus oculi in morte, ut nos in luce cœlestis viveremus gloriæ; Audivit ignominias & contumelias, ut in cœlis audiremus jubilationes Angelicas. Ne igitur desperes, fidelis anima: infinitum bonum per peccata tua est offensum; sed infinitum persolutum est pretium; judicanda es propter peccata tua; sed Dei Filius pro totius mundi peccatis, quæ in se receperat, jam judicatus est; punienda sunt peccata tua; sed Deus ea jam punivit in Filio suo; magna sunt peccatorum tuorum vulnera; sed pretiosum

tiosum est sanguinis Christi balsamum; Maledictum te pronunciat Moses; quia non servasti omnia, quæ scripta sunt in libro legis; sed Christus pro te factus est maledictum; scriptum est contrà te in cœlesti curia chirographum; sed illud Christi sanguine est deletum. Tuâ ergo passio, ô pie Christe, ultimum meum refugium!

MEDITATIO VIII.

De certitudine salutis nostræ.

Bona spes confundere nescit.

QVid turbaris, anima mea? quid de misericordia Dei adhuc dubitas? Memento Creatoris tui. Quis creavit te sine te? quis formavit corpus tuum in occulto, quando formatum corporis tui habitaculum in inferioribus terræ? Qui igitur curam tui suscepit, cum nondum esses, nonne & is curam tui ageret, postquam ad imaginem suam te condidit? Creatura Dei sum, ad Creatorem me converto; Quod si Natura mea infecta est à Diabolo, si sauciata & vulnerata est à latronibus, scilicet peccatis; vivit tamen adhuc Creator meus.

Qui me potuit facere, ille poterit etiam reficere; Qui me creavit sine ullo malo, poterit à me tollere omne malum, quod Diaboli suggestione, Adami prævaricatione, propria etiam mea actione ad me ingressum, pervasit omnem substantiam meam. Poterit igitur Creator meus me reficere, modò etiam velit. Utique vult; quis enim opus suum odio habet? nonne coram eo sumus sicut lutum in manibus figuli? Quod si me odio haberet, ex nihilo utique non creasset. Ipse Salvator est omnium, maximè verò credentium. Mirabiliter me creavit; mirabilius tamen redemit. Nunquam illuxit clarius, quod nos dilexit Dominus, quàm in ipsius passione & vulneribus. Verè diligitur, propter quem Unigenitus ex sinu Patris mittitur. Quod si salutem meam non desiderares, Domine Iesu, quarè de cœlo descenderes? Sed descendisti in terram, in mortem, in crucem. Ut servum redimeret Deus, Filio non pepercit. Verè igitur magno amore genus humanum complectitur, qui propter generis humani redemptionem Filium suum tradidit affligendum, occidendum, crucifigendum. Charum omnino & verè magnum pretiũ, quo redempti sumus, chara igitur & magna redemptoris misericordia. Videri

deri alicui posset, quod Deus æquè magno amore electos suos filios diligat, quo Filium unigenitum: Cui enim aliquid impendimus, illud charius est eo, quod impendimus. Vt adoptivos haberet filios, naturali & coëssentiali Filio non pepercit. Quid ergò magnum est, quod in domo cœlesti mansiones nobis paraverit, cum Filium suum dederit, in quo est tota plenitudo divinitatis? Certè ubi divinitatis plenitudo, ibi quoque plenitudo æternæ vitæ & gloriæ: Quod si in Christo dedit plenitudinem æternæ vitæ, quomodo parvulam ejus particulam denegabit? Verè magno amore nos adoptivos filios cœlestis Pater amplectitur, propter quos unigenitum Filium tradidit: Verè magno amore Filius nos complectitur, qui propter nos seipsum tradidit. Vt divites nos faceret, extremam toleravit paupertatem; non enim habuit ubi caput reclinaret suum: Vt nos Dei filios faceret, ipse homo nascitur; neque peracto semel redemptionis opere imposterum nos negligit, sed adhuc in dextrâ majestatis divinæ constitutus, interpellat pro nobis. Quid ad salutem necessarium mihi non impetrabit, cum ad salutem mihi promerendam seipsum impertiverit? Quid Pater denegabit Filio, qui

obediens ei factus usq; ad mortē, mortē autem crucis? Quid Pater denegabit Filio, qui ἀόρατον à Filio præstitum jam antè acceptavit? Accusent me peccata mea, in hoc intercessore cōfido; major est, qui excusat, quàm qui accusat. Terreat me imbecillitas mea; in ipsius virtute glorior. Accuset me Satanas; modò excuset me Mediator; Accuset me cœlum & terra, & iniquitates meæ reum me peragant; sufficit mihi, quod pro me cœli & terræ Creator, & ipsa Iustitia, deprecatur. Sufficit mihi ad meritum: scire quod non sufficiat meritum. Sufficiat mihi, eum habere propitium, cui soli peccavi, quicquid ille non imputare decreverit, sic erit, quasi non fuerit. Neque me movet, quod peccata mea & gravia, & varia, & sæpius iterata; Nisi enim peccatis onerarer, justitiam illius non desiderarem: nisi morbum haberem, Medici opem non implorarem. Ipse Medicus est, ipse Salvator, ipse Iustitia est; seipsum negare non potest: Ego ægrotus, ego damnatus, ego peccator; meipsum negare non possum. Miserere mei, ô Medice; ô Salvator, ô Iustitia; Amen.

MEDI-

MEDITATIO IX.

Deamando ſolo Deo.

Domino jungaris amore.

ERige te, fidelis anima, & ama illud ſummum bonum; in quo omnia bona, ſine quo nullum aliud verum bonum. Nulla creatura voluntatem noſtram exſatiare poteſt, quia nulla creatura perfectum bonum obtinet, ſed tantùm participatum. Rivulus quidam boni à divinitate ad eam traducitur, ſed fons in Deo ſemper manet; Quare ergò fonte relicto rivulos conſectari velimus? Omne bonum in creaturis eſt imago quædam perfecti illius boni, quod in Deo, imò quod ipſe Deus eſt: Quarè ergò arrepta imagine ipſam rem deſerere velimus? Columba ex Arca Noah non poterat in aquarum volubilitate invenire, ubi requieſceret pes ejus. Ita anima noſtra in omnium rerum ſublunarium numero non poteſt quicquam invenire, quod deſiderium ejus plenè impleat, propter ſummam earum inconſtantiam & fragilitatem. Annòn ſibi ipſi injuriam facit, qui infrà dignitatem ſuam aliquid amat?

amat? Iam verò anima nostra omnibus creaturis nobilior, quia Dei passione & morte redempta; Quare ergò creaturas amare velit? Annon id majestati, in quam evenit illam Deus, contrarium? Quicquid amamus, ad vel propter potentiam, vel propter sapientiam, vel propter pulchritudinem amamus: Quid verò Deo potentius, quid Deo sapientius, quid Deo pulchrius? omnis Regum mundanorum potentia ab eo & sub eo: omnis hominum sapientia ad divinam collata, stultitia est: omnis creaturarum pulchritudo ad divinam collata, deformitas est. Si potentissimus Rex quispiam cum tenuis sortis ac conditionis virgine per internuncios de conjugio ageret, annon stolidè ageret illa virgo, si prætermisso Rege potentissimo, egenis velit adhærere internunciis, & Regis ministris? Sic Deus per omnem illam creaturarum pulchritudinem nos ad se vocare, ad sui amorem excitare voluit; quarè ergò anima nostra, quam sponsus Christus expetit, creaturis velut internunciis hujus spiritualis conjugii adhæret? Ipsæ creaturæ clamant, Quare nobis adhærescitis? quare in nobis finem desiderii vestri ponitis? non possumus appetitum vestrum exsatiare: ad utrumque nostrum Creatorem

accedite.

accedite. A creaturis nullus amor reciprocus ſperandus, à creaturis etiam nullus amor erga nos cœpit; ſed Deus, qui eſt ipſa charitas, amantem ſe non poteſt non amare, quinimò amore ſuo omnia deſideria noſtra & omnem amorem noſtrum prævenit. Quantum ergò diligendus, qui prior tantùm nos dilexit? Dilexit nos, cum nondum eſſemus; nam dilectionis divinæ eſt, quod in hunc mundum nati ſumus. Dilexit, cum inimici eſſemus; nam miſericordiæ & dilectionis divinæ eſt, quod Filium Redemptorem miſerit. Dilexit, cum in peccata prolapſi eramus; nam dilectionis divinæ eſt, quod non continuò, ſi delinquimus, morti nos tradit, ſed converſionem noſtram expectat; dilectionis divinæ eſt, quod præter noſtrum meritum, imò contrà meritum ad cœleſtia nos traducit palatia. Sine amore Dei nunquam ad ſalutarem ejus cognitionem pervenies; ſine amore Dei omnis ſcientia inutilis, imo noxia. Quare charitas excedit omnium myſteriorum notitiam? Quia hæc etiam in diabolis, illa non niſi in piis. Quare diabolus infeliciſſimus? Quia ſummum bonum amare nequit. Quare Deus contrà feliciſſimus & beatiſſimus? Quia omnia amat, delectatur in omnibus operibus

ribus suis. Quare amor Dei in hac vita perfectus non est? Quia tantum diligimus, quantum cognoscimus. Iàm verò in hac vita ex parte solùm cognoscimus & in ænigmate. In æterna vita perfectè beati erimus, quia perfectè amabimus Deum: perfectè amabimus, quia perfectè cognoscemus. Nemo poterit spem habere perfecti amoris divini in futuro sæculo, qui in hoc non incipit Deum amare: regnum Dei in corde hominis in hac vita incipere debet, aliàs non consummabitur in futura. Sine amore Dei nullum est æternæ vitæ desiderium: quomodo ergò illius summi boni particeps erit, qui non amat? qui non quærit? qui non desiderat? Qualis amor tuus, talis ipse es, quia amor tuus te in se transmutat: Amor est summum Vinculum, quia amans, & res amata fiunt unum. Quid Deum justissimum & peccatores perditos, quid hæcà se invicem in infinitum distantia conjunxit? Amor infinitus. Ne tamen justitia Dei labefactaretur, intercessit pretium Christi infinitum. Quid adhuc Deum Creatorem & animam fidelem creatam, res infinitè distantes, conjungit? Amor. In vita æterna summo gradu jungemur Deo: quare? quia summo gradu amabimus. Amor unit & transmutat: Si carnalia diligis,

gis, carnalis es: Si mundum amas, mundanus efficieris. Iam vero caro & sanguis non possidebit regnum Dei. Si Deum & divina diligis, efficieris divinus. Amor Dei est currus Eliæ ascendentis in cœlum: Amor Dei jucunditas est mentis, Paradisus animæ excludit mundum, vincit Diabolum, claudit infernum, aperit cœlum. Amor Dei est illud sigillum, quo Deus electos & credentes obsignat; nullum Deus in judicio extremo agnoscet pro suo, qui non hoc sigillo obsignatus. Etenim ipsa fides, unica justitiæ & salutis nostræ causa, vera non est, nisi per charitatem se exerat: Non est vera fides nisi sit firma fiducia: non est fiducia, sine amore Dei: non agnoscitur beneficium, pro quo non aguntur gratiæ: non agimus ei gratias, quem non amamus. Si ergò vera tua fides est, agnoscet Christi Redemptoris beneficium: agnoscet & gratias aget: gratias aget & amabit. Amor Dei est vita & requies animæ nostræ: Recedente anima per mortem interit vita corporis; recedente Deo ab anima per peccata, interit vita animæ. Vicissim Deus habitat per fidem in cordibus nostris, habitat per amorem in anima nostra, quia charitas Dei diffunditur in cordibus electorum per Spiritum sanctum.

Nulla

Nulla animæ tranquillitas absque amore Dei. Mundus & Satanas maxima illius perturbatio; Deus autem summa animæ requies; Nulla est pax conscientiæ, nisi in iis, qui fide justificati; Nullus verus Dei amor, nisi in iis, qui filiali fiducia erga Deum affecti. Moriatur ergo in nobis amor nostri, amor mundi, amor creaturarum, ut vivat in nobis amor Dei, qui incipiat in hoc sæculo: ut perficiatur in futuro.

MEDITATIO X.

De nostri cum Deo reconciliatione.

Solvit mea debita Christus.

VErè languores nostros Christus tulit, & dolores nostros ipse portavit. ODomine Iesu, quod in nobis meretur æternas pœnas, illud in te transtulisti; onus, quod ad infernum usque nos depressurum erat, in te recepisti; vulneratus es propter iniquitates nostras; attritus propter scelera nostra; Tuo livore sanati sumus; posuit Dominus in te iniquitates omnium nostrûm. Mirabilis omninò commutatio; Transfers in te peccata nostra, & donas tuam justitiam; mortem nobis debitam tibi irrogas, & donas

donas nobis vitam. Non igitur jam possum ullo modo dubitare de tua gratia, aut desperare propter mea peccata. Quod in nobis pessimum, in te transtulisti; quod optimum in nobis, & tuum opus, videlicet corpus & animam, quomodo despicies? Non derelinques animam meam in inferno, neque dabis ut sanctus tuus videat corruptionem. Verè enim sanctus est, cujus peccata abolita atque ablata; Beatus cui remissæ sunt iniquitates, cui Dominus non imputat peccata. Quomodo peccata nostra imputare nobis poterit Dominus, cum imputaverit ea alteri? Propter scelus populi sui Filium percussit dilectissimum. Ipse ergò in scientia sui justificabit multos, & iniquitates eorum ipse portabit. Quomodo justificabit suos? Audi, anima, & attende; Justificabit eos, in scientia, id est, salutari divinæ misericordiæ & gratiæ in Christo agnitione, ac firma per fidem apprehensione. Hæc est vita æterna, ut agnoscant te solùm verum Deum, & quem misisti Filium tuum Iesum Christum; ac proinde si confiteris ore tuo Dominum Iesum, & in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitavit à mortuis, salvus eris. Apprehendit autem fides Christi satisfactionem; iniquitates enim suorum

rum

rum ipse portavit, peccata multorum tulit, & pro transgressoribus rogavit. Verè enim paucos habuisset justos, nisi peccatores misericorditèr recepisset. Paucos, ô Iesu, haberes justos, nisi peccata remitteres injustis. Quomodo igitur severo judicio peccata pœnitentium judicabit Christus, quæ in se recepit? Quomodo damnabit reum peccatorum, cum ipse factus sit peccatum? Iudicabit illos, quos amicos suos vocat? Iudicabit illos pro quibus rogavit? Iudicabit illos, pro quibus mortuus? Erige te, anima mea & peccatorum tuorum oblivisce re, quia oblitus eorum Dominus. Quem times peccatorum vindicem, nisi Dominum, qui pro peccatis satisfecit ipse? Quod si aliquis alius pro peccatis meis λύτρον persolvisset, utiquè adhuc dubitare posset, an etiam satisfactionem illam acceptare velit justus Iudex; Quod si homo aut Angelus aliquis pro me satisfeciffet, utique dubium esset, an sufficiens sit redemptionis pretium; jàm verò nullus relinquitur dubitationi locus. Quomodo non accipiet pretium, quod persolvit ipse? Quomodo non sit sufficiens, quod ab ipso Deo? Quid adhuc conturbaris, anima mea? Vniversæ viæ Domini, misericordia & veritas; Iustus etiam Dominus,

minus, & justum ipsius judicium. Quid conturbaris, anima? Erigat te divina misericordia, erigat etiam divina justitia. Quod si enim justus Deus est, utique pro delicto unico duplex non exigit pretium. Propter peccata nostra percussit Filium; quomodo propter eadem nos servos percutiet? Quomodo peccata in Filio punita in nobis quoque puniet? Veritas etiam Domini non labefactabitur in æternum. Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat, clamat Deus noster. Venite ad me, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos, exclamat Salvator noster. Num mendacii arguemus Dominum, & peccatorum nostrorum pondere misericordiam ipsius deprimere conabimur? Mendacii arguere Dominum, & misericordiam ipsius negare, majus est peccatum, quàm omnia totius mundi peccata: unde etiam plus peccant Judæi desperando, quàm Judæi Christum crucifigendo. Quin potiùs ubi abundavit delictum, ibi quoque abundavit gratia: quæ peccatorum nostrorum lanci infinitis modis præponderat: Peccata enim hominum sunt, sed gratia Dei est: peccata temporalia; gratia autem Domini nostri ab æterno in æternum. Pro peccatis satisfactum, gratia

Dei

Dei Christi morte reparata, & in æternum stabilita; ad quam confugio devotus & supplex.

MEDITATIO XI.

De satisfactione pro peccatis nostris.

Mors Christi vita piorum.

VEnite ad me, qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos. Verba sunt Salvatoris nostri. Verè, Domine Iesu; oneratus sum nimis, & sub peccati pondere ingemisco, sed ad te fontem aquæ vivæ propero. Veni ad me, Domine Iesu, ut possim venire ad te. Venio ad te Domine, quia prius venisti ad me. Venio ad te, Domine Iesu, & anxiè te desidero, neque enim in me quicquam boni invenio. Quod si in me aliquid boni invenirem, non tam anxiè te desiderarem. Verè, Domine Iesu, laboro & oneratus sum. Neque cuiquam sanctorum suorum, vel etiam peccatorum pœnitentium, me conferre possem, nisi fortè latroni in cruce. Miserere mei, Domine, qui misertus es latronis in cruce, Perditè vixi, in peccatis vixi, sed pie mori, sed in justitia mori desidero. Pietas autem & justitia procul à corde meo, ideoque ad

tuam

tuam pietatem & justitiam confugio. Subveniat mihi Domine Jesu, anima tua, quam posuisti in ἀντίλυτρον pro multis. Subveniat mihi sanctissimum tuum corpus flagellis, spuis, colaphis, & spinis pro me afflictum, & crucis patibulo affixum. Subveniat mihi, ô Jesu, sanctissimus tuus sanguis è patientis & morientis latere effusus, qui ab omnibus peccatis nos emundat. Subveniat mihi sanctissima tua divinitas, quæ humanam naturam in passione sustinuit; qua requiescente neque ea exercente peractum est adorandum redemptionis meæ mysterium, & quæ sanctæ tuæ passioni infinitum robur ac pondus addidit, ita ut Deus suo sanguine me miserum sibi acquisierit. Subveniant mihi tua vulnera, in quibus omnis mea medicina. Subveniat sanctissima tua passio. Subveniat tuum meritum, ultimum meum refugium, & adversus peccata remedium. Quod enim passus es, hoc mihi passus es. Quod igitur mereris, itidem mihi & indignitati meæ promereris. Commendat igitur charitatem suam Deus in nobis, & testimonio omnium hominum, imò Angelorum, intellectum exuperante, eam comprobat, quod Christus pro nobis mortuus, cum adhuc essemus peccatores &

inimici

inimici Dei. Quis non admiretur? Quis non obstupescat? A nemine rogatus, imò ab hominibus odio habitus, pro peccatoribus & hostibus suis misericordissimus Dei Filius deprecatur, neque solùm deprecatur, sed etiam divinæ justitiæ satisfactionem præstat, nativitate pauperrima, vita sanctissima, passione acerbissima, morte crudelissima. O Domine Iesu, qui pro me deprecatus, passus atque mortuus, antequam meritum & passionem tuam desiderarem, aut precibus ad χάριν persolvendum te sollicitarem, quomodo me projicere à facie tua poteris? Quomodo fructum sanctissimæ tuæ passionis denegabis, postquam ex profundis jàm ad te clamo, & fructum meriti tui lachrymis atque gemitibus exposco? Inimicus eram per naturam; quando pro me mortuus es, factus sum amicus, frater & filius per gratiam. Exaudivisti inimicum nondum te deprecantem; quomodo despicies amicum tuum cum lachrymis & precibus ad te accedentem? Venientem ad te non ejicies foras, quia sermo tuus veritas est. Locutus es nobis in spiritu & veritate, & verba vitæ æternæ à te accepimus. Attende atque erige te, anima mea; anteà eramus peccatores per naturam; jàm verò justi per gratiam.

anteà

anteà eramus inimici, jàm verè amici atque propinqui: anteà subsidium nostrum in morte Christi; jàm verò in ipsius etiam vita: anteà eramus mortui in peccatis nostris; jàm verò vivificati in Christo. O nimiam Dei charitatem, quâ dilexit nos! O abundantes divitias divinæ gratiæ, quâ nos confidere fecit in cœlestibus! O viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus nos visitavit Oriens ex alto! Quod si Christi mors justitiam & vitam nobis attulit, quid ipsius vita poterit? Si Salvator pretium Patri persolvit moriens; quid faciet vivus, & pro nobis intercedens: Vivit enim & habitat in corde nostro Christus, modò vivat atque vigeat in eo sanctissimi ipsius meriti recordatio. Trahe me Domine Iesu, ut possideam in rei veritate, quod hîc expecto in spei firmitate. Sit tecum quæso minister tuus, & videat claritatem, quam dedit tibi Pater; inhabitet mansionem, quam parâsti illic in domo patris tui. Beati qui habitant in domo tua Domine; laudabunt te in sæculum sæculi.

MEDI-

MEDITATIO XII.

De natura ac proprietatibus veræ fidei.

Viva est & victrix; si modo vera fides.

O Dilecta anima, fidei virtutem considera, & Deo fidei datori unico gratias age. Fides unica Salvatori nostro vicissim nos inserit, ut veluti palmites ex vite succum, ita nos ex ipso uitam, justitiam, & salutem hauriamus. Excidit Adamus gratiâ Dei, & imaginem divinam amisit suâ incredulitate, sed vicissim in gratiam recipimur, & imago Dei in nobis reformari incipit fide. Per fidem Christus, noster efficitur, & in nobis habitat; ubi autem Christus, ibi gratia Dei; ubi gratia Dei, ibi hæreditas vitæ æternæ. Fide Abel majorem hostiam obtulit Deo, quàm Cain; ita spirituales hostias offerimus Deo per fidem: fructum scilicet labiorum nostrorum. Fide Henoch translatus est; ita fides ex consortio humano in societatem cœlestem nos transfert, etiamnum in hac vita. Iam enim Christus in nobis habitat, jam in nobis est vita æterna, sed abscondita. Fide Noah arcam apparavit: Ita fide ingredimur Ecclesiam, in qua animæ servantur, reliquis omnibus

omnibus in vasto mundi pelago peremptibus. Fide Abraham terram idololatricam relinquebat: Ita fide eximus ex mundo, patentes, fratres, & cognatos relinquentes, & Christi vocantis verbo adhærentes, Fide peregrinatus est, & expectavit terram promissam: Ita & nos fide expectamus cœlestem Hierosolymam, quam Deus in cœlis præparavit: advenæ sumus & peregrini in hoc mundo, ad cœlestem patriam fide aspirantes. Fide concepit Sara in senectute filium Isaac: Ita & nos spiritualiter emortui accipimus virtutem Christum spiritualiter concipiendi. Ut enim Christus in sanctis Mariæ Virginis visceribus semel concepta: ita quotidie in fideli anima, quæ se puram conservat à mundanis congressibus, spiritualiter nascitur. Fide obtulit Abraham Isaac, ita & nos propriam voluntatem dilectum animæ filium, fide spiritualiter mactamus & sacrificamus: Qui enim Christum sequi desiderat, semetipsum abnegare debet; id est, propriæ voluntati, proprio honori, proprio amori renunciare. Fide Isaac benedicit Iacob: ita fide participes reddimur omnium divinarum benedictionum: Nam in semine Abrahæ, id est, in Christo, omnes gentes benedicuntur. Fide pro-

phetavit Ioseph de exitu Israëlitarum ex Ægypto, & de ossibus suis mandavit: ita fide expectamus ex hac spirituali Ægypto, scilicet mundo, exitum, & beatam corporis resurrectionem. Fide Moses per tres menses servatus est: ita nos à Satanæ tyrannide fides abscondit, donec tandem in regale Dei palatium adducamur, & in Reges spirituales adoptemur. Fide Moses elegit calamitatum populi sui particeps esse potius quàm in Ægypti gloria vivere: Ita fides excitat in nobis contemptum gloriæ, honoris, divitiarum & voluptatum hujus seculi, & desiderium cœlestis regni; Fide elegimus potius ignominiam Christi, quàm thesauros hujus seculi. Fide reliquit Moyses Ægyptum, nec metuebat Regis iram; Sic fides nos animat & confirmat, ne minis Tyrannorum hujus mundi terreamur, sed forti & constanti animo Deo vocanti obediamus. Fide celebravit Israël Pascha; ita & nos Pascha celebramus fide; Pascha nostrum immolatus est Christus, cujus caro verè est cibus, & cujus sanguis verè est potus. Fide Israëlitæ transierunt per mare rubrum; ita fide pertransimus mare hujus seculi. Fide conciderunt muri Hierichuntos: Ita fide destruimus omnes munitiones Satanæ. Fide Rahab ser-

vata

vata est: Ita in illa universali mundi panoletria fide servabimur ab interitu. Fide Patres devicerunt regna, leonum ora obturarunt, ignis vim exstinxerunt: Ita & nos fide regnum Satanæ destruimus, infernalis leonis insidias & furorem evadimus, & ab ignis infernalis ardore liberamur. Fides autem non est nuda opinio & professio, sed viva & efficax Christi in Evangelio propositi apprehensio, est pleniſſima de gratia Dei persuasio, fiducialis cordis nostri quies, & pax in Christi merito recumbens. Nascitur hæc fides ex verbi divini semine. Nam fides & Spiritus unum sunt; Verbum autem Spiritus sancti vehiculum: Fructus sequitur naturam sui seminis; fides divinus fructus est; ergò & semen divinum adesse oportet, scilicet verbum. Sicut in creatione lux oriebatur ex verbo Dei; nam dixit Deus, Et facta est lux; Ita lux fidei oritur ex luce verbi divini: In lumine tuo videbimus lumen ait Psaltes. Cum fides nos Christo conjungat, nos cum Christo uniat, ideò etiam est in nobis mater omnium virtutum: Vbi fides, ibi Christus; ubi Christus, ibi sancta vita, scilicet vera humilitas, vera mansuetudo, vera dilectio: Christus & Spiritus S. non divelluntur: Vbi Spiritus sanctus, ibi vera sanctitas.

Ergo ubi non est vita sancta, non est sanctificans Spiritus: ubi non est Spiritus, ibi nec Christus: ubi non est Christus, ibi nec vera fides. Quicunq; palmes non haurit vitam & succum ex vite, non judicandus est cum vite conjunctus: ita nondum per fidem Christo sumus conjuncti, nisi vitam & succum ex ipso trahamus. Fides est quædam spiritualis lux; corda enim illuminantur fide: ergò spargit radios bonorum operum; ubi verò non sunt radii spiritualis Vitæ, ibi etiam nondum est vera lux fidei. Opera mala sunt opera tenebrarum; fides autem lux est: quæ verò societas luci cum tenebris? Opera mala sunt semen Satanæ, fides est semen Christi: quæ verò societas Christo cum Satana? Fide purificantur corda: quomodo verò potest esse interna puritas cordis, ubi impura verba & impura opera exteriùs apparent? Fides est victoria nostra: quomodo ergo ibi potest esse vera fides, ubi caro vincit Spiritum, & captivâ quasi ducit? Per fidem habemus Christum, & in Christo vitam æternam; sed nullus impœnitens & in peccatis perseverans vitæ æternæ particeps: quomodo ergò Christi? quomodo fidei? Accende in nobis, ô pie Christe, veræ fidei lucem, ut per fidem consequamur æternâ salutem.

MEDI-

MEDITATIO XIII.

De spirituali conjugio Christi & Animæ.

Animarum sponsus Iesus.

DEsponsabo te mihi in sempiternum, dicit Christus ad fidelem animam: Christus nuptiis in Cana Galilææ celebratis interesse voluit, ut ostenderet, quod ad nuptias spirituales in mundum venerit. Gaudens gaude in Domino, & exulta, fidelis anima, in Deo tuo, qui induit te vestimentis salutis, & indumento justitiæ circumdat te, tanquam sponsam ornatam monilibus. Gaude propter sponsi honorem, gaude propter sponsi decorem, gaude propter sponsi amorem, Honor illius maximus: est enim verus Deus in sæcula benedictus: Quanta ergò dignitas hujus creaturæ, fidelis scilicet animæ, quod ipse Creator eam sibi vult desponsare? Decor ipsius maximus; est enim speciosus forma præ filiis hominum; siquidem videbant gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre; splendebat facies ejus sicut Sol, vestimenta erant sicut nix: diffusa etiam est gratia in labiis ejus, gloria & honore est coronatus: Quantæ ergò est misericordiæ, quod

summa illa pulchritudo animam peccatorum maculis deformatam in sponsam non dedignatur sibi eligere? Summa ex parte sponsi majestas; summa ex parte sponsi venustas; summa ex parte sponsæ deformitas: & tamen major adhuc amor sponsi erga sponsam, quàm sponsæ erga honoratissimum & pulcherrimum illum sponsum. Vide amorem immensum tui sponsi, ô fidelis anima: amor è cœlo ad terram eum traxit, ad columnam ligavit, cruci affixit, sepulchro clausit, ad inferos attraxit. Quis fecit hæc omnia, nisi amor erga sponsam? Sed cor nostrum saxo & plumbo gravius; quod, tanti amoris vinculum non trahit sursum in cœlum, ex quo priùs traxit Deum ad homines. Nuda erat sponsa, nec poterat ad regale cœlestis regni palatium ita nuda introduci: Ipse induit eam vestimentis salutis & justitiæ. Cum in sordida peccatorum tunica & turpissimo iniquitatis panno involuta jaceret, dedit illi, ut cooperiret se byssino splendenti & candido; byssinum, justificationes sunt sanctorum: vestis illa est justitia morte & passione ipsius sponsi parta. Laborabat Iacob quatuordecim annis, ut Rachelem obtineret sponsam; Christus per triginta quatuor ferè annos sustinuit famem, sitim, frigus,

paupertatem, ignominias, contumelias, vincula, flagella, fellis amaritudinem, mortem, crucem, ut fidelem animam sibi parare & acquirere posset sponsam. Descendebat Samson, & ex Philistæis exitio adjudicatis populis sibi sponsam quærebat; descendit Dei Filius, & sponsam sibi elegit ex damnatis & æternæ morti addictis hominibus. Inimicum erat sponsæ genus cœlesti Patri; sed ipse illud per acerbissimam passionem Patri reconciliavit. Conculcata erat sponsa in sanguine suo, projecta super faciem terræ; sed ipse eam sanctis baptismi aqua, & lavacro mundavit sanctissimo; emundavit sponsæ sanguinem proprio suo sanguine; quia Filii Dei sanguis emundat ab omnibus peccatis. Sordida & deformis erat sponsa; sed ipse eam unxit oleo misericordiæ scilicet & gratiæ. Non erat honorifice vestita sponsa; sed ipse dedit ei armillas & inaures, ornavit eam virtutibus & variis Spiritus Sancti muneribus. Pauperrima erat sponsa, & quod arrhæ loco daret, non habebat; ideo reliquit ei arrhã Spiritus, & arrham carnis ab eadem accepit, & in cœlum adduxit. Famelica erat sponsa, sed ipse similam & mel & oleum dedit ei ad comedendum; carne & sanguine proprio eam pascit ad vitam æternam,

Immorigera est sponsa, & sæpe fidem conjugalem frangit, fornicans cum mundo & Diabolo; sed ex immenso amore in gratiam vicissim eam recipit Sponsus, quoties in vera conversione ad eum revertitur. Agnosce, ô fidelis anima, tot ac tanta infirmi amoris indicia! Ama, ô fidelis anima, amorem illius, qui ex amore tui descendit in uterum virginis! Tanto eum amare debemus plus nobis ipsis, quanto major ipse est, qui se pro nobis tradidit: Omnis vita nostra conformis illi reddatur, qui ex amore nostri totus se nobis conformavit. Ingratissimus meritò habetur, qui amanti se vicissim non amat: quantum ergò diligendus à nobis is, qui ex amore nostri suæ quasi majestatis oblitus? Felix anima, quæ spiritualis hujus conjugii vinculo Christo conjungitur, illi omnia Christi beneficia utrò ac confidenter sibi applicat; quemadmodum alias in conjugio coruscat uxor radiis mariti. Participes autem reddimur beati & spiritualis hujus conjugii sola fide, sicut scriptum est: Desponsabo te mihi in fide. Fides Christo tanquam spirituali viti nos palmites inserit, ut vitam & succum ex eo trahamus, & veluti, qui in conjugio vivunt, non amplius sunt duo, sed una caro: ita qui

per

per fidem Domino adhærent, fiunt unus Spiritus cum eo, quia per fidem Christus habitat in cordibus nostris; fides illa si vera est, per dilectionem efficax est. Quemadmodum in V. T. Sacerdotes ducere cogebantur virgines: ita cœlestis ille Sacerdos talem sibi virginem spiritualiter copulat, quæ à diaboli, mundi ac propriæ carnis complexibus sese integram ac immaculatam servat. Effice, ô Christe, nos dignos, ut ad nuptias Agni aliquando introducamur: Amen.

MEDITATIO XIV.

De mysteriis Incarnationis.

Fulgent cunabula Christi.

ABducamus paulisper animos nostros ab his temporalibus, & mysteria nativitatis Dominicæ contemplemur. Filius Dei ad nos de cœlo descendit, ut adoptionem filiorum consequamur: Deus homo fit, ut homo divinæ gratiæ & naturę particeps fiat. Circà mundi vesperam nasci Christus voluit, ut significaret, incarnationis beneficia non præsentem hanc, sed æternam vitam attingere. Tempore Augusti pacifici nasci voluit, qui humanum genus cum Deo pacifica-

vit: Tempore seruitutis Israëliticæ nasci voluit, qui est verus liberator & vindex populi sui. Sub imperio alieni Domini nasci voluit, utpote cujus regnum non erat de hoc mundo, Nascitur de virgine, ut significet, se non concipi aut nasci, nisi in cordibus eorum, qui spirituales Virgines sunt, hoc est, quorum mentes nec mundo, nec diabolo, sed Deo in vno spiritu adhærent. Nascitur purus & sanctus, vt impuram & contaminatam natiuitatem nostram sanctificet. Nascitur à virgine viro desponsata, in matrimonii diuinitus instituti honorem. Nascitur in noctis tenebris, qui erat vera lux mundi, tenebras illuminans, Reponitur in præsepe, qui est verum animæ nostræ pabulum. Nascitur inter bovem & asinum, vt homines, qui jumentis per peccatum assimilati erant, ad pristinam dignitatem reducat. Nascitur in Bethlehem, id est domo panis, qui uberrimum diuinorum beneficiorum secum afferebat pabulum. Primogenitus est & unigenitus matris suæ in terris, qui secundum diuinam naturam est primogenitus & unigenitus Patris in cœlis. Nascitur pauper & inops, ut cœlestes diuitias nobis comparet. Nascitur in vili pecorum stabulo, ut ad cœlestis aulæ nos deducat palatia. E cœlis beneficii mittitur

tur nuncius, quia nemo in terris illius magnitudinem intelligebat. Cœlestium munerum merito etiam cœlestis nuncius est. Gaudent Angelorum exercitus, qui nos, ob incarnationem Filii Dei, beatitudinis suæ possunt habere socios. Pastoribus tantum miraculum prius nunciatur, quia veris animarum Pastor venerat perditas oves in viam reducturus. Contemptis & ignobilibus tanti gaudii materia nunciatur, quia nemo ejus particeps fieri potest, qui non in oculis suis sibi displicet. Vigilantibus juxta gregem hæc nativitas nunciatur, quia non illi, qui in peccatis stertunt, sed quorum cor ad Deum vigilat, tanti muneris participes fiunt. Jubilat cœlestis militiæ Chorus, qui ob primi parentis culpam misere erat contristatus. Claritas Domini & Regis illius apparet in cœlis, cujus vilitatem homines despiciebant in terris. Timorem dimittere jubet Angelus, quia natus erat is, qui omnis timoris causas è medio erat sublaturus. Gaudium è cœlo nunciatur; quia natus erat omnis gaudii Author & Dator. Gaudium præcipitur, quia inimicitia inter Deum & homines omnis tristitiæ causa erat remota. Gloria in excelsis Deo redditur, quam primus parens illicita mandati transgressione

rapere

rapere voluerat. Vera pax hac nativitate parta est, quia antè homines erant Deo inimici, antea adversa ipsis erat propria conscientia; antea à semetipsis diffidebant invicem. Vera pax terris est reddita, quia superatus is, qui nos captivos detinebat. Adeamus & nos cum pastoribus Christi præsæpe, hoc est, Ecclesiam & in fasciis, id est, Scripturis sacris, involutum inveniemus hunc infantulum. Conservemus & nos cum Maria, sancta Domini matre, tanti mysterii verba, & quotidiana memoria jugiter ea recolamus! Subsequamur voce nostra præcinentes Angelos, & meritas pro tanto beneficio agamus gratias. Jubilemus & lætemur cum toto cœlesti exercitu. Si enim Angeli tantopere gaudent nostri causa, quantò magis nobis gaudendum erit, quibus natus & datus hic infans? Si voces & jubila tollebant Israelitæ, cum arca fœderis ad illos adduceretur, quæ figura & umbra fuit Incarnationis Dominicæ; quantò magis nobis lætandum, ad quos ipse Dominus in assumpta carne nostra descendit? Si Abraham gavisus est, cum diem Domini videret, & in specie humana ad tempus assumpta Dominus ipsi appareret, quid nobis faciendum erit, cum jam naturam nostram perpe-

tuo & indissolubili fœdere sibi junxerit? Miremur hic immensam Dei bonitatem, qui cum ad ipsum non ascendere non poteramus, ipse ad nos descendere voluit. Miremur immensam Dei potentiam, qui ex duobus distantissimis, divina scilicet & humana natura, facere potuit unum conjunctissimum, ut jam unus idemque sit Deus & homo. Miremur immensam Dei sapientiam, qui de nostri redemptione modum invenire potuit, cum nec Angeli nec homines modum viderent. Infinitum bonum offensum erat, infinita requirebatur satisfactio: Homo Deum offenderat, ab homine requirebatur satisfactio: Sed ab homine nec infinita præstari poterat satisfactio, nec justitiæ divinæ satisfieri poterat sine infinito pretio. Factus igitur Deus homo, ut & qui peccaverat, satisfaceret, & qui infinitus erat, infinitum pretium persolveret. Miremur hoc stupendum justitiæ & misericordiæ divinæ temperamentum: quod nulla creatura antequam Deus manifestaret, invenire poterat, nec, postquam manifestatum est, plene percipere potest. Miremur hæc, non curiosius timemur: introspicere cupiamus, etsi totum non capiamus: fateamur potius nostram ignorantiam, quam Dei negare velimus potentiam.

MEDI-

MEDITATIO XV.

De salutari fructu Incarnationis.

Sit grata redemptio Christi.

ANnuncio vobis gaudium magnum, dicit in Nativitate Salvatoris nostri Angelus. Verè magnum id est, & majus quàm humana capit intelligentia. Maximum erat malum, quod sub ira Dei, sub potestate diaboli, sub æterna damnatione captivi tenebamur: maius adhuc erat malum, quod maxima illa mala, vel ignorarent, vel negligerent homines: Iàm verò magnum nobis nunciatur gaudium, quia venerat in mundum, qui nos ab omnibus illis malis liberat. Venit Medicus ad ægrotos, redemptor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita, ad damnatos salus. Sicut Moses missus à Domino ad populum Israëliticum è servitute Ægyptiaca liberandum: Ita Christus à Patre missus ad totum genus humanum redimendum à captivitate diabolica. Sicut columba siccatis post diluvium terris olivæ ramusculum ad arcam Noæ ferebat: Ita Christus in mundum venit, ad prædicandam pacem, & generis humani cum Deo reconciliationem. Meritò ergò lætamur, & de misericordia Dei magna

conci-

concipimus. Qui nos adhuc inimicos existentes adeo dilexit, ut naturam nostrã in arctissimum divinitatis complexum assumere non fuerit dedignatus, quid per carnis participationem sibi conjunctis denegabit? Quis unquam carnem suam odio habuit? quomodo ergò summa illa & infinita misericordia nos suæ naturæ jam participes factos à se repellere poterit? Quis magnitudinem hujus mysterii cogitatione, nedum verbis assequi potest? summa ibi sublimitas & summa vilitas, summa ibi potentia & summa infirmitas, summa ibi majestas & summa fragilitas. Quid Deo sublimius & homine vilius? Quid Deo potentius & homine infirmius? Quid Deo gloriosius & fragilius homine? Sed summa illa potentia invenit modum, quo hæc jungerentur, cum summa illa justitia talis conjunctionis necessitatem requireret. Quis magnitudinem etiam hujus mysterii percipere potest? Æquivalens & infinitum pretium requirebatur pro offensa hominis; quia ab infinito bono scilicet Deo, homo se averterat: sed quid infinito Deo æquivalens esse poterat? Ipsa igitur infinita justitia quasi de se ipsa sumit sibi æquivalens pretium, ac in carne patitur Deus Creator, ne creaturæ caro in æternũ patiatur.

Læsum

Læsum erat infinitum bonum, non poterat intercedere nisi infinitæ potestatis Mediator: quid autem præter Deum infinitum? Ipse igitur Deus sibi reconciliavit mundum, ipse Deus fit Mediator, ipse Deus suo sanguine humanum genus redemit. Quis magnitudinem hujus mysterii percipere potest? Offensus erat summus Creator, nec de placatione & reconciliatione creatura erat sollicita: idem qui offensus erat creaturæ, carne assumpta fit reconciliator. Deseruerat homo Deum, atque ad inimicum Dei diabolum se converterat; sed idem qui desertus erat, desertorem suum sollicitus inquirit, & ad se benignissimè iterum invitat. Recesserat homo ab infinito illo bono, & prolapsus erat in infinitum malum; sed idem illud infinitum bonum, dato infinito redemptionis pretio, ab infinito illo malo creaturam liberat. An non hæc infinita misericordia, omnem hominis finitum intellectum & cogitationem excedens? Glorioſior est effecta natura nostra per Christum, quàm per Adami peccatum dedecorata fuerat: Plus in Christo recepimus, quàm in Adamo amisimus. Abundaverat peccatum, sed superabundavit divina gratia. Perdidimus in Adamo innocentiam; in

Christo

Christo receptricis plenam justitiam. Mirentur alii divinam potentiam; magis adhuc miranda est divina beneficentia. Quamvis in Deo æqualis sit potentia & misericordia, utraque scilicet infinita. Mirentur alii creationem; mihi magis libet mirari redemptionem: quamvis & creatio & redemptio sit infinitæ virtutis actio. Magnum est, hominem nihil quicquam meritum, quippe nondum existentem, creare; majus adhuc esse videtur, hominem malè meritum redimere, & debiti satisfactionem in se recipere. Mirabile est, quod caro nostra & ossa nostra à Deo nobis sint formata; mirabilius adhuc est, quod ipse Deus caro de carne nostra, & os de ossibus nostris fieri voluit. O anima mea, esto grata Deo tuo; quæ te creavit, cum nondum esses; qui te redemit, cum per peccatum damnata esses; qui tibi per fidem Christo adhærenti cœlestia præparavit gaudia.

MEDITATIO XVI.

De spiritualium piorum refectione.

Quid Deus est animæ? lux, medicina, cibus.

MAgnum benignissimus Deus paravit convivium, sed famelica corda

ad

ad illud afferenda sunt: Non percipit cœlestis convivii suavitatem, qui non gustat: non gustat, qui non esurit. In Christum credere, est ad convivium cœleste accedere. Nemo autem potest credere, nisi qui peccatis suis agnitis verè convertitur atque pœnitet. Contritio est animæ spiritualis esuritio: Fides est spiritualis pastio. Israëlitis Deus in deserto dabat Manna, Angelorum panem; in hoc convivio Novi Testamenti dat Deus cœleste Manna, scilicet gratiam suam, peccatorum condonationem, immo Filium suum Angelorum Dominum. Christus est verus ille cœlestis panis, qui de cœlo descendit, ut daret vitam mundo. Plenus porcorum siliquis, hoc est, hujus mundi delitiis, non desiderat illam suavitatem. Exterior homo non percipit, quid interiori dulce sit: In deserto dat Deus suum Manna, id est, ubi omnis terrenus cibus, omnis terrena consolatio, animæ subtracta. Qui uxores habent, venire detractabant: Castæ virgines, id est, animæ nec diabolo per peccata, nec mundo per delitias adhærentes, accedunt ad hoc convivium. Desponsi vos castam virginem uni viro, inquit Apostolus: Anima nostra nõ debet adulterio spirituali indulgere: ut Deus cum ipsa spirituale conjugium pos-

sit

sit contrahere. Qui agri visendi delectatione tenebantur, venire recusabant: qui hujus mundi voluptates amant, ad cœlestem suavitatem non aspirant. Desideriū est pes animæ: non accedit anima nostra ad convivium hoc mysticum, si non desiderat: non potest anima hujus mundi consolatione repleta cœlestem suavitatē desiderare. Cum dives juvenis audiret, propter Christum divitias, quibus anima ejus adhærebat, esse deserendas, discedebat tristis. Cœlestis Elisæus, Christus, non infundit oleum cœlestis suavitatis, nisi omnia vasa prius vacua: Non ingreditur in animam amor Dei, nisi priùs discedat amor proprius, & amor mundi. Vbi thesaurus noster, ibi cor nostrum. Si pro thesauro habes mundum, cor tuum est in mundo. Amoris vis est ūnitiva: si terram amas, terræ unitus es. Amoris vis immutativa, si mundum amas, mundanus efficieris: si cœlum amas, cœlestis eris. Qui boves emunt & negotiantur, non veniunt ad Christum. Qui corde suo divitiis adhærent, cœlestes divitias non requirūt: Divitiæ terrenæ falsa quadam sufficientiæ specie animæ desiderium explent, ne veram suam sufficientiam, quæ plenè satiat appetitum, in Deo requirat: Omnes divitiæ terrenæ consistunt in creaturis,

in

in argento, auro, ædificiis, fundis, pecoribus: Nulla autem creatura vere satiat animam nostram, quia illa est omnibus creaturis præstantior; omnes enim in ipsius usum conditæ: Quàm infirmæ sint creaturæ ad nostra desideria implenda & satianda, patet in morte, in qua ab omnibus deserimur creaturis. Mirum est, nos tam firmitèr creaturis adhærere, cum tam infirmitèr & instabiliter illæ adhæreant nobis. Adamus cum à Dei consolatione se averteret, & in arbore scientiæ boni & mali delectationem quæreret, è paradiso expellebatur: Anima nostra, si à Deo ad creaturas se avertit, cœlesti consolatione privatur & ab arbore vitæ penitus arcetur. Quid verò restat illis, qui hoc convivium negligunt? Transit mundus, & omnes qui adhærent ipsi, transeunt creaturæ, & omnes, qui spem posuerunt in eis. Iurat cœlestis Pater, non gustaturos illos cœnam, qui boves, agros, uxores, hoc est, quæcunque terrena, cœlestis convivii suavitati præferunt: posbo cœnam non ulterius cibus apparatur: neglecto Christo nullum amplius restat remedium: contemptores illi æterna fame punientur, & in æternis vivent tenebris. Qui noluerunt audire Christum vocantem; Venite ad me, qui

laboratis

laboratis & onerati estis : audient aliquando ipsum præcipientem : Ite, maledicti, in ignem æternum. Sodomitæ igne absumebantur, cum per Lothi concionem ad hoc convivium vocati venire recusabant : ignis divini furoris in æternum durans absumet illos, qui per Evangelium vocati convivium hoc spreverunt. Sponso veniente virgines, quarum lampades oleo destituebantur, moras nectunt ; interim janua clauditur : quorum corda, Spiritus sancti oleo non repleta in hoc mundo, non intromittet illos Christus ad suum gaudium, sed claudetur illis janua indulgentiæ, janua misericordiæ, janua consolationis, janua spei, janua gratiæ, janua bonorum operum. Est adhuc interna quædam Christi vocatio ; felix qui audit eam ! Pulsat sæpius januam cordis nostri Christus sanctis desideriis, devotis gemitibus, piis cogitationibus ; felix qui pulsanti aperit. Quàm primùm sanctum aliquod cælestis gratiæ desiderium in corde sentis, certò statue, Christum cor tuum pulsare : intromitte eum, ne transeat, ne tibi misericordiæ suæ januam ipse posteà occludat. Quàm primùm flammulam aliquam piarum meditationum in corde sentis, judica, à fervore divini amoris, sancti scilicet

licet Spiritus, eam accensam ; fove & ale flammam illam, ut in ignem amoris excrescat ; cave, ne Spiritum extinguas, & opus Domini impedias. Qui destruit Templum Domini, severum ejus judicium sentiet. Templum Domini est cor nostrum : Illud destruit, qui Spiritui sancto interiùs per verbum vocanti locum dare renuit. In V. T. Prophetæ interiùs loquentem audire poterant Dominum ; in N. T. omnes verè pii internos illos Spiritus sancti motus atque tractus sentiunt : Beati omnes, qui audiunt & sequuntur !

MEDITATIO XVII.

De Baptismi fructibus.

Sacrum Baptisma lavacrum est.

REcordare, fidelis anima, magnæ Dei gratiæ in salutari Baptismi lavacro tibi præstitæ. Baptismus est lavacrum regenerationis, ergò Baptismi lavacro tinctus non amplius totus est in vetustate carnalis nativitatis ; sed quia ex Deo natus, per aqu[illegible]licet & Spiritum, ideò etiam Dei Filius ; & quia filius, ideò etiam æternæ felicitatis hæres. Vt Pater æternus in Baptismo Christi edidit hanc vocem ; Hic est Filius meus dilectus. Ita

omnes,

omnes, qui credunt & baptizantur, in filios adoptat. Sicut in Brptismo Christi, Spiritus sanctus apparuit in specie columbæ, ita quoque in nostro Baptismo adest, eique vim tribuit, imò etiam per Baptismum confertur credentibus, atque in eis novos motus efficit, ut sint prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Sicut erat in creatione, ita quoque res se habet in nostra regeneratione. In prima rerum creatione Spiritus Domini incubabat aquis, & vitalem vim eis conferebat: ita quoque in aqua Baptismatis adest S. Spiritus, eamque salutare nostræ regenerationis medium efficit. Ipse Salvator noster Christus baptizari voluit, ut testatum faceret nos per Baptismum ejus membra effici; sæpiùs medicina capiti adhibetur, ut alia corporis membra sanentur; caput nostrum spirituale Christus est; Baptismi medicinum pro salute mystici corporis assumpsit. In circúcisione Deus fœdus iniebat cum populo suo in V. T, ita per Baptismum recipimur in fœdus Dei in Novo Testamento, quia in locum Circumcisionis Baptismus successit: Qui ergò est in Dei fœdere, non timeat à Diaboli accusatione. In Baptismo Christus induiturthinc sancti dicúntur dealbasse stolas suas in sanguine Agni:

Perfecta

Perfecta Christi justitia est vestis illa pulcherrima: qui ergò hac indutus est veste, non timeat à peccatorum labe. Erat Hierosolymis piscina circa Probaticam, in eam certo tempore descendebat Angelus, eamque turbabat; qui primus post turbationem in eam descendebat, sanabatur; à quocunque detineretur morbo aqua Baptismi in piscina ista ab omni peccatorum morbo nos sanat, quando Spiritus sanctus in eam descendit, eamque sanguine Christi, qui pro nobis victima factus, turbat, sicut & olim in Hierosolymitana ista piscina victimæ abluebantur. Circa Baptismum Christi aperiebantur cœli: Ita quoque in nostro Baptismo cœlestis aperitur janua. In Christi Baptismo aderat tota S. S. Trinitas: Ita quoque in nostro Baptismo adest: Et sic in verbo illo promissionis, quod annexum est elemento aquæ, fides accipit gratiam Patris adoptantis, meritum Filii mundantis, & efficaciam Spiritus S. regenerantis. Pharaoh & omnis exercitus submergebatur in mari rubro; Israëlitæ salvi & incolumes pertransibant. Sic in Baptismo submergitur omnis exercitus vitiorum, & fideles salvi ad promissam cœlestis regni hæreditatem perveniunt. Ideò quoque Baptismus

nismus est mare illud vitreum, quod videbat Iohannes; per eum, velut per vitrum quoddam, splendor Solis justitiæ ingrediens nostras intrat. Erat autem illud mare antè thronum Agni: Thronus Agni est Ecclesia, in qua sola habetur sancti Baptismatis gratia. Videbat Propheta Ezechiel aquas egredientes ex templo, quæ vivificabant & sanabant omnia: In Templo Dei spirituali, hoc est, Ecclesia, scaturiunt adhuc salutares Baptismi aquæ; in quarum profundum projiciuntur peccata nostra; sanabuntur & vivent omnia ad quæ venerit torrens iste. Baptismus est spirituale diluvium, quo omnis caro peccati mergitur: corvus immundus seu Diabolus exit; columba verò seu Spiritus sanctus devolat, & folium olivæ, id est, pacem ac tranquillitatem, mentibus inspirat. Recordare ergò, fidelis anima, maximæ istius gratiæ in Baptismo tibi præstitæ, & debitas Deo gratias age. Cæterum quò uberior in nos collata est per Baptismum gratia, eò diligentior collatorum donorum esse debet custodia. Sepulti sumus cum Christo per Baptismum in mortem; ideò, ut Christus excitatus est ex mortuis in gloriam Patris, ita & nos in nova vita incedamus. Sani facti sumus; ergò non peccemus amplius,

ne quid deterius nobis contingat. Induimus Christi justitiam, vestem longè pretiosissimam; ergò peccatorum maculis eam non inquinemus. Vetus noster homo crucifixus & mortuus est in Baptismo; vivat ergò novus homo. Regenerati sumus, & Spiritu mentis renovati in Baptismo; ergò caro non dominetur Spiritui. Vetera transierunt; ecce nova facta sunt omnia: vetustas ergò carnis non prævaleat novitati Spiritus. Filii Dei facti sumus per spiritualem regenerationem, agamus ergò vitam tali Patre dignam. Templum sancti Spiritus facti sumus; paremus ergò gratam tanto hospiti sedem. In fœdus Dei recepti sumus; caveamus ergò, ne diaboli stipendiis mereamur, & sic fœderis gratia excidamus. Effice in nobis hæc omnia, ô benedicta Trinitas, unus Deus: Qui dedisti tantam in Baptismo gratiam, da etiam in tanta gratia perseverantiam.

MEDI-

MEDITATIO XVIII.

De salutari corporis & sanguinis Christi participatione.

Vitæ fons est caro Christi.

QVi manducat carnem meam & bibit sanguinem meum, vivet in æternum, dicit Christus. Magnum omninò Salvatoris nostri beneficium; quod non solùm carnem nostram assumpsit, & in cœlestis gloriæ thronum evexit; sed etiam corpore & sanguine suo ad vitam æternam nosmet pascit. O salutares animæ delitias! O exoptatum convivium! O cœlestem & Angelicũ cibum! Quamvis Angeli desiderent in magnum illud mysterium introspicere: non tamen Angelos, sed Abrahæ semen assumpsit. Propinquior nobis Salvator noster, quam ipsis Angelis, quia dilectionem ipsius ex eo cognovimus, quod de Spiritu suo dedit nobis: neq; solùm de Spiritu, sed etiam de corpore & sanguine suo. Sic enim de pane & vino Eucharistico dicit Veritas: Hoc corpus meũ; Hic sanguis meus. Quomodo oblivisci eorũ poterit Dominus, quos suo corpore & sanguine redemit, quos suo corpore & sanguine aluit? Qui manducat carnem & bibit sanguinem Christi,

manet in Christo & Christus in ipso. Non igitur magnoperè admiror, quod capilli capitis nostri numerati, quod nomina nostra in cœlo scripta, quod in manibus Domini descripti sumus, & in sinu ejus ac matrice portemur; Quia Christi corpore & sanguine pascimur. Magna profecto dignitas animarum nostrarum, quæ pretioso redemptionis suæ λύτρῳ pascuntur. Magna etiam dignitas corporum nostrorum, quæ animæ, Christi corpore redemptæ, Christi corpore saturatæ, habitacula, Spiritus sancti Templa, totiusque sacratissimæ Trinitatis domicilia: Fieri non potest, ut eadem in sepulchro maneant, cum nutrita sint corpore & sanguine Domini nostri. Hic ille cibus grandium; manducamus eum, nec tamen mutamus eum in corpus nostrum, sed mutamur in ipsum. Christi membra sumus, & ipsius Spiritu animamur, corpore & sanguine pascimur. Hic panis est, qui de cœlo descendit, & dat vitam mundo; de eo si quis comederit, non esuriet in æternum. Panis hic gratiæ & misericordiæ; quem si quis comederit, gustat & videt, quàm suavis sit Dominus, & ex plenitudine ipsius accipit gratiam pro gratia. Panis hic vitæ est, non solùm vivens, sed etiam vivificans:

si

si quis ex hoc manducaverit, vivet in æternum. Panis hic de cœlo descendit, neque solùm cœlestis est, sed etiam convivas cœlestes efficit: qui salutariter & in Spiritu illum comedunt, cœlestes erunt, quia non morientur, sed in novissimo die resuscitabuntur. Resuscitabuntur autem non ad judicium, quia qui manducat de hoc pane, non venit ad judicium, non ad damnationem, quia nulla est condemnatio his, qui sunt in Christo Jesu, sed ad vitam & salutem. Qui enim manducat carnem Filii hominis, & bibit ejus sanguinem, vitam habet in sese, & propter Christum vivet. Caro illius verè est cibus, sanguis illius verè est potus; Saturemur igitur non operum nostrorum, sed Domini cibo; inebrietur ab ubertate, non domus nostræ, sed Domini. Hic verus vitæ fons est; qui biberit illius aquam, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Omnes sitientes venite ad has aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite, comedite. Veniant sitientes, veni etiam; sitiens anima mea, peccatorum æstu exagitata. Quod si argento meritorum destitueris, eò magis propera: Meritis tuis destitutus ad Christi meritum ardentius propera. Propera igitur, & eme absque argento. Cubiculum

biculum hic Christi & animæ, à quo non deterreant peccata, neque etiam intrent merita. Sed quæ esse possint nostra merita? Appendunt argentum non in panibus, & laborem non in saturitate, dicit Propheta: Labores nostri non exsaturant, neque mer torum argento divina emitur gratia. Audi igitur, anima mea, & comede bonum, & delectaberis in crassitudine. Verba isthæc Spiritus sunt, & vita, & verba vitæ æternæ: Calix benedictionis communicatio sanguinis Christi; Panis quem frangimus, participatio corporis Domini. Adhæremus Domino; igitur Spiritus sumus unus cum ipso. Vnimur ipsi non solùm naturæ communione, sed etiam corporis & sanguinis participatione. Non igitur dico cum Iudæis; Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? Sed potiùs exclamo: Quomodo carnem suam ad comedendum, & sanguinem suum ad bibendum distribuit nobis Dominus? Non rimor potentiam, sed miror benevolentiam; Non scrutor majestatem, sed veneror bonitatem. Præsentiam credo, præsentiæ modum ignoro: arctissimum & penitissimum eum esse certò scio. Membra sumus corporis ejus. Caro de carne, os de ossibus ipsius. Habitat ipse in nobis,

bis, & nos in eo. In hujus profundiſſimæ abiſſi cogitatione ſubmergi deſiderat anima mea; bonitatem illam, quibus verbis proferat, aut declaret nondum invenit; ſed maximæ illius gratiæ in Domino, gloriæ in beatis, intuitu, penitus obſtupeſcit.

MEDITATIO XIX.

De Cœnæ Dominicæ myſterio.

Mirari, non rimari, ſapientia vera eſt.

IN ſacra Domini cœna tremendum & modis omnibus adorandum nobis proponitur myſterium. Eſt ibi divinæ gratiæ theſaurus & gazophylacium. Arborem vitæ plantatam à Deo novimus, cujus fructus in concreatæ immortalitatis felicitate primos noſtros parentes, eorundemq; poſteros conſervaret. Conſtituta etiam erat in Paradiſo arbor ſcientiæ boni & mali; ſed enim illud ipſum, quod à Deo in ipſorum ſalutem & vitam atque ad obedientiæ exercitium datum, illud mortis & damnationis fuit occaſio, dum miſeri illi Satanæ illecebris ſuisque obſequuntur deſideriis: hic parata viciſſim vera arbor vitæ, dulce illud lignum, cujus folia ſunt in medicinam,

fructus in salutem; ejus dulcedo omnem malorum, ipsius etiam mortis amaritiem, tollit. Israelitis Manna dabatur, ut cœlesti nutrirentur cibo: hic est verum illud Manna, quod de cœlo descendit ut vitam daret mundo, hic est panis cœlestis & Angelicus cibus, de quo si quis comederit, non esuriet unquam. Israelitæ habebant arcam fœderis & propitiatorium, ubi Dominum ab ore ad os loquentem audire poterant: hic vera fœderis arca, sanctissimum Christi corpus, in quo omnes scientiæ, cognitionis & sapientiæ thesauri reconditi; hic verum est propitiatorium in Christi sanguine, qui efficit, ut dilecti simus in dilecto: neque solùm nobis loquitur per internam consolationem, sed in nobis habitat; non cibat nos cœlesti Manna, sed seipso. Hic verè porta cœli & scala Angelorum. Num enim cœlum majus est, quàm qui est in cœlo? Num cœlum Deo arctiùs unitum, quàm caro & assumpta Natura humana? Cœlum quidem sedes Dei, sed in Natura assumpta Christi requiescit Spiritus sanctus. Deus est in cœlis, sed in Christo habitat Divinitatis plenitudo. Verè magnum est hoc & infallibile salutis nostræ pignus: Quod majus dare poterat, non habebat: quid enim ipso majus? Quid

tam

tam arctè ipſi unitum, quàm natura ejus humana quæ in conſortium beatiſſimæ Trinitatis aſſumpta, & cœleſtium bonorum theſaurária facta? Quid tam arctè ipſi conjunctum, quàm caro & ſanguis? His autem verè cœleſtibus alimentis nos miſeros vermiculos reficit, & ſuæ Naturæ participes facit; quomodo non & gratiæ? Quis unquam carnem ſuam odio habuit? Quomodo ergò nos deſpicere poterit Dominus, quos ſua carne ſuoque ſanguine paſcit? Quomodo oblivíſci eorum poterit, quibus artham ſui corporis dedit? Quomodo ſubvertere nos poterit Satan, cum cœleſti reficiamur cibo, ne deficiamus in prælio? Charos nos habet Chriſtus; quia charè nos emit; charos nos habet, quia charis & pretioſis paſcit; charos nos habet, quia ipſius caro & membra ſumus. Hæc unica omnium morborum ſpiritualium panacæa; hoc τὸ φάρμακον τῆς ἀθανασίας. Quod enim peccatum tantum, quod ſancta Dei caro non expiet? Quod peccatum tantum, quod vivifica Chriſti caro non ſanet? Quid tàm ad mortem; quod Filii Dei morte non tollatur? quæ tàm mortifera diaboli telà, quæ in hoc divinæ gratiæ fonte non extinguantur? Quæ tanta conſcientiæ labes, quam ſanguis hic non emundet?

Israëlitis in nube & igni aderat Dominus: hic verò non nubes, sed ipse Sol justitiæ animarum nostrarum lux præsens; hic non ignis divini furoris, sed fervor charitatis sentitur; neque recedit à nobis, sed mansionem apud nos facit. Primi parentes in Paradisum, hortum illum fragrantissimum & suavissimum, æternæ beatitudinis typum, introducebantur, ut divinæ benignitatis admoniti debitum Creatori suo præstarent obsequium: Ecce plus, quam Paradisus hoc loco; Creatoris enim carne saturatur creatura; Filii Dei sanguine mundatur pœnitens conscientia; Corpore Christi aluntur Christi capitis membra; Divinis & cælestibus epulis pascitur fidelis anima. Sancta Dei caro, quam adorant in unitate personæ Angeli, venerantur Archangeli, tremunt potestates, admirantur virtutes, illa fit spiritualis nostra alimonia. Lætentur cœli, & exultet terra, magis autem fidelis anima, cui tanta ac talia impenduntur munera.

MEDI-

MEDITATIO XX.

De ſeria ante uſum ſacræ cœnæ præparatione.

Chriſti ſis providus hoſpes.

NOn vulgares quædam epulæ, nec Regis quoddam convivium, ſed ſanctiſſimum corporis & ſanguinis Chriſti myſterium nobis tractandum. Vtique igitur digna requiritur præparatio; ne pro vita inveniamus mortem; pro miſericordia accipiamus judicium. Quàm trepidat, quàm timet ſanctiſſimus ille Patriarcha, fidei fortitudine inſignis, cùm aliquando Dei Filius in hominis forma ipſi appareret, & Sodomam ſe evertere velle prænunciaret: hic non aſpiciendus proponitur Dei Agnus, ſed guſtandus & eſitandus. Oſias cum inconſultiùs ad arcam fœderis accederet, lepra à Domino percuſſus eſt protinus: Quid igitur mirum, ſi judicium ſibi edit & bibit, qui indignè de hoc pane edit, & de hoc vino bibit? Hic enim vera novi fœderis arca per illam veterem præfigurata. Veram autem præparationem unico verbo docet Apoſtolus: Probet ſeipſum (inquit) homo, & ſic edat de hoc pane. Vt autem omnis probatio divina ad divinæ

ſcripturæ

scripturæ normam exigendo; pari ratione etiam hæc, quam requirit Paulus. Consideremus igitur primo loco nostrã infirmitatem. Quid est homo? Pulvis & cinis: è terra nascimur, de terra vivimus, in terram revertimur. Quid est homo? Sperma fœtidum, saccus stercorum, & cibus vermium. Homo natus ad laborem, non ad honorem; homo natus de muliere, & ob hoc cum reatu, brevi vivit tempore, ideoquè cum metu; repletus multis miseriis, ideoquè cum fletu; & verè multis, quia corporis & animæ simul. Nescit homo ortum suum, nescit obitum: ut herba solstitialis paulisper sumus, ac brevis illa vita dolores & labores habet minimè breves. Consideremus secundo loco nostram indignitatem. Omnis quidem creatura, respectu Creatoris, umbra, somnium, nihil. Vtique etiam homo. Sed pluribus & gravioribus modis indignus est homo. Peccatis enim Creatorem suum offendit. Deus natura & essentia justus est; Natura igitur & essentia peccatis irascitur. Quid nos stipulæ ad ignem illum consumentem? Quomodo fœdissima nostra facta consistent? Quomodo iniquitates nostræ, quas ponis coram te, & errores nostri, quos collocas in lumine vultus tui? Infinitus

nitus Deus, & semper sui similis, infinitæ justitiæ & infinitæ iræ; Quod si in omnibus operibus, utique etiam in ira, in justitia & in vindicta Deus magnus est & admirabilis prorsus. Qui non pepercit Filio, nunquid parcet figmento? Qui non pepercit sanctissimo, nunquid parcet servulo nequam? In tanto apud Deum odio peccatum est, ut puniat illud in dilectissimis, quod patet in Lucifero Angelorum primario. Probatio autem non solùm nos respiciat, sed etiam benedictum hunc panem, qui est communicatio corporis Christi. Tum verus gratiæ fons & inexhausta misericordiæ scaturigo apparebit, prorsus negligere nos non poterit Dominus, quos suæ carnis participes facit: quis enim carnem suam unquam odio habuit? Hæ igitur sanctæ epulæ transformabunt animas nostras: Hæ divinissimæ epulæ divinos homines nos efficient: Donec tandem futuræ felicitatis consortes efficientur, θεοῦ ὅλου καὶ μόνου χωρητικοὶ, καὶ ὅλοι θεοειδεῖς; Quod hic in fide & mysterio; illic in re & apertissimè habebimus. Ipsa quoque corpora nostra hanc dignitatem consecuta, ut in illis Deum à facie ad faciem videre possimus, quæ jam sunt Spiritus sancti templa, & Christi inhabitantis corpore & sanguine

ſanguine ſanctificantur & vivificantur. Hæc ſanctiſſima medicina ſanat omnia peccatorum vulnera: Hæc vivifica caro omne mortale peccatum ſuperat: Hoc ſanctiſſimum promiſſionum divinarum ſigillum eſt, quod coràm judicio divino oſtendere poſſumus. Hoc pignore nobis dato de vita æterna ſatis tutò gloriamur. Si Chriſti corpus & ſanguis nobis exhibentur, utique etiam omnia beneficia, per ſanctiſſimum illud corpus & benedictum illum ſanguinem parata. Quomodo, qui majora dedit, minora denegabit? Qui Filium ſuum dedit nobis, quomodo non omnia cum eo dabit? Exultet igitur ſponſa, quia tempus propè eſt, quando ad nuptias Agni vocabitur; induatur pretioſis, accipiat nuptialem veſtem, ne inveniatur nuda. Veſtis illa, ſponſi juſtitia, quam in Baptiſmo induimus. Iniquitia noſtra tantùm abeſt ut veſtis nuptialis ſit, ut etiam ſit pannus mulieris menſtruatæ. Timeamus igitur ad ſolennitatem illam nuptialem turpiſſimas illas & fœtidiſſimas operum noſtrorum veſtes afferre. Induat nos Dominus, ne inveniamur nudi!

MEDI-

MEDITATIO XXI.

De Christi Ascensione.

Cum Christo ascendere nostrum est.

COgita, fidelis anima, Ascensionem sponsi tui. Christus visibilem præsentiam fidelibus suis subtraxit, ut fides haberet exercitium: Beati namque, qui non vident, & credunt. Vbi est thesaurus noster, ibi sit etiam cor nostrum. Thesaurus noster Christus in cœlo est; cœlestibus ergò adhęreat cor nostrum, & ea quę sursùm sunt, cogitet. Sponsa reditum sui sponsi ardentissimis exoptat gemitibus: Ita fidelis anima semper exoptet adventare diem illum, in quo ad nuptias Agni introducatur: cõfidat in arrha S. Spiritus, quam descendens reliquit ei Dominus; confidat in corpore & sanguine Domini, quæ in cœnæ mysterio accipit; & credat, corpora nostra cibo hoc incorruptibili saturata aliquando resuscitatum iri, quod jam credimus; tunc videbimus, & nostra spes tunc erit res; sub specie aliena adest viatoribus nobis Dominus; sed in cœlestis patriæ diversorio eum agnoscemus & intuebimur. Voluit autem Salvator noster à monte Oliveti ascendere; Oliva pacis est & gaudii insigne; meritò

ergò

ergò ab Oliveti ascendit monte, qui territis & consternatis conscientiis tranquillitatem peperit suâ passione; meritò ab Oliveti ascendit monte, qui maxima cœlestis curiæ accipitur jubilatione. Montana illa nos ad cœlestia vocant; sequamur sanctis desideriis, quia pedibus non possumus sequi corporeis. Moses itidem in monte ascendit ad Dominum; in monte sancti adorarunt Patriarchæ; montana elegit Abraham, Loth verò planiciem: relinquat fidelis anima mundi planiciem, & ad cœli montana sancta devotione contendat: ita dulcissima sentiet Dei interiùs loquentis alloquia, ita in oratione sua poterit adorare in Spiritu, ita conflagrationem æternam mundanæ planiciei paratam poterit cum Abrahamo effugere. Bethania villam humilitatis & afflictionis notat; per quam ad regnum cœlorum nobis patet aditus, sicut & Christus ex villa afflictionis ad cœlestia penetravit gaudia: Hactenus cœlum clausum videbatur, & Paradisus superior per romphæam rutilantem custoditus; nunc victor Christus cœlum aperuit, ut nobis in cœlestem patriam, unde excideramus, viam monstraret. Stabant Discipuli sublatis oculis cœlum intuentes: ita veri Christi Discipuli cordis oculos

ad

ad cœlestia contemplanda attollant. O Domine Iesu, quàm gloriosa passionem tuam consecuta est clausula! Quàm felix hæc & quàm subita mutatio! Qualem te vidi patientem in monte Calvariæ, & qualem te nunc conspicor in monte Oliveti? Ibi eras solus; hic multis Angelorum millibus comitatus: Ibi ascendebas in crucem; hic in nube ascendis ad cœlum: Ibi crucifigebaris inter latrones; hic exultas inter Angelorum choros: Ibi clavis cruci affixus & damnatus; hic liber & damnatorum liberator. Ibi moriens & patiens; hic gaudens & triumphans. Christus est caput nostrum, nos ipsius membra: Gaude igitur & exulta in ascensione capitis tui, fidelis anima! Gloria capitis, membrorum etiam gloria est: Vbi caro nostra regnat, ibi nos regnare credamus: ubi sanguis noster dominatur, ibi nos gloriosos futuros speremus, etsi peccata nostra nos prohibeant: Naturæ tamen communio non repellit. Vbi caput est, ibi etiam reliqua membra erunt. Caput nostrum cœlum ingressum est, habent ergò æquissimam rationem de cœlo sperandi reliqua membra: non solùm autem hic, sed & in cœlo jam possessionem accepere. Descendit Christus de cœlo nos redempturus,

ascendit

ascendit vicissim ad cœlum nos glorificaturus: Nobis natus est, nobis passus est; igitur & nobis ascendit. Christi passione nostra charitas, Christi resurrectione fides nostra, Christi ascensione spes nostra solidatur. Sequi autem debemus sponsum nostrum, non solùm ardentibus desideriis: sed etiam operibus bonis: In supernam illam civitatem non intrabit aliquid coinquinatum; in hujus rei signum Angeli ex cœlesti Hierosolyma venientes apparuerunt amicti vestibus albis, quibus puritas & innnocentia denotatur. Cum humilitatis magistro non ascendit superbia; nec cum pacis amico discordia, nec cum Filio virginis libido & luxuria. Non ascendunt vitia post virtutum parentem, nec peccata post justum, nec infirmitates ire possunt post Medicum. Qui Deum coràm aliquando intueri desiderat, is etiam dignus in ejus conspectu vivat: qui cœlestia sperat, terrena contemnat. Trahe corda nostra, bone Iesu.

MEDI-

MEDITATIO XXII.

Homilia de Spiritu sancto.

Electos Deus obsignat Spiramine sancto.

Ascendens Dominus noster in cœlos, & intrans in gloriam suam, misit Discipulis Spiritum sanctum in ipso Pentecostes die. Sicut in Veteri Testamento Deus legem promulgans in monte Sinai ad ipsum Mosen descendebat: ita, cum Evangelium per Apostolos in orbem terrarum propagandum, ipse Spiritus ad Apostolos descendebat. Ibi tonitrua & fulgura & clangor buccinæ intentissimus, quia lex contrà inobedientiam nostram detonat, & nos iræ divinæ reos arguit: Hic vero sonitus leniter strepentis auræ, quia Evangelii concio consternatas mentes erigit. Ibi totius populi expaveſcentia atq; terror, quia lex iram operatur: Hic vero tota multitudo confluit, & mirabilia Dei audit, quia per Evangelium nobis ad Deum patet aditus. Ibi Iehova descendit in igne, sed in igne iræ & furoris; ideò mons commovebatur & fumabat; Hic vero descendit Iehova Spiritus S. in igne, sed in igne amoris & dilectionis; unde non commovetur

domus

domus divina ira, sed potiùs tota repletur Spiritus sancti gloria. Quid mirum si Spiritus sanctus è cœlesti mittitur curia ad sanctificandum, cùm Filius missus fuerit ad genus humanum liberandum? Non proderat Christi passio, nisi per Evangelium mundo fieret annunciatio; quis enim usus thesauri absconditi? Hinc benignissimus Pater non solum magnum paravit beneficium per Filii passionem, sed etiam toti mundo illud offerri voluit per Spiritus sancti missionem. Fidelis mater tenello filio utraque præbet ubera; Fidelis Deus nobis miseris & Filium & Spiritum sanctum mittit. Venit autem Spiritus sanctus super Apostolos, cum perdurarent concorditer in oratione; precum enim Spiritus est, precibus impetratur, & ad preces impellit: quare? quia est vinculum illud, quo corda nostra uniuntur cum Deo; sicut Filium unit cum Patre, & Patrem cum Filio; est enim Patris & Filii mutuus substantialis amor. Hæc spiritualis nostri cum Deo conjunctio fit fide; fides autem, donum Spiritus, impetratur precibus, sed veræ preces fiunt in Spiritu. In templo Salomonis, cum Domino adoleretur incensum, gloria Domini templum replebatur: ita si precum odoramenta offers

Deo,

Deo, templum cordis tui Spiritus ſancti replebit gloria. Miremur hic Dei miſericordiam & gratiam. Pater exauditionem precum promittit: Filius intercedit pro nobis: Spiritus ſanctus orat in nobis: Angeli preces noſtras ad Deum deferunt: Atque ita tota cœleſtis curia noſtris precibus eſt aperta. Miſericors Deus dat orationis affectum, quia donat nobis Spiritum gratiæ & precum; dat etiam orationis effectum, quia preces noſtras ſemper exaudit, ſi non ad voluntatem noſtram, tamen ad utilitatem. Ve[illegible]piritus ſanctus, cum omnes concor[illegible]n eodem verſantur loco: nimirum [illegible]Spiritus charitatis & concordiæ; con[illegible]it nos Chriſto per fidem, conjungit [illegible]s Deum per charitatem, unit etiam nos cum proximo per dilectionem. Diabolus diſcordiæ & ſeparationis autor per peccata ſeparat nos à Deo, per odia, contentiones, & rixas homines à ſe invicem ſeparat: ſed S. Spiritus, ut in Chriſto divinam & humanam Naturam mirabili ſua obumbratione conjunxit, ita quoque ſuis donis in nos effuſis & homines Deo & Deum hominibus conjungit. Quamdiu in homine manet Spiritus ſanctus ſua gratia & ſuis donis, tamdiu homo manet unitus Deo. Quam primùm homo

mo per peccata excidit à fide & charitate, & Spiritum sanctum excutit, separatur à Deo, & tollitur beatissima illa unio. Qui Spiritum sanctum habet, non odit fratrem. Quare? Quia per Spiritum particeps factus mystici corporis Christi, cujus membra sunt omnes pii: quis verò unquam membra sua odio habet? Imò etiam inimicos suos diligit, qui Spiritu Domini regitur. Quare? Quia, qui Domino adhæret, fit unus Spiritus cum eo, jam verò Deus suum Solem oriri sinit super bonos & malos, & nihil quicquam eorum, quæ fecit, odio habet. Qui Spiritum Dei habet, omnibus in promptus est, omnibus pro virili bene cit, omnibus se utendum præbet, etiam Deus fons est omnis misericor & gratiæ erga omnes: Iam verò Spiritus sanctus tales motus in homine efficit, qualis ipso est. Sicut anima corpus reddit animatum, sentiens, mobile: Ita Spiritus hominem efficit spiritualem, imbuit mentem suavitate dulcedinis divinæ & omnia membra ad obsequia Deo & proximo præstanda dirigit. E cœlo factus est sonitus ille, qui fuit symbolum venientis sancti Spiritus, quia cœlestis est Naturæ sanctus ille Spiritus; nimirum ejusdem essentiæ cum Patre & Filio, à

quo

quo Patre & Filio ab omni æternitate procedit; efficit etiam homines cœlestia cogitantes, & ea quæ sursum sunt, quærentes: qui terrenis adhæret, & amore suo mundo unitus est, ille nondum cœlestis Spiritus particeps factus. Venit sub flatus Symbolo, quia vivam consolationem afflictis suppeditat: quia etiam reciproco flatu, ac respiratione Spiritus aërei vivimus juxta carnem, ideò sub Spiritus & flatus Symbolo adventabat, qui largitur, ut vivamus juxta meliorem nostri partem. Ventus, quò vult, spirat, & sonum ejus audis, sed nescis unde veniat, & quò vadat: ita est omnis, qui genitus est ex Spiritu. Congruenter etiam sub flatus symbolo venit, qui à Patre & Filio una spiratione ab æterno procedit. Vehemens erat flatus ille, quia nescit tarda molimina Spiritus sanctus gratia: movet ille sanctus Spiritus pios, in quibus habitat, ad omne bonum, atque ita movet, ut nec tyrannorum minas, nec Satanæ insidias, nec mundi odia curent. Confert Apostolis linguarum donum, quia in omnem terram sonus ipsorum exire debebat; sicque confusio linguarum, quæ pœna fuerat superbiæ & temeritatis in ædificanda turre Babylonis, sublata est, jamque dispersæ illæ gentes

gentes per diversitatem linguarum, in unitatem fidei Spiritus sancti munere congregatæ sunt. Congruenter sub linguarum figura venit, à quo inspirati locuti sunt sancti Dei homines; qui in Apostolis locutus est, qui verba Dei ponit in os ministrorum Ecclesiæ. Pro tantis donis laudandus & benedicendus sanctus ille Spiritus, cum Patre & Filio, in seculum.

MEDITATIO XXIII.

De Ecclesiæ dignitate.

Christi est Ecclesia sponsa.

COgita, devota anima, quantum tibi præstitit Deus beneficium, quod ad Ecclesiæ suæ revocavit consortium. Una est dilecta mea, dicit Sponsus in Cantico, verè una, quia una solùm vera & orthodoxa Ecclesia, dilecta Christi sponsa. Extrà corpus Christi non est Spiritus Christi; qui autem Spiritum Christi non habet, non est ejus; qui Christi non est, æternæ vitæ particeps fieri non potest. Extrà arcam Noæ omnes perire cogebantur in diluvio; extrà spiritualem Arcam Ecclesiæ omnes æterno involuntur exitio. Non habebit Deum patrem

in

in cœlis, qui non habet Ecclesiam matrem in his terris. Cogita, devota anima, quod singulis diebus multa animarum millia descendunt ad infernum, ideò, quod sunt extrà Ecclesiæ gremium: Non separavit te ab illis natura, sed sola Dei miserentis gratia. Cum Ægyptus tenebris palpabilibus involveretur, apud solos Israëlitas erat lux: ita in sola Ecclesia est lux divinæ agnitionis. Qui sunt extrà Ecclesiam, à tenebris ignorantiæ in vita præsente transeunt ad tenebras damnationis æternæ in vita sequente. Qui non est portio Ecclesiæ militantis, nunquam erit portio Ecclesiæ triumphantis: hæc enim sunt intimè conjuncta; Deus, verbum, fides, Christus, Ecclesia, & vita æterna. Sancta Dei Ecclesia est Mater, Virgo, Sponsa. Mater est, quia Deo quotidiè spirituales generat filios: Virgo est, quia à Diaboli & mundi se integram servat complexibus: Sponsa est, quia Christus eam sibi desponsavit fœdere sempiterno, eique arrham Spiritus dedit. Ecclesia est navis illa, quæ Christum & ejus Discipulos vehit, ac ad portum felicitatis æternæ tandem perducit: navigat Ecclesia instructa fidei gubernaculo felici cursu per hujus seculi mare, habens Deum gubernatorem, An-

gelos remiges, portans choros omnium Sanctorum: erecta est in medio ipsa salutaris crucis arbor; in qua Evangelicæ fidei vela suspensa; quibus flante S. Spiritu ad securitatem quietis æternæ deducitur. Ecclesia est vinea illa, quam Deus in agro hujus mundi plantavit, sanguine suo rigavit, sepem Angelicæ protectionis ei circumdedit, torcular passionis in ea constructit, lapides & offendicula ex ea sustulit. Ecclesia est mulier illa amicta Sole; quia Christi justitia induta est: Lunam sub pedibus calcat: quia terrena variis obnoxia mutationibus despicit. Considera summam hanc Ecclesiæ dignitatem, devota anima, & debitas Deo gratias age. Magna quidem in Ecclesia Dei beneficia, sed ea non sunt omnibus obvia. Est hortus conclusus, & fons signatus: nemo pulchritudinem horti concluſi videt, nisi qui in eo est; sic nemo summa hæc in Ecclesia beneficia agnoscit, nisi qui & ipse in ea est. Nigra est exteriùs hæc Christi sponsa, sed formosa interiùs; omnis enim gloria filiæ Regis est ad intrà. Navis hæc variis persecutionum concutitur tempestatibus: Vinea hæc ligata erigitur & recisa augetur: Mulieri huic ipse infernalis Draco variis modis insidiatur. Pulchrum est Ecclesia

hlium,

lilium, ſed tamen inter ſpinas: Hortus pulcherrimus eſt Eccleſia; ſed quando Aquilo tribulationum eum perflat, tunc demum fluunt aromata illius. Dei Filia eſt Eccleſia; ſed mundo admodum exoſa cœleſtem exſpectat hæreditatem: igitur cogitur in hoc mundo peregrinari, in peregrinatione premitur, in preſſione ſiler, in ſilentio fortis eſt, in fortitudine vincit. Mater ſpiritualis eſt Eccleſia, ſed cogitur ſtare ſub cruce: ſicut etiam Maria, ex qua Chriſtus in hunc mundum natus, ſub cruce ſtabat. Eccleſia eſt palma, quia ſub pondere tribulationum ac tentationum magis creſcit. Cogita, devota anima, Eccleſiæ dignitatem, & cave quicquam ea indignum committas. Mater eſt Eccleſia; cave igitur, ne vocem ejus contemnas. Mater eſt; ſemper igitur ab ipſius pendere debes uberibus: Eccleſiæ ubera ſunt Verbum & Sacramenta. Virgo eſt Eccleſia, ſi ergò verus es ejus filius, à mundi abſtine complexibus: Membrum es Virginis Eccleſiæ; vide, ne virginea membra proſtituas, & cum Diabolo per peccata ſcorteris. Sponſa Chriſti eſt Eccleſia, & omnis devota anima: cavcat ergò, ne Satanæ adhæreat: Sponſa Chriſti es; vide ne arrham Spiritus S.

tibi datam amittas. Sponsa Christi es; assiduis ora precibus, ut properet Sponsus, & ad nuptias cœlestes te introducat: Veniet autem sponsus in securitatis nocte; vigila ergò, ne, cum venerit Sponsus, inveniat te dormientem, & januam salutis æternæ tibi præcludat: Luceat oleum fidei tuæ, ne in adventu Sponsi cogaris frustrà id desiderare. Veheris in navi, vide ne in mundi mare te præcipites, antequam ad portum pervenias: Veheris in navi; precare, ne tempestatibus afflictionum & fluctibus tentationum absorbeatur. In vineam Domini vocatus es; vide ut strenuè labores; consideratio denarii minuat labores diei: Vinea Domini es; abjiçe inutilia sarmenta, infrugifera carnis opera; totum vitæ tempus æstima esse putationis tempus; Palmes es in vera vite Christo; vide ut in eo maneas, & fructum feras multum, quia palmitem non ferentem fructum cœlestis agricola tollet, & ferentem fructum purgabit, ut copiosiorem ferat. Induisti Christum per fidem, & sole hoc justitiæ amictus es; vide ut Lunam, id est, omnia terrena sub pedibus calces, atque omnia respectu æternorum bonorum parvi æstimes. O bone Iesu, qui nos duxisti in Ecclesiam

siam militantem, deduc aliquando etiam ad triumphantem!

MEDITATIO XXIV.

Meditatio de Prædestinatione.

In Christo electio facta.

QVoties, devota anima, cogitare vis de prædestinatione tua, aspice Christum in cruce pendentem, pro peccatis totius mundi morientem, propter justitiam nostram resurgentem, Incipe à Christo jacente in præsepio, sic demum recto ordine procedet tua de prædestinatione disputatio. Elegit nos Deus antè jacta mundi fundamenta: sed tamen in Christo est electio facta: Si ergò es in Christo per fidem, ne dubites ad te quoque pertinere electionem: Si firma cordis fiducia adhæres Christo, ne dubites te esse in electorum numero. Si verò à priori extra limites verbi vis scrutari profundum prædestinationis, metuendum valdè, ne cadas in profundum desperationis. Extrà Christum Deus ignis consumens: cave ergò ne huic igni appropinques, ne consumaris, Extrà Christi satisfactionem Deus voce legis suæ accu-

cusat omnes, damnat omnes; cave ergò, ne ex lege prædestinationis mysterium haurias. Non inquiras omnes consiliorum divinorum rationes, ne te multum seducant tuæ cogitationes. Habitat Deus in luce inaccessibili; ad eam ne conaris temerè progredi, sed tamen revelavit nobis Deus lucem Evangelii; in hac tutò inquirere poteris doctrinam hujus secreti, in hoc lumine videbis verum lumen. Relinque æterni hujus & ab æterno facti decreti profunditatem, & converte te ad manifestationis in tempore factæ claritatem; justificatio facta in tempore speculum est electionis factæ sine tempore. Agnosce ex lege iram Dei propter peccata, & age pœnitentiam; Agnosce ex Evangelio misericordiam Dei propter Christi meritum, & illud applica tibi per fiduciam; Agnosce fidei naturam, & ostende eam per conversationem piam; Agnosce in cruce castigationem paternam, & sustine per patientiam. Tunc demùm incipe tractare prædestinationis doctrinam. Hanc methodum ostendit Apostolus: hanc methodum sequatur verus Apostoli discipulus. Tria sunt, quæ in hoc mysterio semper observanda, Misericordia Dei diligentis; meritum Christi patientis; gratia Spiritus

sancti

ſancti per Evangelium vocantis. Vniverſalis eſt Dei miſericordia, quia totum mundum dilexit; miſericordia Domini plena eſt terra; imò major eſt cœlo & terra; tanta enim eſt, quantus Deus ipſe; quia Deus eſt charitas; teſtatus eſt in verbo ſuo, ſe nullius mortem velle ſi parum hoc eſt, etiam juramento confirmavit; ſi non potes credere Deo promittenti, crede ſaltem pro ſalute tua juranti. Vocatur Pater miſericordiarum, quia ei proprium eſt, miſereri & parcere; miſerendi cauſam & originem ſumit ex proprio: judicandi vel ulciſcendi magis ex alieno: ut longè aliter de corde ipſius miſeratio, quàm animadverſio procedere videatur. Vniverſale etiam eſt meritum Chriſti, qua pro totius mundi peccatis paſſus eſt. Quid ergò miſericordiam Dei probaret apertiùs, quàm quod dilexit nos, cum nondum eſſemus, quia dilectionis eſt, quod creati ſumus? Dilexit inſuper, cum averſi eſſemus, quia dilectionis eſt, quod Filium Redemptorem nobis dedit. Peccatori, tormentis æternis adjudicato, & unde ſe redimat non habenti, Deus Pater dicit; Accipe Vnigenitum meum, & da pro te. Ipſe Filius dicit: Tolle me, & redime te. Flos campi, non flos horti eſt Chriſtus,

quia odor gratiæ ipsius non est quibusdam clausus, sed omnibus apertus; &, ne dubites de universalitate meriti, orabat Christus patiens pro crucifigentibus se, & sanguinem fundebat pro illis; qui sanguinem ejus fundebant ipsi. Universales etiam sunt Evangelii promissiones, quia omnibus dicit Christus: Venite ad me omnes, qui laboratis. Quod pro omnibus præstitum, omnibus etiam offertur: quantum in his bonis pedem fiduciæ porrexeris, tantum etiam obtinebis: nemini Deus suam denegat gratiam, nisi qui seipsum indignum ea existimat. Considera ergò, fidelis anima, hæc tria prædestinationis fulcra, & firma cordis tui eis innitere fiducia, considera præterita misericordiæ divinæ beneficia, & de finali non dubitabis perseverantia. Quãdo nondùm eras, creavit te Deus; quando per Adami lapsum damnatus eras, redemit te; quando extrà Ecclesiam in mundo vivebas, vocavit te; quando ignorabas, instruit te; quando errabas, reduxit te; quando peccabas, correxit te; quando stetisti, tenuit te; quando cecidisti, erexit te; quando ivisti, duxit te; quando ad ipsum venisti, suscepit te. Affuit ibi in expectando longanimitas, & in condonando facilitas. Misericordia

Dei

Dei præcedit te: firmitèr ſpera, quod etiam ſubſequetur: prævenit te miſericordia Dei, ut ſaneris; ſubſequetur etiam, ut glorificeris: prævenit te, ut pie vivas, ſubſequetur etiam, ut in æternum cum illo vivas. Quare cadens non es contritus? Quis ſuppoſuit manum? quis niſi Dominus? Confide ergo etiam in poſterum in Dei miſericordia, & finem fidei, ſalutem æternam firmitèr ſpera. In quibus enim manibus ſalutis tuæ materia tutiùs conſiſtat, quam in iis, quæ cœlum condiderunt & terram, in iis quæ nunquam abbreviantur, in iis, quæ affluunt miſericordiæ viſceribus, nec deſunt foramina per quæ effluant. Cogita autem, devota anima, quod à Deo electi ſumus, ut eſſemus ſancti & irreprehenſibiles. In quibus ergo non eſt ſanctæ vitæ ſtudium, ad illos non pertinet electionis beneficium. Electi ſumus in Chriſto, in Chriſto ſumus per fidem; fides ſe exerit per dilectionem: ubi ergò non eſt dilectio, ibi nec Chriſtus, ubi non eſt Chriſtus, ibi nec electio. Firmum quidem ſtat fundamentum Dei, habens ſignaculum hoc; Dominus novit, qui ſint ſui; ſed tamen diſcedat ab injuſtitia, qui invocat nomen Domini. Oves Chriſti nemo rapiet ex ipſius ma-

nu; ſed tamen oves Chriſti audiant etiam ipſius vocem. Domus Dei ſumus; ſed fiduciam & gloriam ſpei uſque ad finem firmam retineamus. O Domine, qui dediſti velle, da etiam perficere!

MEDITATIO XXV.

De ſalutari precum efficacia.

Penetrant ſuſpiria cœlum.

MAximum hoc eſt Dei beneficium, quod familiare precum piarum requirit alloquium: ipſe donat orationis affectum, ipſe etiam donat orationis effectum. Magna vis orationis, quæ in terra funditur, ſed in cœlo operatur: Oratio juſti clavis eſt cœli, aſcendit precatio: & deſcendit Dei liberatio: oratio eſt ſalutare ſcutum, quo omnia adverſarii tela repelluntur. Moſes cum extendebat manus ſuas, prævalebat Iſraël contra Amalechitas. Si ad cœlum extendes manus tuas, non prævalebit tibi Satanas. Sicut hoſti opponitur murus, ita Dei ira Sanctorum frangitur precibus. Ipſe Salvator noſter orabat, non propter aliquã neceſſitatem, ſed ut precum nobis commendaret dignitatem. Oratio cenſus eſt noſtræ ſubjectionis, quia præcepit nobis Deus,

Deus, ut preces velut ſpirituale quoddam tributum quotidiè ei offeramus: Eſt ſcala noſtræ aſcenſionis, quia nihil aliud eſt oratio, quàm quædam mentis ad Deum peregrinatio: Eſt ſcutum noſtræ defenſionis, quia anima hominis viventis in precibus tuta eſt à Dæmonum inſultibus: Eſt nuncius fidelis legationis, quia ad thronum Dei aſcendit oratio, & ad ferendum auxilium eum invitat. Hic nuncius fine ſuo nunquam fruſtratur; ſemper enim exaudit nos Deus, ſi non ad noſtram voluntatem, tamen ad utilitatem, & ſalutem: unum indubitanter è duobus ſperare poſſumus, aut dabit id quod petimus, aut illud quod novit utilius. Dedit Deus filium ſuum donum illud excellentiſſimum non rogatus. Quid faciet rogatus? Nec de Patris exauditione, nec de Filii interceſſione dubitare poſſumus. In qualibet cauſa per preces cum Moſe intres in tabernaculum ad conſulendum Dominum, & citò audies divinum reſponſum. Chriſtus cum oraret, transfigurabatur; ita in oratione magnæ fiunt in anima mutationes, quia lumen animæ eſt oratio, quæ ſæpiùs eum, quem invenit deſperantem, relinquit exſultantem. Qua fronte Solem intueris, niſi

nisi priùs adoraveris eum, qui lumen illud dulcissimum oculis tuis mittit? Quo pacto frueris mensa, nisi priùs adoraveris eum, qui tantum bonum largitur ac suppeditat? Qua spe trades teipsum nocturno tempori, nisi te præmunieris orando? Quem fructum sperare poteris ex laboribus tuis, nisi priùs adoraveris eum, sine quo labor omnis inutilis? Si ergò dona spiritualia aut corporalia desideras, pete, & accipies: Si Christum desideras, per preces quære, & invenies: Si ostium divinæ gratiæ & salutis æternæ aperiri tibi desideras, per preces pulsa, & aperietur tibi: Si in deserto hujus mundi sitis tentationum & penuria bonorum spiritualium te affligit, accede ad petram spiritualem, quæ est Christus, per devotionem, eamque percute virga orationis, & senties quod fluenta divinæ gratiæ restinguant sitim tuæ penuriæ. Vis gratum Deo exhibere sacrificium? Offer preces; sentiet Deus odorem suavitatis, & cessabit ipsius ira. Vis assiduè cum Deo versari? Preces ama, quæ sunt spirituale Dei & devotæ animæ colloquium. Vis gustare, quam suavis sit Dominus? Invita precibus Dominum ad cordis tui domicilium. Placet Deo oratio, sed debito modo instituta. Qui ergò exaudiri

exaudiri desiderat, is oret sapientèr, ardentèr, indefinentèr, humilitèr, fidelitèr, perseveranter & confidentèr. Oret sapientèr, ut scilicet oret ea, quæ divinæ gloriæ & proximorum saluti serviunt. Omnipotens est Deus; ergò non statuas ei in precibus modum: Sapientissimus est, ergò non præscribas ei ordinem. Non temerè prorumpant preces, sed fidem præeuntem sequantur, fides autem respicit verbum: quæ ergò absolutè Deus in verbo promittit, absolute ores; quæ cum conditione promittit, ut temporalia, ea itidem cum conditione ores; quæ nullo modo promittit, ea etiam nullo modo ores. Sæpè Deus dat iratus, quod negat propitius: sequere ergò Christum, qui suam voluntatem Deo resignat. Ores ardentèr: quomodo enim requirere potes, ut Deus te audiat, cum teipsum non audias? Deum tui memorem esse vis, cum tui memor non sis? Cum orare vis, intra in cubiculum tuum; & fores claude. Cubiculum est cor tuum; in illud debes intrare, si vis debito modo orare; fores ejus debes occludere, ne mundanorum negociorum cogitationes te possint turbare: non sunt voces ad aures Dei nisi animi affectus: mens ardore cogitationis ita debet

esse

esse incitata, ut totum longè superet quod lingua exprimit: atque hoc est in Spiritu & veritate adorare, quod requirit Dominus. Christus orabat in monte, & oculos ad cœlum levabat: ita mentem ab omnibus creaturis aversam ad Deum debemus convertere: injuriam Deo facis, si precatis eum, ut tibi intendat, tu verò tibi ipsi non intendas. Indesinenter orare possumus, si in Spiritu oremus, ut scilicet mens nostra sanctis desideriis semper ad Deum vigilet. Non semper clamore opus est: quia Deus etiam suspiria cordis audit, cum habitet in piorum cordibus: non semper opus est multis verbis, quia etiam cogitationibus nostris interest, unus interdum gemitus à Spiritu sancto excitatus, & in Spiritu Deo oblatus, gratior est Deo, quàm prolixæ precum recitationes, ubi lingua loquitur, sed cor planè mutum est. Oret humiliter, ut non de suo merito, sed tantùm de gratia Dei confidat: si preces nostra nituntur dignitate, damnatæ sunt etiamsi præ devotione cor sanguinem exsudaret: nemo placet Deo nisi in Christo: ergò etiam nemo rectè orat, nisi per Christum & propter Christum: Non placebant Deo sacrificia, quæ non offerebantur in unica illa tabernaculi

bernaculi ara; non placet Deo oratio, quæ non in hac unica ara Christo offertur. Israëlitis precum exauditio promissa, si facie ad Hierosolymam versa orarent; sic in precibus ad Christum, qui est templum divinitatis, nos convertamus. Christus in passione oraturus abjicit se in terram. Vide, quomodo sanctissima illa anima humiliet se coràm majestate divina! Oret fidelitèr, ut se offerat ad omnis gaudii carentiam, & omnis pœnæ patientiam: quantò quis orat citiùs, tantò utiliùs; quantò sæpiùs, tantò utiliùs; quantò ferventiùs, tantò Deo acceptiùs. Oret perseverantèr, quia, cum tardiùs dat Dominus, commendat dona, non negat. Desiderata diutiùs, obtinentur dulciùs. Oret confidentèr, ut scilicet postulet in fide nihil hæsitans. O clementissime Deus, qui orare nos jussisti, da, ut etiam rectè oremus!

MEDI-

MEDITATIO XXVI.

De sanctorum Angelorum custodia.

Sanctis sacer Angelus astat.

COgita, devota anima, quanta sit divina grana, quod Angelorum tibi constituta est custodia. Cœlestis Pater Filium suum mittit ad nos liberandos; Filius Dei incarnatus ad nos salvandos; Spiritus sanctus mittitur ad nos sanctificandos; Angeli mittuntur ad nos protegendos. Sic ergò tota cœlestis curia nobis quasi inservit, & sua ad nos traducit beneficia. Non miror amplius, quod omnes creaturæ inferiores propter hominem conditæ, cum ipsi Angeli, qui longè digniores creaturæ, sua non denegent nobis ministeria. Quid mirum est, quod cœlum ministret nobis lucem in die, ut laboremus; tenebras in nocte, ut quiescamus; cum ipsi cœlestis regni incolæ nobis ministrent? Quid mirum, quod aër vitalem nobis præbeat flatum, & omne genus avium ad obsequium; cum cœlestes spiritus vitæ nostræ conservandæ invigilent? Quid mirum, quod aqua det potum, sordes purget, arentia riget, & varia piscium genera præbeat; cum nobis æstu calamitatum & tentationum

tionum defatigatis ipsi Angeli præstò sint, ut recreent? Quid mirum, quod terra nos portet, pane & vino nutriat, omnibus generibus fructum & animalium mensas nostras repleat; cum Angelis mandatum sit, ut custodiant nos in omnibus viis, in manibus nos portent, ne fortè impingat ad lapidem pes noster? Soliciti erant Angeli de Christo, quia Angelus ejus conceptionem nunciat, Angelus ejus nativitatem manifestat, Angelus in Ægyptum fugere mandat, Angeli serviunt ei in deserto, Angeli ei ministrant in toto prædicationis ministerio, Angelus ei adest in mortis agône, Angelus apparet in ipsius Resurrectione, Angeli præstò sunt in Ascensione, aderunt Angeli in futura ad judicium reversione. Vt ergò Christo in diebus carnis suæ inservierunt Angeli, ita quoque solliciti sunt de omnibus illis qui per fidem Christo incorporati: Quo modo inservierunt capiti, eo modo inserviunt etiam membris; Gaudent inservire illis in terris, quos aliquando socios habebunt in cœlis: Non renuunt illorum ministeria, quorum dulcissima aliquando sperant consortia. Iacobo in via ad patriam apparent Angelorum castra: Sic piis in hac vita, quæ est ad cœlestem patriam via,

Angeli

Angeli custodes adduntur. Danielem inter medios leones Angeli protegunt: Sic ab insidiis infernalis leonis omnes pios tutos præstant. Angeli Lothum ex Sodomorum eripiunt incendio: Sic sanctis inspirationibus & contrà diabolicas tentationes protectionibus ex infernalibus flammis sæpiùs nos eripiunt. Lazari animam in sinum Abrahæ deportant Angeli: Sic omnium electorum animas transferunt ad palatium cœlestis regni. Petrum ex carcere educit Angelus: Sic ex præsentissimis pios sæpè eripit periculis. Magno quidem est adversarii nostri diaboli potentia: sed eregit nos Angelorum custodia. Nec dubites in omnibus periculis hos auxiliatores tibi adesse, quia Scriptura sub figura Cherubim & Seraphim alatos eos depingit, ut certò statuas, incredibili celeritate ad ferendum auxilium eos præstò futuros. Ne dubites, in omnibus locis hos protectores tibi adesse, quia sunt subtilissimi Spiritus, quibus nullum obsistit corpus: cuncta illis cedunt visibilia, cuncta æquè corpora, quantumlibet solida vel spissa, penetrabilia eis sunt ac pervia: ne dubites pericula & afflictiones tuas hos spiritus scire, quia semper vident faciem cœlestis Patris, & ad omnia promptissimè

mè ei præstò sunt ministeria. Cogita etiam, devota anima, sanctos esse hos Angelos, sanctitatq; ergò studeas, si eos vis habere socios: morum similitudo maximè conciliat amicitiam: sanctis assuesce actionibus, si Angelorum desideras custodiam. In omni loco atque Angulo reverentiam exhibe tuo Angelo, neque præsente eo facias, quæ in conspectu hominis facere erubescis. Casti sunt hi Spiritus; igitur spurcis abiguntur actionibus. Apes expellit fumus, columbas fœtor: sic vitæ custodes Angelos fugat lachrymabile & graveolens peccatum. Amissis per peccata his præsidiis, quomodo tutus eris à Diabolorum insidiis? Destitutus Angelorum protectione, quomodo tutus eris à periculorum variorum incursione? Si anima tua caret muro Angelicæ defensionis, facilè expugnabit eam Dæmon fallacia persuasionis. A Deo ad ministeria sancti illi Angeli mittuntur; reconciliandus ergò prius es Deo per fidem, si Angelum vis habere custodem. Vbi non est Dei gratia, ibi quoq; non est Angelorũ custodia: Intueamur Angelos, tanquam salutares quasdam Dei manus, quę nullum ad opus, nisi ipso dirigẽte, se moveant. Gaudium est in cœlo corã Angelis super uno peccatore resipiscente: lachrymæ

lachrymę pœnitentium peccato rum ſunt quaſi vinum Angelorum : cor autem impœnitens fugat cuſtodes Angelos : Agamus ergò pœnitentiam, ut Angelis excitemus lætitiam. Cœleſtis & ſpiritualis naturæ ſunt Angeli ; cœleſtia ergò & ſpiritualia cogitemus, ut nobis adeſſe eis volupe ſit. Humiles ſunt Angeli, & ſuperbia penitùs eis exoſa, quia etiam tenellis pueris inſervire non erubeſcunt ; quid ergò ſuperbit terra & cinis, cùm tantoperè ſe humiliet Spiritus cœleſtis ? In morte metuenda potiſſimùm Dæmonis aſtutia, quia ſcriptum eſt, quod ſerpens inſidiatur calcaneo: extrema pars corporis calcaneus eſt ; extremus vitæ terminus mors : In ultima iſta mortis agonia maximè neceſſaria eſt Angelorum cuſtodia, qui ab ignitis diaboli telis liberent, & animam corporis domicilio egreſſam ad cœleſtem Paradiſum deportent. Cum Zacharias in Templo ſacro fungeretur miniſterio, Angelus Domini ad ipſum veniebat : Sic etiam, ſi verbi & precum gaudes exercitio, Angelorum quoque gaudere poteris patrocinio. O clementiſſime Deus, qui per ſanctos Angelos deducis nos per hujus vitæ eremum, da, ut per eoſdem deducamur ad cœleſte regnum ?

MEDI-

MEDITATIO XXVII.

De insidiis Diabolicis.

Quis norit Dæmonis æstus.

COgita, devota anima, in quanto verseris periculo, quod semper tibi impendet à Diabolo, tuo adversario. Hostis ille est audacia promptissimus, viribus robustissimus, artibus callidissimus, machinis omnibus refertissimus, pugnandi studio infatigabilis, in omnes formas variabilis. In varia crimina ipse illicit; & postquam illexit, coram tribunali Dei nos accusat; Deum apud homines, homines apud Deum, & homines inter se invicem accusat. Vniuscujusque propensionem exactè priùs perspicit, & posteà laqueos tentationum opponit. Quemadmodum in oppugnationibus, non ad firmas & munitas partes accedunt oppugnatores, sed ubi æstimant muros esse fluxos, fossas planiores, & turres incustoditas: Sic perpetuò animam hominis oppugnans Diabolus id primùm adoritur, quicquid senserit molle & affectum in animo. Semel victus non penitùs cedit, sed ad tentandum fortiùs insurgit, ut vincat eos tædio & negligentia, quos vincere non potuit tentationum

tationum violentia. A quo dolos suos iste contineat, qui ipsum majestatis Dominum ausus est calliditatis suæ fraude aggredi? A quo Christiano is abstineat, qui ipsos Christi Apostolos expetiit cribrare, sicut triticum? Decepit Adamum in natura instituta: quos non poterit decipere in Natura restituta? Decepit Iudam in schola Salvatoris: quos non poterit decipere in mundo, schola erroris? In omnibus omnino diabolicæ metuendæ sunt insidiæ. In prosperis invitat nos ad animi elationem; in adversis invitat ad desperationem. Si parsimonia aliquem videt delectari, eum incxplebilis cupiditatis compedibus gaudet illigare; si quem heroicus spiritus animat, eum irarum stimulis inflammat; si quem videt paulò lætiorem, eum ad insanæ libidinis incitat fervorem; quos videt ferventes in religione, eos implicare conatur vana superstitione; quos videt constitutos in dignitatibus, eos ambitionis percellit facibus. Cum impellit ad peccata, amplificat Dei misericordiam; cum in peccata præcipitavit, amplificat Dei justitiam: prius perducere vult ad præsumptionem, postea deducere conatur ad desperationem. Interdum oppugnat externè persecutionibus; interdum oppugnat

pugnat internè ignitis tentationibus. Interdum nos impugnat apertè & violenter; interdum occultè & fraudulenter. In comestione posuit gulam, in generatione luxuriam, in exercitatione ignaviam, in conversatione invidiam, in gubernatione avaritiam, in correctione iram, in dignitate superbiam, in corde posuit cogitationes malas, in ore posuit locutiones falsas, in membris operationes iniquas; in vigilando movet ad prava opera, in dormiendo ad somnia turpia. Sic ergo ubique & in omnibus Diaboli cavendæ sunt insidiæ. Dormimus nos, & ipse vigilat; securi nos sumus, & ille tanquam leo circumit. Si leonem irritatum in te impetum facere conspiceres, quàm vero timore cohorresceres? & cum infernalem leonem tibi insidiari audias, in utramque aurem adhuc secure dormitas? Considera ergò, fidelis anima, potentissimi hujus hostis insidias, & spiritualium armorum quære sappetias. Sint lumbi cincti veritate, & induti lorica justitiæ. Indue perfectam justitiam Christi, & tutus eris à tentationibus Diaboli. Absconde te in foramina vulnerum Christi, quoties terreris jaculis serpentis hujus maligni. Verè credens est in Christo: Vt ergò nihil juris habet

habet Satanas in Christum: Ita etiam nihil juris habet in verè credentem. Calceati sunt pedes in præparatione Evangelii pacis: Audiatur perpetuò, & sonet in ore nostro Christi confessio: Sic non lædet nos ulla diaboli tentatio. Verba incantatoris non tàm pellunt serpentem corporalem, quàm eloquia constantis confessionis fugant hunc serpentem spiritualem. Assumatur scutum fidei, ut tela ignita extinguamus hostis nequissimi. Fides est, quæ etiam montes transfert; montes intellige dubitationum, persecutionum, & tentationum. Non percutiebantur à vastatore Israëlitæ, quorum postes signati sanguine Paschalis agni; non læduntur ab hoc vastatore, quorum corda per fidem Christi sanguine aspersa. Fides recumbit in Dei promissiones. At promissiones Dei evertere non potest Satanas. Ergò etiam contrà fidem prævalere non poterit. Fides est animæ lumen: tentationes ergò maligni spiritus in hoc lumine facilè apparent. Per fidem peccata nostra projiciuntur in profundum misericordiæ divinæ mare; in illo ignita Diaboli tela facilè extinguentur. Galeam etiam salutis, id est, sanctam spem assumere debemus. Tolera tentationem, tentationis respiciens exitum;

tum; est enim Deus moderator certantium & corona vincentium. Si nullus hostis, nulla pugna; si nulla pugna, nulla victoria; si nulla est victoria, nulla corona: melior illa pugna, quæ Deo proximum facit, quam illa pax, quæ à Deo abalienat. Assumendus etiam gladius Spiritûs, quod est verbum Dei: plus apud te valere sinas Scripturæ consolationes, quàm Diaboli contradictiones. Christus omnes Satanæ tentationes verbo vicit; verbo adhuc omnes Satanæ tentationes vincunt Christiani. Denique in precibus maximum habes contra tentationes subsidium: Quoties navicula animæ fluctibus tentationum obruitur, Christum precibus excita: Hostes visibiles vincimus feriendo; hostem invisibilem vincimus preces fundendo. Pugna, ô Christe pro nobis, in nobis, ut etiam in te vincamus.

MEDITATIO XXVIII.

Generales piè vivendi regulæ.

Pietas sapientia summa est.

QVolibet die morti, judicio, & æternitati magis appropinquas. Cogita

ergò quolibet die, quomodo in mortis & judicii severa discussione consistas, & quomodo in æternum vivas. Omnium cogitationum, verborum & actionum accurata cura habenda, quia de omnibus cogitationibus, verbis, & actionibus olim accurata ratio reddenda. Mortem hac nocte instare cogita tempore vespertino; mortem hac die instare cogita tempore matutino. Conversionem & bonam operationem ne differ in crastinum, quia incerta est dies crastina, sed mors impendens semper est certa. Nihil magis adversum pietati, quam dilatio. Si contemnis internam Spiritus sancti vocationem, nunquam pervenies ad veram conversionem. Conversionem & bonam operationem ne differ in senectutem, sed offer Deo ipsam floridam juventutem: Incerta est juveni senectus; certus paratus est juveni impœnitenti interitus. Nulla ætas servitio Dei magis apta, quàm viribus corporis & animi vigens juventa. In nullius hominis gratiam suscipere debes actionem malam; non enim homo iste, sed Deus tuam aliquando judicabit vitam: Nullam ergò hominum gratiam divinæ statuas gratiæ præferendam. In via Domini aut proficimus aut deficimus: Singulis ergo diebus vitam tuam examina,

examina, an in pietatis studio proficias aut deficias. Stare in via Domini est retrogredi: non ergò te delectet in cursu pietatis stare; studeas autem semper in via Domini ambulare. In conversatione tua omnibus sis suavis, nemini gravis, paucis familiaris; Deo vivas piè, tibi castè, proximo justè; amico utaris ad gratiam, inimico ad patientiam, omnibus ad benevolentiam, quibus potes, ad beneficentiam. In vita tibi tuisque vitiis quotidiè morere; sic in morte Deo poteris vivere. Appareat misericordia in affectu, benignitas in vultu, humilitas in habitu, modestia in cohabitatione, patientia in tribulatione. Semper cogites tria præterita, malum commissum, bonum omissum, tempus amissum. Semper cogites tria præsentia: Vitæ præsentis brevitatem, salvandi difficultatem, salvandorum paucitatem. Semper cogites tria futura: mortem, qua nihil horribilius, judicium, quo nihil terribilius, pœnam inferni, qua nihil intolerabilius. Preces vespertinæ præterlapsæ diei emendent peccata: Vltimus septimanæ dies præcedentium dierum emendet delicta. Vesperi cogita, quàm multi ad infernum eo die præcipitati; & Deo gratias age, quod tempus tibi

concesserit pœnitendi. Tria sunt suprà te, quorum cogitatio nunquam recedat à memoria tua: Oculus omnia videns, auris omnia audiens, & libri, in quos omnia scribuntur. Totum se Deus tibi communicabit; totum te communices etiam proximo tuo: Optima vita est, quæ tota aliis inservit. Exhibe superiori obedientiam & reverentiam, æquali consilium & auxilium, inferiori custodiam & disciplinam. Corpus tuum subjiciatur animo, & animus Deo. Mala tua præterita defleas, præsentia bona parvi pendas, futura bona toto cordis desiderio concupiscas. Memento peccati tui, ut doleas: Memento mortis, ut desinas; memento justitiæ divinæ, ut timeas: memento misericordiæ divinæ, ne desperes: Quantum potes, à mundo te abstrahe, & servitio Domini te totum devove: Semper cogita periclitari castitatem in deliciis, humilitatem in divitiis, pietatem in negociis. Nulli placere appetas, nisi Christo: nulli displicere timeas, nisi Christo. Semper ora Deum, ut jubeat quod velit, & det quod jubeat: Quod factum est, tegat, quod futurum regat. Qualis videri vis, talis etiam esse debes: Non enim judicat Deus secundum speciem, sed secundum veritatem. In verbis

cave

cave multiloquium, quia de omni verbo vano rationem exigit judicium. Opera tua qualiacunque sint, non transeunt, sed velut æternitatis quædam semina jaciuntur: si seminas in carnem, à carne metes corruptionem; si seminas in spiritum, à spiritu metes æternæ retributionis præmium. Non sequentur te post mortem honores mundi, nec sequentur te divitiarum cumuli; non sequentur te voluptates, nec sequentur te mundi vanitates; sed post ultima vitæ fata sequentur te omnia tua opera. Qualis ergò vis esse in judicio, talis hodie appareas in Dei conspectu. Non æstimes quæ tibi adsunt, sed potiùs æstimes ea quæ tibi desunt; non superbias propter id quod est datum, sed humilieris potiùs propter id quod est negatum. Dice vivere, dum adhuc licet vivere: in hoc tempore æterna vita acquiritur aut amittitur: post mortem non restat tempus operandi, sed incipit tempus compensandi. In futura vita non expectatur operatio, sed operum retributio. Sancta meditatio parat in te scientiam, scientia compunctionem, compunctio devotionem, devotio faciat orationem. Magnum bonum pro pace cordis silentium est oris. Quantò magis fueris à mundo separa-

tus, tantò magis Deo eris gratus. Quicquid habere desideras, à Deo pete; quicquid habes, Deo tribue. Non est dignus, qui non agit gratias pro datis: cessat gratiarum decursus, ubi non fuerit recursus. Quicquid tibi accidit, in bonum converte: quoties tibi obveniunt prospera, æstima, quod exhibeatur benedicendi & laudandi materia: quoties obveniunt adversa, æstima, quod pœnitentiæ & conversionis sint monitoria. Vim potentiæ tuæ ostende in juvando, vim sapientiæ tuæ in erudiendo, vim divitiarum in benefaciendo. Non frangat te adversitas, neque extollat te prosperitas. Sit scopus vitæ tuæ Christus, quem sequaris in via, ut eum assequaris in patria. In omnibus maximæ tibi curæ sit profunda humilitas, & ardens charitas. Elevet cor tuum charitas ad Deum, ut ei adhæreas: deprimat cor tuum humilitas, ne superbias. Æstima Deum Patrem clementia, Dominum disciplina; Patrem potestate blanda, Dominum severa; dilige ut Patrem piè, time ut Dominum necessariò; dilige eum, quia vult misericordiam; time eum, quia non vult peccatum. Time Dominum, & spera in eum: agnosce tuam miseriam, & ipsius prædica gratiam. O Deus, qui dedisti velle, da etiam perficere.

MEDI-

MEDITATIO XXIX.

De securitate excutienda.

Secure vivere mors est.

COgita, devota anima, salvandi difficultatem; & facilè excuties omnem securitatem. Nunquam & nullibi securitas est, neque in cœlo: neque in Paradiso, multò minùs in mundo. Cecidit Angelus sub præsentia divinitatis, cecidit Adam in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei; nihilominus insidiis deceptus est Diaboli. Salomon omnium hominum erat sapientissimus; nihilominus à Domino per mulieres est aversus. Iudas erat in schola Salvatoris, & quotidiè percipiebat salutaria verba istius summi Doctoris, nec tamen tutus fuit à laqueis seductoris; præcipitatus est in barathrum avaritiæ, & ex avaritia in barathrum æternæ [illegible] stitiæ. David vir erat secundùm cor [illegible] & erat Iehovæ charissimus filius, [illegible] homicidium & adulterium [illegible] mortis filius. Vbi ergò in hac vita [illegible] curitas? Adhære firma cordis fiducia Dei promissionibus; & tutus eris a Dæmonis impugnationibus. Nulla in hac vita securitas, nisi quam credenti-

bus, & in via Domini ambulantibus, promissionum præstat infallibilitas: si ad futuram pervenerimus felicitatem, tunc demùm plenam habebimus securitatem. In hac vita connexa sunt timor & religio, nec alterum debet esse sine altero. Ne sis securus in adversis, sed quæcunque accidunt adversa, peccatorum tuorum cogita flagella: sæpiùs occulta delicta punit Deus per flagella manifesta. Cogita gravem peccatorum tuorum labem, & time justum peccatorum vindicem. Ne sis securus in prosperis: illi enim Deus irascitur, qui in hac vita non corripitur: quid sunt afflictiones piorum? Amaræ sagittæ ex dulci Dei manu emissæ. Multos Deus indignos præsenti pœnitentiæ æstimat, quos tamen in æternum reprobat; Successus felicitatis humanæ sæpe indicium est damnationis æternæ; Nihil infelicius peccantium felicitate; nihil miserabilius eo, qui miseriam ignorat. Quocunque vertis oculum, peccatum doloris invenis, & contra peccatum remedia aspicis; sursum Deum, quem offendimus; deorsum [illegible], quem meruimus, retrorsum [illegible], quæ commisimus; antrorsum [illegible], quod timemus; interiorem conscientiam, quam fœdavimus; exteriorsum

trorsum mundum quem amavimus. Vide unde venis, & erubesce, ubi es, & ingemisce; quo iturus es, & contremisce: Arcta est salutis porta; sed adhuc arctior salutis via. Thesaurum fidei dedit tibi Deus; sed thesaurum istum portas in vasis fictilibus. Angelos tibi dedit Deus ad custodiendum; sed non longè abest diabolus ad seducendum. Renovavit te spiritu mentis tuæ; sed habes adhuc multum de carnis vetustate. Constitutus es in Dei gratia; sed nondum constitutus es in æterna gloria. Parata est in cœlo mansio; sed tamen affligit priùs mundi impugnatio. Promisit Deus veniam pœnitenti; sed voluntatem pœnitendi dare non promisit delinquenti. Expectant te æternæ vitæ consolationes; sed tamen per multas te oportet ingredi tribulationes. Promissa est æterni præmii corona; sed gravis priùs superanda restat pugna. Non mutat Deus suum promissum; sed nec tu mutare debes sanctæ vitæ studium. Non faciente servo [illegible] præcipitur, faciet Dominus quod [illegible] tur: Ingemiscendum ergò jugiter, [illegible] posita securitate lugendum, [illegible] secreto Dei judicio homo des[illegible] perdendus in potestate Dæm[illegible] linquatur. Sic, quam diu adest divi[illegible]

tia, delectare in ea, ut tamen non existimes, te donum Dei jure hæreditario possidere, ita scilicet securus de eo, tanquam nunquam perdere possis; ne subitò, cum fortè Deus subtraxerit donum, & retraxerit manum, tu animo concidas, & tristior, quàm oportet, fias, beatus omninò, si omni satagas cura malorum omnium parentem cavere incuriam. Non te deseret Deus, sed cave, ne à te deseratur Deus. Dedit Deus gratiam; ora ut det etiam perseverantiam. Iubet Deus, ut sis de salute certus; non autem jussit, ut sis securus. Pugnandum tibi est fortitèr, ut tandem triumphes suaviter. Caro tua intrà te contrà te pugnat, hostis quo propinquior, eo formidabilior: Mundus circà te contrà te pugnat, hostis quo copiosior, eo formidabilior: Diabolus suprà te contrà te pugnat, hostis quo potentior, eo formidabilior. In virtute Dei ne timeas cum his hostibus congredi; in virtute Dei victoriam poteris consequi. Non autem vinces tantos hostes securitate, sed pugnandi assiduitate. Tempus vitæ, tempus pugnæ: tunc maximè impugnaris, cum te impugnari nescis; tunc potissimùm colligunt vires suas, cum quasdam videntur concedere inducias. Vigilant illi; & tu dormis? Parant se illi

ad

ad nocendum; & tu non paras te ad resistendum? Multi deficiunt in via, antequam locus illis detur in patria. Quàm multi Israelitæ in deserto moriebantur, quorum nullus promissam terram consequebatur? Quàm multi spirituales Abrahæ filii in vitæ hujus deserto pereunt, antequam promissam cœlestis regni hæreditatem adeant? Nihil efficacius ad excutiendam securitatem, quàm si cogitemus perseverantium raritatem. Tantùm ergò cœlestis gloriæ in nobis sit desiderium, & eò perveniendi amor; tantus sit dolor, quod nondum perveniamus; tantus sit timor, ne perveniamus; ut nullam sentiamus lætitiam, nisi de his, quæ aut auxilium aut perveniendi spem præstent. Quid juvat in momento gaudere, si in æternum cogaris lugere? Quæ possit esse in hac vita lætitia, si transit quod delectat, non autem transit quod cruciat? Securi vivimus, quasi horam mortis & judicii transierimus? Dicit Christus, quod ad judicium venturus sit, qua hora non putamus; dicit hoc veritas, & altera vice repetit, audi & time. Si venturus est Dominus in ea hora, qua non putamus, metuendum valdè, ne imparati ad judicium accedamus: Si accedimus imparati, quomodo sustinere poterimus severam

severam discussionem hujus judicii? Nihilominus quod in uno hoc amittitur momento, non poterit repanari in omni sæculo: In unius momenti judicabitur brevitate, quales futuri simus in omni æternitate: In uno hoc momento Vita & Mors, Damnatio & Salus, Pœna & Gloria æterna cuilibet adjudicabitur. O Domine, qui dedisti ad bonum gratiam, da insuper ad bonum perseverantiam!

MEDITATIO XXX.

De sanctæ vitæ Christi imitatione.

Sit vitæ regula Christus.

SAncta Christi vita est perfectissima virtutum idea: omnis Christi actio est etiam nostra institutio. Multi volunt Christum consequi: sed detrectant sequi: Volunt Christo frui, sed non & imitari. Discę a me, quia mitis sum, & humilis corde, dicit Salvator: Nisi Christi velis esse Discipulus, nunquam eris verus Christianus. Non tolùm Christi passio sit tuum meritum, sed & Christi actio sit vitæ tuæ exemplum. Dilectus tuus candidus & rubicundus, sis & ipse rubicundus

dus ſanguinis Chriſti aſperſione, & candidus vitæ Chriſti imitatione. Quomodò verò Chriſtum amas, ſi ipſius ſanctam vitam non amas? Si diligitis me, dicit Salvator, præcepta mea ſervate. Qui ergò mandata ejus non ſervat, eum etiam non diligit. Sancta Chriſti vita eſt perfecta vitæ noſtræ regula. Omnibus regulis Franciſci aut Benedicti præferenda eſt unica regula vitæ Chriſti. Si vis eſſe adoptivus Dei filius, vide quomodo converſetur Filius ille unigenitus. Si vis eſſe cohæres Chriſti, debes etiam eſſe imitator Chriſti. Qui vivere vult cum vitiis, ille diaboli ſe dedit obſequiis. Qui verò vult eſſe cum Diabolo, quomodo poterit eſſe cum Chriſto? Vitia amare, eſt Diabolum amare, quia omnia peccata ſunt à Diabolo; quomodo ergò poterit eſſe verus amator Chriſti, qui eſt amator Diaboli; Deum amare eſt ſanctam vitam amare, quia à Deo omnis ſancta vita; quomodo ergo poterit eſſe amator Dei, qui non eſt amator ſanctæ vitæ? Probatio dilectionis eſt exhibitio operis; veri amoris proprium eſt amato obſequi, idem cum amato velle, eadem cum amato ſentire. Si ergo veré Chriſtum amas, mandatis ejus obſequentem te præſtabis, ſanctam vitam cum ipſo amabis,

amabis, & ſpiritu mentis tuæ renovatus cœleſtia cogitabis. Vita æterna eſt in cognitione Chriſti: Qui verò Chriſtum non amat, eum etiam non cognoſcit: Qui humilitatem, caſtitatem, manſuetudinem, temperantiam, charitatem non amat, etiam Chriſtum non amat, quia Chriſti vita nihil aliud erat, quàm humilitas, caſtitas, manſuetudo, temperantia, charitas. Chriſtus dicit, ſe non noſſe eos, qui voluntatem Patris non adimplent. Ergò etiam Chriſtum non norunt, qui voluntatem Patris cœleſtis non faciunt. Quæ verò eſt voluntas patris? Sanctificatio noſtra, dicit Apoſtolus. Non eſt Chriſti, qui Spiritum Chriſti non habet: Vbi verò Spiritus ſanctus, ibi etiam cum donis & fructibus ſuis adeſt. Qui verò fructus Spiritus? Charitas, gaudium, pax, lenitas, benignitas, bonitas, fides, manſuetudo, temperantia. Sicut ſuper Chriſtum requieſcebat ſanctus Spiritus; ita etiam requieſcit ſuper omnes illos, qui in Chriſto ſunt per veram fidem, quia Sponſa Chriſti currit in odore unguentorum Chriſti. Qui Domino adhæret, eſt unus Spiritus cum eo. Sicut carnalis copula viri & uxoris facit ex eis carnem unam; ita ſpiritualis conjunctio Chriſti & fidelis animæ facit ex eis ſpiritum

nitum unum; Vbi verò ſpiritus unus, ibi eadem voluntas; ubi voluntas eadem, ibi etiam actiones eædem. Qui ergò vitam ſuam Chriſti vitæ non conformat, nec Domino adhærere, nec Spiritum Chriſti habere convincitur. An non æquum eſt, ut omnis vita noſtra illi conformis reddatur, qui ex amore ſe totum nobis conformavit? Deus in carne ſe manifeſtans exemplar ſanctæ vitę nobis propoſuit, ne quis ſanctam vitam detrectans ad carnis confugeret excuſationem. Nulla vita jucundior aut tranquillior, quàm Chriſti vita; quia Chriſtus verus Deus. quid Deo tanquam ſummo bono jucundius aut tranquillius? Sæculi vita brevem affert lætitiam, ſed æternam ſecum trahit triſtitiam. Cui in vita te conformas, ei etiam in reſurrectione conformaberis: ſi Chriſti vitæ te hic conformare incipis, illi in reſurrectione etiam plenius conformaberis: ſi Diabolo te conformas per flagitia, in reſurrectione ei conformaberis per tormenta. Qui me ſequi vult, abneget ſejpſum: dicit Salvator, & tollat crucem ſuam quotidiè. Si in hac vita abnegas teipſum, Chriſtus in judicio agnoſcet te pro ſuo. Si propter Chriſtum proprio honori, proprio amori, propriæ voluntati in hac vita

vita renuncias, Christus in futura, sui honoris, sui amoris, suæ voluntatis compotem te faciet. Si in hac vita particeps es crucis, in futura particeps eris æternæ lucis: Si in hac vita particeps es tribulationis, in futura particeps eris consolationis: Si in hac vita particeps es persecutionis, in futura particeps eris largissimæ retributionis. Qui me confitetur in hoc sæculo, inquit Christus, confitebor & ego eum coram Patre cœlesti; Iam verò non solùm doctrinæ professione, sed etiam vitæ conformatione Christum confiteri debemus; ita demùm pro suis nos agnoscet in judicio. Quisquis me negaverit coràm hominibus, negabo & ego eum coram Patre cœlesti. Christus non solùm verbis, sed etiam, & multò magis, impia vita negatur. Qui ergò factis negat Christum in hoc sæculo, eum etiam factis negabit in judicio. Christianus non est, qui veram Christi fidem non habet: Vera autem fides Christo spirituali viti nos inserit tanquam palmites; Omnem palmitem in Christo non ferentem fructum cælestis Agricola tollit: qui verò in Christo manet, & in quo Christus per fidem habitat, hic fert fructum multum. Non est palmes in vite, qui non trahit succum ex vite; non est

anima

anima in Christo per fidem, quæ non spiritualem charitatis succum ex Christo trahit per fidem. Confirma nos vitæ tuæ, bone Iesu, in hoc sæculo, ut plenè tibi conformemur in futuro!

MEDITATIO XXXI.

De sui abnegatione.

Ille negat Christum, qui se non abnegat ipsum.

QVi me sequi vult, seipsum abneget, dicit Salvator. Seipsum abnegare, est proprio suo amori renunciare. Amor proprius amorem Dei prohibet. Si vis esse Christi Discipulus, necesse est, ut radix amoris proprii moriatur in te penitùs. Nemo Christum diligit, nisi qui seipsum odit. Nisi granum frumenti, lapsum in terram, fuerit mortuum, fructum non affert: ita quoquè fructus Spiritus sancti percipere non poteris, nisi in corde tuo moriatur amor proprius. Dicebat Dominus ad Abrahamum: Egredere è terra tua, & è cognatione tua, & è domo patris tui, ad terram, quam ostendam tibi. Non potuit Abraham tantus fieri Propheta, nisi priùs egrederetur ex suâ patria:

patria: Non eris priùs verus Christi discipulus, & verè spiritualis homo, antequam ab amore discedas proprio. Iacob ex contactu Angeli uno pede claudicabat, altero sano & integro: Per duos hos pedes duplex amor intelligitur, proprius & divinus; Tunc homo particeps erit divinæ benedictionis, cum pede amoris proprii claudicabit; altero illo amoris Dei manente sano & integro. Fieri non potest, ut uno eodemque oculo cœlum intuearis & terram; ita fieri nequit, ut unâ eademque voluntate seipsum inordinatè quis amet ac Deum. Amor est summum animæ nostræ bonum tribuendum; ergò hoc summum animæ bonum summo bono, scilicet Deo. Amor tuus, Deus tuus, id est, quicquid summè amas, id in Dei locum collocas, quicquid summè amas, id summum esse judicas; Deus autem verè est summum Ens: Qui ergò seipsum amat, seipsum Deum judicat; & in locum Dei collocat; quæ est omninò maxima idololatria. Quod summè amas, hoc rerum omnium finem æstimas, & desideriorum tuorum ultimum complementum judicas: solus autem Deus est principium & finis creaturarum; ipse est primus & noviſſimus; ipse solus implet desiderium cordis nostri, & nihil

quicquam

quicquam creari tua poteſt ſatiare deſidena: amorem ergò Dei præferre debes amori proprio. Deus eſt principium & finis: In illo ergò debet amor noſter incipere, in illo etiam debet deſinere. Dei eſſentia eſt extrà omnes creaturas, ſicut ab æterno fuit Deus in ſeipſo: Ab omnibus ergò creaturis amorem tuum abſtrahas. Qualis amor tuus, talia etiam opera tua. Si opera tua procedunt ex vera fide & Dei amore, Deo ſunt grata, & coràm oculis ejus magna, licèt coram omnium hominum oculis ſint parva: Si procedunt ex amore proprio, nunquam poterunt placere Deo. Amor proprius præſtantiſſima quæque opera contaminat. Cum eſſet Chriſtus in domo Simonis, mulier quædam unguenti pretioſi vas confringit, & caput Chriſti inungit; apparet opus parvum; nihilominus Chriſto erat gratum, quia procedebat ex fide vera, charitate pura, contritione ſeria. Sacrificium erat opus Deo gratum in V. T. Interim tamen Deo non placebat, quod Saul prædam Amalecitarum ad offerenda Deo ſacrificia ſegregabat: quare? quia hoc non procedebat ex amore Dei. ſi enim verè Deum dilexiſſet, mandatum Dei de omnibus prædis exurendis non contempſiſſet; ſeipſum diligebat, & ſuam

suam devotionem. Amor est quidam ignis: ita enim orat Ecclesia; Veni sancte Spiritus, & tui amoris ignem accende in fidelibus. Ignis non hæret in terra fixus, sed semper tendit sursum: sic amor tuus non debet in te quiescere, sed sursum ad Dominum se debet elevare. Seipsum abnegare, est insuper honori suo renunciare. Summo bono soli debetur summus honor: Deus summum bonum est, Qui suam quærit gloriam, non potest Dei gloriam quærere: sicut Salvator dicebat ad Pharisæos, Quomodò potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis? Christi exemplum intuere & sequere; Sæpiùs de se testatur, quod non quærat suam gloriam, quod non accipiat honorem ab hominibus, quod sit ex corde humilis. Omnia tua dona à Deo accipis; omnia ergò Deo vicissim tribuas: omnes bonorum rivuli ab hoc fonte bonitatis divinæ procedunt; omnia ergò bona vicissim in hoc mare transferenda. Herbæ, quæ solsequia dicuntur, semper convertunt se ad solem, à quo vitam & succum hauriunt: Sic & omnibus tuis donis & omni tuo honore ad Deum te converte, & nihil quicquam tibi tribue. Si aliquid à teipso habes, honorem tuum quærere, & tibi ipsi tua do-

na

na tribuere potes; sed quia nihil habes à teipso; omnia verò à Deo, ideò non tuum, sed Dei honorem quærere debes. Proprius honor avertit hominem à Deo. Exemplum est in Nebuchadnezar, qui dicebat; Hæc est illa Babylon, quam ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloriam decoris mei. Sed quid sequitur; Adhuc sermo erat in ore Regis, & vox è cœlo ruit; Tibi dico, Nebuchadnezar, regnum transivit à te; ab hominibus te ejicient, & cum bestiis agri erit habitatio tua. Sic si ex proprio honore & superbia spiritualem tuam Babylonem, id est, operum bonorum structuram æstimas, & gloriam eorum tibi tribuis, & non soli Deo, abjicieris à conspectu Dei. Seipsum denique abnegare, est, propriæ voluntati renunciare. Optimæ voluntati semper parendum; Dei autem voluntas semper est optima, Illius voluntati parendum, à quo omnia nostra habemus: A Deo autem omnia ad nos devenerunt, Illius voluntati parendum, qui nos semper ad vitam & ad bonum deducit. Dei voluntas semper ducit ad vitam & bonum. Delectare in Domino, & ipse dabit tibi petitiones cordis tui. Propria voluntas ad mortem & damnationem nos deducit, Per quid primus

mus noster pater ex Dei gratia & statu salutis in æternam damnationem prolapsus est? Seposita Dei voluntate propriam sequebatur voluntatem: præceptum Domini negligebat, & suasionem diaboli audiebat. Verus ergo Christi discipulus propriæ voluntati renunciat, & divinam voluntatem sequi desiderat. Aspice Christum, is in agone passionis constitutus, propriam voluntatem, tanquam gratissimum sacrificium, Deo offert: Offeras & tu propriam Deo voluntatem; & sic perficies eam, quam Christus requirit, tui abnegationem. O Domine, tua sancta voluntas fiat, sicut in cœlo, ita & in terra.

MEDITATIO XXXII.

De vera quiete animæ.

Domino mens nixa quieta est.

IN transitoriis & mundanis rebus quietem suam anima sæpe quærit, sed non invenit: quare? quia anima omnibus creaturis dignior. Non ergo potest in illis vilioribus quietem & pacem invenire. Omnia mundana fugacia sunt & transitoria; anima autem immortalis: Quomodo

modo ergo veram quietem in illis inveniret? Omnia illa terrena sunt; anima autem nostra cœlestis est originis: quomodò ergò illis desiderium suum explere posset? In Christo requiem invenit, ille potest satiare & explere desiderium illius: Contra iram Dei quiescit in vulneribus Christi: contrà accusationes Satanæ in potentia Christi: contrà terrorem legis in prædicatione Christi: contrà peccata accusantia in sanguine Christi, qui melius coram Deo loquitur, quàm sanguis Abel: contrà mortis terrorem in sessione Christi ad dextram Patris acquiescit & confidit. Atq; ita fides nostra quietem invenit in Christo; sed & charitas nostra summa quietem ibi invenit. Qui amore rebus terrenis inhæret, non habet veram quietem, quia ipsæ res terrenæ eam non habent: non possunt plenè appetitum animę satiare, quia omnia finita sunt; anima autem nostra ad imaginem Dei facta infinitum illud bonum, in quo omnia bona sunt, appetit. Vt ergo fides nostra nulli ex omnibus creaturis inniti debet; sed soli Christi merito: Ita quoque amor noster nulli creaturæ adhærere debet, imò nec nobis ipsis. Nam proprius amor itidem amoré Dei impedit: Omnibus debemus amoré Dei præferre. Anima nostra Sponsa

sa Christi est; huic ergo uni adhærere debet: Anima nostra Dei habitaculum; huic ergo soli locum dare debet. Multi quærunt in divitiis quietem; sed extra Christum nulla animæ quies: Vbi autem Christus, ibi paupertas, si non actu, tamen affectu. Non habebat ille cœli & terræ Dominus, quo caput reclinaret; sicque paupertatem nobis commendare & consecrare voluit. Divitiæ sunt extra nos; at, quod animam quietam reddere debet, illud internum esse oportet: Cui verò in morte adhærebit anima, quando omnia in mundo relinquenda? Aut nos divitiæ deserunt, aut nosmet illas, sæpiùs in vita, semper autem in morte: Vbi ergo tunc pacem & quietem inveniet anima? Multi in voluptatibus quærunt quietem, sed corporis hæc aliquando quies & delectatio esse potest, non autem animæ: Tandem sequitur comes, dolor & luctus. Voluptates ad hanc vitam spectant; anima autem non est creata hujus vitæ gratia, quia per mortem exire compellitur: quomodo ergo in voluptatibus quietem invenire possit. Extra Christum non est animæ quies: Qualis autem erat vita Christi? Summus dolor à primo nativitatis tempore usque ad mortem. Sic ille verus rerum æstimator docere nos voluit,

volui, de voluptate quid nobis sentiendum sit. Multi in bonoribus quærunt quietem: Miseri vero, qui ad quemlibet popularis auræ mutationem quiete carere cogimur. Honor est externus & fugacissimum bonum; quod autem quietem animæ largiri debet, id in nobis esse oportet. Quid de humana laude & gloria plus referes, quam Apellis pictura laudata? Considera angulum, in quo latitas; quanta ejus proportio ad totam provinciam! ad Europam! ad totum orbem habitabilem! Ille demum verus honor, qui à Deo electis olim obtinget. Quies rei est in ipsius fine; nec quiescit res naturaliter, nisi postquam finem & locum suum adepta est. Finis creatæ animæ Deus est; facta siquidem est ad Dei imaginem. Ergo non potest esse quieta & pacata, nisi in illo suo fine, scilicet in Deo. Vt corporis vita anima; ita animæ vita Deus. Sicut ergo vere vivit anima, in qua spirituali gratia Deus habitat; ita mortua est anima, quæ Deum inhabitantem non habet: quæ verò potest quies esse mortuæ animæ? Prima ista motus in peccatis necessariò trahit secundum mortem damnationis. Qui proinde amore suo firmiter adhæret Deo; & interius divina consolatione fruitur; illius

lius quietem exteriora mala perturbare non possunt: In rebus tristibus lætus est, in paupertate dives, in tribulationibus sæculi securus, in turbis mundanis tranquillus, in convitiis & hominum contumeliis pacatus, in ipsa morte vivus. Non curat Tyrannorum minas, quia interius sentit divinæ consolationis divitias. In adversis non tristatur, quia sanctus Spiritus efficaciter eum interius consolatur. Non angitur in paupertate, quia dives est in Dei bonitate. Non turbatur hominum contumeliis, quia divini honoris fruitur delitiis. Non curat carnis voluptatem, quia magis gratam habet Spiritus suavitatem. Non quærit amicitias mundanas, quia Dei sibi propitii ac amici sentit delitias. Non inhiat thesauris terrenis, quia summum thesaurum habet reconditum in cœlis. Mortem non metuit, quia in Deo semper vivit. Non desiderat magnoperè sapientiam mundanam, quia habet interius docentem sanctum Spiritum. Perfectum tollit imperfectius. Non timet fulgura & tempestates, incendia & aquarum vastitates, tristes planetarum configurationes, & luminarium cœlestium obscurationes, quia supra Naturam evectus in Christo fide recumbit, in Christo vivit. Non abstrahitur blandi-

tiis

tiis sæculi, quia audit in se suaviorem vocem Christi. Non timet Diaboli potentiam, quia divinam sentit indulgentiam. Fortior est qui in ipso vivit & vincit, quam Diabolus, qui vincere eum frustrà satagit. Non sequitur carnis illecebras, quia in spiritu vivens spiritus sentit delitias: mortificat & crucifigit carnem Spiritus vivificatio. Non metuit diabolum accusatorem, quia Christum novit esse suum intercessorem. Hanc veram quietem animæ nostræ velit concedere autor & dator illius unicus. Dominus noster, Deus in sæcula benedictus.

MEDITATIO XXXIII.

De conscientiæ puritate.

Mens recti conscia, vita est.

IN omni tuo opere maximam curam habe conscientiæ. Si instigat te Diabolus ad quoddam peccatum, internum conscientiæ reverere judicium. Si times in aliorum hominum peccatis præsentia, multo magis à peccato revocet te propria conscientia; Internum testimonium efficacius est, quam externum: Quamvis ergò peccata tua fugiant

omnium hominum accusationem, nunquam tamen effugere poterit internam conscientiæ testificationem. Conscientia erit inter libros illos, quos Apocalypsis testatur in judicio olim aperiendos. Primus liber est divinæ omniscientiæ, in quo manifestè relucebunt omnium omninò hominum facta, verba, cogitata. Secundus liber est Christus, qui est vitæ liber: in hoc qui scriptus invenietur per veram fidem, is ab Angelis deducetur in curiam cœlestem. Tertius liber est Scriptura, juxta cujus præscriptum judicabuntur fides & nostra opera: Sermo, quem locutus sum, dicit Salvator, judicabit eos in die novissimo. Quartus liber continet externa testimonia pauperum, qui in die judicii recipient nos in æternum tabernaculum. Quintus liber continet internum testimonium conscientiæ, quia conscientia est codex, in quo omnia conscribuntur peccata. Grande volumen conscientia, cui omnia stylo veritatis inscripta: Non poterunt damnati negare peccata sua in judicio, quia propriæ conscientiæ convincentur testimonio: Non poterunt fugere à peccatorum accusatione, quia tribunal conscientiæ internum est & domesticum. Conscientia pura est speculum animæ clarissimum, in quo se intuetur,

intuetur, & Deum veri luminis splendorem sordens acies videre nequit. Hinc dicit Salvator; Beati mundi corde, quia Deum videbunt. Sicut pulchra & munda facies hominis aspectu grata: ita pura & munda conscientia coram oculis Dei accepta; sed putrefacta conscientia vermes progignit immortales. In præsenti igitur conscientiæ vermis sentiendus & suffocandus, non autem immortalitatem fovendus. Ad hunc librum emendandum omnes alii inventi sunt. Quid prodest magna scientia, si adsit immunda conscientia? non ex scientiæ sed conscientiæ libro judicaberis assidendo coram Dei throno. Si hunc librum recte vis scribere, scribe eum secundum exemplar libri vitæ: Liber vitæ Christus est: ad normam doctrinæ Christi conformetur professio tuæ fidei: ad normam vitæ Christi conformetur vitæ tuæ ductus. Bona erit conscientia, si habeat in corde puritatem, in ore veritatem, in actione honestatem. Conscientia pro lucerna utere in omnibus actionibus; ea enim, quæ in vita bonæ sint actiones, quæ malæ, ostendet penitus. Fuge hoc conscientiæ judicium, in quo idem simul reus, actor, testis, judex, tortor, carcer, flagellum, executor, carnifex.

fex. Quodnam hic possit esse effugium, ubi ipsa testis est, quæ accusat, & nihil potest esse occultum ei qui judicat? Quid prodest, si omnes te laudent, & conscientia te accuset? Quid obesse poterit, si omnes derogent, & sola conscientia defendat? Solus hic judex unicuique ad accusandum, ad judicandum, ad damnandum sufficit: Incorruptus hic judex, nec flecti potest precibus, nec corrumpi muneribus. Quocunque vadis, ubicunque es, semper conscientia tua tecum est, secum portans quicquid in ea posuisti, sive bonum sive malum: Servat hæc vivo & restituit defuncto depositum, quod accepit servandum: Sic verè inimici hominis domestici ejus, sic in domo propria, & à propria familia habes accusatores, observatores, & tortores. Quid prodest vivere in copia omnis abundantiæ, & torqueri flagello conscientiæ? Fons humanæ felicitatis & miseriæ in ipso animo est. Quid prodest febribus æstuanti in aureo collocari lecto? Quid prodest conscientiæ facibus agitato externæ felicitatis lætari cumulo? Quanta cura est salutis æternæ, tanta etiam cura sit conscientiæ: Amissa enim bona conscientia amittitur fides; amissa fide amittitur Dei gratia;

tia; amissa Dei gratia, quomodo potest sperari vita æterna? Quale est conscientiæ tuæ testimonium, tale expectabis à Christo judicium: Peccatores nullo arguente, vel in medium quippiam afferente, ipsi suiipsorum accusatores fient. Sicut ebrius, quando multum vini ingurgitat, nullum sentit à vino damnum; postea autem, è sopore excitatus ebrietatis sentit incommodum: Ita & peccatum, donec consummetur, obtenebrat mentem, & quasi densa nubes veri judicii splendorem obfuscat; postea demum insurgit conscientia, & quovis accusatore gravius arrodit. Ita sunt judicia; judicium mundi, judicium tui & judicium Dei. Vt autem non potes effugere judicium Dei; Ita etiam non poteris effugere judicium tui, licèt aliquando effugias judicium mundi: Nulli obsistunt parietes, quo minùs hic testis videat tuas actiones: Quæ te poterit defendere excusatio, quando damnat interna accusatio? Tranquillitas conscientiæ initium est vitæ æternę. Verius & jucundius gaudebis de bona conscientia inter angustias, quam de mala inter delitias; Contra omnem malevolorum obtrectationem confidenter obvertere poteris conscientiæ excusationē.

Te interroga de te, quia te longè nosti melius, quàm illum homo alius. In extremo judicio quid proderunt aliorum falsæ laudes? Quid oberunt aliorum falsæ obtrectationes? Dei & tuo stabis aut cades judicio? non aliorum stabis aut cades testimonio. Nusquam finitur conscientia, quemadmodum nunquam finitur anima. Tandiu prement damnatos infernales pœnæ, quamdiu durabit accusatio conscientiæ. Nullus exterior ignis tantoperè corpus affligit, quàm graviter hæc interior flamma animam adurit. æterna est anima, quæ uritur; æternus conscientiæ ignis, qui urit. Nulla exteriora flagella corpori tàm sunt molesta, quàm gravia sunt animæ hæc interiora verbera. Fuge ergo peccati reatum, ut conscientiæ effugias cruciatum: Dele per veram pœnitentiam peccata ex libro conscientiæ, ne in judicio ea legantur, & metuenda tibi sit vox divinæ sententiæ. Extingue vermem conscientiæ per devotionis fervorem, ne morsus ejus æternum tibi pariat horrorem: Extingue hunc interiorem ignem per lachrymas, ut ad cœlestis refrigerii pervenias delitias. O Domine, dà, ut militemus bonam militiam, retinentes fidem ac bonam conscientiam; ut tandem

salvi

salvi & incolumes perveniamus ad cœlestem patriam!

MEDITATIO XXXIV.

De studio veræ humilitatis.

Quid homo? quid balla? Nihil sunt.

COgita, ô fidelis anima, miseram hominis conditionem, & facilè effugies omnem superbiæ tentationem. Homo vilis in ingressu, miser in progressu, flebilis in egressu. Impugnatur à Dæmonibus, lacessitur tentationibus, allicitur delectationibus, dejicitur tribulationibus, implicatur criminibus, denudatus est virtutibus, irretitur malis consuetudinibus. Vnde ergò superbis, terra & cinis? Quid fuisti antè ortum? Sperma fœtidum. Quid in vita? Saccus stercorum. Quid post mortem? Cibus vermium: Si quid in te boni, id tuum non est, sed Dei: nihil tuum est, nisi peccata, nihil ergo arroges tibi ex his, quæ in te sunt, præter peccata tua. Famus & infidelis est servus, qui de bonis Domini sui vult superbire. Vide, ô homo, exemplum Christi: famulatur ipsi omnis gloria cœlorum, imò ipse solus est vera gloria; &

tamen omnem mundanam à ſe abjicit gloriam. Clamat is adhuc: Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde. Verus Chriſti amator, qui etiam Chriſti imitator. Cui Chriſtus charus eſt, huic etiam ipſius humilitas chara eſt. Erubeſcat & confundatur ſuperbiens ſervus, quando ita humilis eſt cœlorum Dominus. Dicit de ſeſe Salvator noſter, quod ſit lilium convallium, ſcilicet quia ipſe, qui nobiliſſimus flos, naſcitur & conſervatur non in montibus, id eſt, ſuperbis & elatis cordibus, ſed in humilioribus vallibus, id eſt, contritis & humilibus piorum mentibus: Verè enim anima humilis, eſt ſeſſio & delectabile cubile Chriſti, ut dicit quidam ſanctus. Vera gratia non extollit, ſed humiliat; nondum ergo particeps veræ gratiæ, qui non ambulat in cordis humilitate. Fluenta divinæ gratiæ deorſum, non ſurſum fluunt. Vt aquæ per naturam non quærunt loca ſublimia: Ita gratia divina non fluit, niſi ad corda humilia. Dicit Pſalmus: Dominus in altis habitat, & humilia reſpicit in cœlo & in terra. Verè hoc mirabile eſt, quod ad ſummum & altiſſimum Deum non niſi humilitate appropinquamus. Qui ſibi vilis, Deo magnus: Qui ſibi diſplicet, Deo placet.

Ex

Ex nihilo fecit Deus cœlum & terram: Vt fuit in creatione, ita adhuc est in hominis reparatione: Creat Deus ex nihilo, reparat ex nihilo. Vt ergò particeps fias regenerationis & reparationis, sis nihil in oculis tuis, id est, nihil tibi tribuas, nihil arroges. Omnes sumus infirmi & fragiles; te autem judica fragiliorem neminem. Non nocet, si omnibus te inferiorem judices, & per humilitatem omnibus te supponas; sed plurimum nocet; si vel uni te præponas; Viginti quatuor seniores; id est, tota triumphans Ecclesia, abjicit coronas ante thronum; omnem justitiam & gloriam Deo tribuit: quid ergo faciat vilis peccator? Seraphin, sancti Angeli, velant facies suas in aspectu majestatis divinæ: quid faciat homo tam vilis creatura, & creatori suo tot modis ingrata? Christus verus & unigenitus Dei Filius ex admiranda humilitate descendit de cœlo, & fragilem nostram naturam in se suscepit; demisit se in carnem, in mortem, in crucem. Quid faciat homo, qui per peccata tam longe recessit à Deo? Vide, ô fidelis anima, quam stupéda humilitate superbiam nostram Christus sanaverit; & tu adhuc superbire cupis? Per humilitatis & passionis viam Christus ingressus est in gloriam: &

tu in superbiæ via incedens ad cœlestem gloriam pervenire te posse statuis? Diabolus propter superbiam ex cœlesti regno expulsus; & tu, cum cœlesti gloria nondum erueris, per superbiæ viam eo contendis? Adamus propter superbiam ex Paradiso ejectus: & tu ad cœlestem Paradisum per superbiæ viam pervenire cupis? Optemus potius servire & lavare pedes aliorum cum Christo, quam digniorem locum ambire cum Diabolo: humiliemur in hac vita, ut exaltemur in futura. Non quid habeas sed quid tibi desit, ô fidelis anima, semper cogita: magis dole de virtutibus, quas non habes, quam quod gloriari velis de virtutibus, quas habes. Virtutes cela, peccata manifesta: valde enim metuendum est, ne si thesaurum operum bonorum manifestes per gloriam, Diabolus tibi eum deprædetur per superbiam. Ignis optime servatur si cinere tegatur: ita ignis charitatis nunquam securius custoditur, quam cum cineribus humilitatis sepelitur. Superbia est omnium peccatorum semen; caveas ergo extolli, ne contingat te in abyssum peccatorum præcipitari. Superbia est gratum cubile Diaboli: caveas ergo extolli, ne contingat miseram tuam animam à Diabolo subjugari.

jugari. Superbia est ventus urens & exsiccans divinæ gratiæ fontem: caveas ergo extolli, ne contingat te à divina gratia separari. Sana, ô Christe, tumorem superbiæ nostræ: sancta tua humilitas sit nobis vitæ nostræ meritum; sit etiam vitæ nostræ exemplum: fides nostra humilitatem tuam firmiter amplectatur, & vita nostra eandem constanter sequatur.

MEDITATIO XXXV.

De Avaritia fugienda.

Quis vere pauper? Avarus.

QUam grata est salus animæ, tam odiosum esse debet peccatum avaritiæ. Avarus omnium pauperrimus est; quia tam deest illi quod habet, quàm quod non habet. Avarus est omnium afflictissimus; quia in neminem bonus est, in se autem pessimus. Initium omnis peccati superbia; radix malorum omnium avaritia: illa per aversionem à Deo: hæc per conversionem ad creaturas. Pariunt divitiæ sudorem in acquirendo, creant timorem in possidendo, pariunt dolorem in amittendo, &, quod pejus

est,

est, avarorum labor non solùm periturus, sed etiam peremptorius; aut divitiæ te deserunt aut tu illas. Si ergò speras in divitiis; quæ erit spes tua in hora mortis? Quomodo animam tuam Deo credes, si corporis tui curam ei non credis? Omnipotenti Deo curæ es; quare dubitas ne sustentare te possit? Sapientissimo Deo curæ es? quare ambigis quomodo sustentare velit? Largissimo Deo curæ es; quare dubitas an sustentare te velit? Habes syngraphum Christi, universorum in cœlo ac terra Domini, nihil eorum, quæ opus sunt homini defuturum iis, qui quærunt regnum Dei: Confide huic Christi promissio; non fallet: Est enim veritas. Avaritia est summa idololatria, quæ creaturas in locum Dei collocat: Avarus fiduciam Deo debitam ad creaturas transfert. Quicquid plus diligitur quam Deus, id Deo præfertur: quicquid Deo præfertur, in locum Dei collocatur. Esau jus primogenituræ vendebat edulio: Ita multi hæreditatem regni cœlestis à Christo paratam amittunt pro acquirendis temporalibus bonis. Iudas Christum vēdidit triginta argenteis. Avari gratiam Christi pro temporalibus vendunt divitiis. Quomodo potest aspirare ad regnum cœlorum, plenus quotidiè

diè ſiliquis porcorum ? Quomodo poteſt ad Deum cordis elevatione contendere, qui animæ quietem in divitiis ſtudet invenire? Divitiæ ſunt ſpinæ, dicit Veritas: Qui ergo amat divitias, is verè amat ſpinas. O ſpinæ, quam multas ſuffocatis animas ! Spinæ impediunt ſeminis proventum : Ita divitiarum ſollicitudo ſpiritualem verbi impedit fructum. Spinæ corpus puncturis affligunt : ita divitiæ animum curis angunt. Periturus es, ſi perituros ſolùm colligis theſauros : Qui in terris theſauros congregant, ſimiles ſunt iis, qui fruges ſuas in imis & humidis locis recondunt, non animadvertentes, fore, uti quam citiſſimè putreſcant. Quam ſtolidi ſunt, qui in divitiis finem deſideriorum ſuorum collocant ! quomodo res corporalis animam, quæ ſpiritus eſt, implere poſſit, cum potiùs ſpiritualis natura virtute propria ſic comprehendat corporalia, ut nulla quantitate diſtendatur ? Anima ad æternitatem creata ; injuriam ei facis, ſi deſideriorum ejus finem in temporalibus & momentaneis conſtituis. Anima quo magis ad Deum elevatur, eo magis ab amore divitiarum abſtrahitur. Omnia animalia, quo cœleſtibus viciniora ſunt, eo minùs cupiunt & congregant inferiora : ſicut

sicut volatilia cœli nec serunt, nec metunt: magnum est indicium, quod anima cogitet cœlestia, si parvi æstimat & contemnit terrestria. Mures & reptilia congerunt in cavernas; deterioris enim conditionis sunt & ignobilioris naturæ quàm aves. Magnum signum, quod anima à Deo aversa, & terrenis affixa, si divitiis inordinato amore adhæret. Animam tibi dedit Deus; & tu carnis curam ei non concredis? volucres cœli pascit Deus, & tu dubitas, an velit te sustentare, cum sis ad imaginem ipsius creatus? Lilia agri vestit Deus; & tu dubitas, an prospecturus sit tibi te vestibus? Pudeat, non posse efficere fidem & rationem in homine, quod naturalis instinctus efficit in volucre: nec serunt nec metunt volucres, sed corpusculi sui curam Deo committunt. Avari verbis Dei fidem non adhibent, antequam sibimetipsis de sustentatione prospiciant. Avarus est injustissimus: Quare? Quia nihil secum in mundum intulit; & tamen ita de bonis terrenis est sollicitus, ac si plurima omninò ex mundo secum auferre velit. Avarus est ingratissimus: Quare? Quia multis Dei fruitur bonis, & nunquam ad bonorum datorem cordis fiducia evehitur. Avarus est stolidissimus: Quare?

Quia

Quia reliquit verum bonum, sine quo nihil verè bonum, & adhæret ei, quod sine Dei gratia non est bonum. Qui terrenorum obstringitur amore, non possidet, sed possidetur ipse. Avaritia nec copia nec inopia extinguitur: Inopia ideò non minuitur, quia habendi crescit desiderium, quando obtineri nequit, quod diù est desideratum: Copia ideò non minuitur, quia avarus, quanto magis acquirit, tanto amplius quærit; quando acquiritur, quod ab avaritia desiderabatur, simul nova desiderandi materia subministratur: & sic more ignis, cum ligna, quæ consumit, excæperit, accrescit. Avaritia torrens est in principio parvus, sed posteà in immensum crescit: præfige ergò divitiarum cupiditati terminum, ne cupiditas ista ad æternum te trahat exitium. Multi in hac vita devorant, quod posteà apud inferos digerant: multi, dum sitiunt lucrum, ad præsentissimum currunt interitum. Hæc cogitans, devota anima, quantum potes, fuge ab avaritia: Nihil de bonis ad judicium tecum feres, nisi pauperibus peritura & caduca tua bona, pro quibus Christus vitam dare non recusavit, reliqueris. Da pauperi, ut des tibi: quicquid pauperi non dederis, habebit alter. Nimis est avarus, cui

non

non sufficit Dominus? Nondum verè sperat cœlestia, qui magni æstimat bona terrestria. Quomodo pro fratre poneret animam, qui fratri petenti denegat temporalem substantiam? Thesaurus cœli est manus pauperis; quod ea suscipit, ne in terra pereat, in cœlo ponit. Vis gratum Christo præstare officium? Exhibe pauperi beneficium. Membris quod bene fit, ad tanquam sibi factum caput accipit. Dicit tibi Christus, Da mihi de eo, quod dedi de meo; fac bonum de bono, ut acquiras tibi bonum; largire terrena, ut ea serves: quia ea parcè nimis servando amittes. Audi Christum monentem, ne cogaris in judicio eum audire dicentem; Ite in æternum ignem maledicti, quia non cibastis me, quando esurivi. Sanctum semen Eleemosyna, prout parcè vel largè fuit sparsum, messis erit vel parca vel copiosa. Si vis esse in numero ovium, exhibe etiam ovibus beneficium. Terreant te hœdi ad sinistram constituti, non quia rapuerunt, sed quia non paverunt. Inclina, ô Deus, cor nostrum ad testimonia tua, & non ad avaritiam!

MEDI-

MEDITATIO XXXVI.

De proprietatibus veræ charitatis.

Sanctos dilectio signat.

VEra & sincera charitas est constans piorum proprietas. nullus Christianus sine fide, nulla fides sine charitate: ubi non est charitatis splendor, ibi etiam non est fidei fervor. Remove lucem à Sole, & removere poteris charitatem à fide. Charitas est actus exterior interioris vitæ hominis Christiani. Corpus mortuum est sine respiratione: ita fides mortua est sine dilectione. Non est Christi, qui non habet Spiritum Christi; non habet Christi Spiritum, qui non exerit charitatis donum, quia fructus Spiritus est charitas: Arbor bona non cognoscitur, nisi ea fructus proferre bonos perspicitur. Charitas vinculum est Christianæ perfectionis, sicut corporis membra per spiritum, id est, animam, conjunguntur: ita vera corporis mystici membra per Spiritum sanctum charitatis vinculo uniuntur. In templo Salomonis omnia auro obducta erant intùs & exteriùs: sic in spirituali Dei templo charitate omnia ornata sint intùs & exteriùs: charitas moveat cor ad compatiendum, charitas manum

manum moveat ad elargiendum; non ſufficit compaſſio, ſi non accedat exterior elargitio; nec ſufficit elargitio exterior, ſi non accedat compaſſio interior. Omnia accipit fides à Deo; charitas viciſſim omnia ſua donat proximo: Per fidem divinæ naturæ conſortes reddimur; Deus autem charitas eſt. Vbi ergò non ſe exerit charitas exterius, nemo credat, quod adſit fides interius. Nemo in Chriſtum credit qui non Chriſtum diligit: nemo diligit Chriſtum, niſi qui etiam diligit ſuum proximum. Nondum vera cordis fiducia apprehendit Chriſti beneficium, qui proximo debitum denegat officium. Non eſt verè opus bonum, quod non procedit ex fide; nec eſt verè opus bonum, quod non procedit ex charitate: charitas enim ſemen eſt omnium virtutum: non eſt bonus fructus, niſi qui de radice charitatis exſurgit. Charitas eſt ſpiritualis guſtus animæ; huic enim ſoli ſapit omne bonum, omne arduum, omne adverſum, omne laboriosum: charitatis guſtus etiam mortem facit ſuaviſſimam, quia fortis, ut mors, dilectio; imò fortior quam mors; quia charitas Chriſtum deduxit ad mortem, charitas etiam verè pios, ut pro Chriſto mori non dubitent, excitat. Omnia Dei

opera

opera procedunt ex charitate etiam pœnæ ipsæ: Sic omnia opera Christiani hominis ex charitate procedant. In omnibus creaturis proposuit nobis Deus speculum charitatis. Sol & sidera non sibi, sed nobis lucent. Herbæ, non seipsas, sed corpora nostra purgant. Aër, aqua, bruta, & omnes creaturæ, homini inserviunt. Ita quoque teipsum totum exhibeas proximi ministerio. Non prosunt linguæ sine charitate, quia sine charitate linguarum cognitio inflat, charitas autem ædificat. Non prodest scientia mysteriorum sine charitate, quia etiam Diabolo nota sunt mysteria, charitas autem soliùs verè pii propria. Fides etiam montes transferens non prodest sine charitate, quia talis fides est solùm miraculosa, non salvifica. Charitas dono miracula faciendi præstat, quia illa verorum Christianorum indubitata nota, hoc impiis interdum conceditur. Non prodest omnes facultates pauperibus distribuere, si non adsit charitas, quia hypocritica est actio exterior, si non adsit charitas interior. Non prosunt rivi beneficentiæ, si non oriantur ex charitatis fonte. Charitas patiens est; quia nemo facilè irascitur ei quem verè diligit. Charitas benigna est; qui enim cor suum, bonum

animæ

animæ ſummum, donavit per charitatem, quomodo minora bona exteriora negaret? Charitas non æmulatur; quia alterius bona aſpicit tanquam ſua. Charitas non agit perperam; quia nemo facilè eum lædit, quem verè & ex animo diligit. Charitas non inflatur; quia per charitatem unius corporis membra reddimur; membrum autem unum alteri ſe non præfert. Charitas non gerit ſe indecenter; quia irati proprium eſt indecentèr ſe gerere; charitas autem iræ frenum eſt. Charitas non quærit quæ ſua ſunt, quia quod quis amat, ſibiipſi præfert, ejuſque commoda magis quærit, quam ſua. Charitas non irritatur; quia ex ſuperbia omnis ira; charitas autem infrà alios ſe abjicit. Charitas non cogitat malum; quia, cui quis malum ſtruere cognoſcitur, eum nondum verè diligere convincitur. Charitas non gaudet ſuper injuſtitia; quia charitas aliorum miſeriam facit ſuam, omnia ſuffert, omnia credit, omnia ſperat, omnia ſuſtinet charitas. Quod enim ſibi præſtari charitas exoptat, id aliis præſtare non recuſat. Ceſſabunt linguæ, evacuabuntur prophetiæ, deſtruentur ſcientiæ: non ceſſabit charitas; ſed ejus imperfectio in futura vita complebitur, & ejus perfectio in futura

vita

vita augebitur. Duo altaria constitui Deus jusserat in tabernaculo: ignis ab exteriori transferebatur ad interius: duplicem Ecclesiam Deus congregavit, militantem & triumphantem: ignis charitatis à militante olim transferetur ad triumphantem. Hæc cogitans, devota anima, sanctę stude charitati. Proximus quisquis sit, is tamen est, pro quo Christus mori voluit: quare ergo proximo denegas charitatem impendere, cum Christus non dubitaverit vitam pro eo impendere? Si verè Deum diligis, etiam imaginem ipsius diligere debes. Vnum spirituale corpus omnes sumus; sit ergo omnium una spiritualis anima; iniquum est, ut dissideant in terris, qui aliquando una victuri sunt in cœlis: dum mentes consentiunt in Christo, voluntates etiam conjunctæ sint: unius Domini servi sumus; dissidere invicem non est æquum: mortuum est corporis membrum, quod alterius non sentit affectum: non se verum mystici corporis Christi membrum æstimet, qui alteri patienti noncondolet. Vnus omnium Pater Deus, quem à Christo edoctus quotidie Patrem compellas; quomodo is te verum agnoscet filiũ, nisi vicissim ipsius filios pro fratribus agnoscas? Hominẽ tibi à Deo commendatum, si dignus est,

ama,

ama, quia dignus est quem ames; sin indignus, ama ideò, quia Deus dignus cui pareas: Per amorem hominis inimici amicus ostenderis Dei: Non attende, quid faciat tibi homo, sed attende, quid tu feceris Deo: Non attende injurias quas infert inimicus, sed attende beneficia quæ confert tibi is, qui jubet ut inimicum diligas. Proximi sumus conditione terrenæ nativitatis, & fratres spe cœlestis hæreditatis: diligamus ergo invicem. Accende in nobis, ô Deus, charitatis ignem per Spiritum tuum!

MEDITATIO XXXVII.

De studio castitatis.

Christi, mens casta, cubile.

QVi vult esse verus discipulus Christi, sanctæ studere debet castitati. Casta & pura mens est benignissimus Deus; hunc castis invocare debes precibus. Dixit quidam Sapiens, quod corporis castimonia & animæ sanctimonia sint duæ claves religionis & felicitatis. Si corpus non servatur purum & immaculatum à scortatione, vix poterit anima exardescere in oratione. Corpus nostrum

Spiritus

Spiritus S. templum est; cavendum summo studio, ne polluamus sanctum hoc S. Spiritus habitaculum. Membra nostra Christi membra sunt; cavendum, ne tollamus membra Christi, & faciamus membra meretricis. Domino per fidem & castitatem adhæreamus, ut simus cum eo unus spiritus; non adhæreamus meretrici, ne efficiamur cum ea unum corpus. Sodomitæ æstuantes libidinibus percutiebantur à Domino cæcitatibus; corporali scilicet & spirituali: eadem adhuc hodie hominum impurorum est pœna. Sodomitarum libidines sulphure & igne cælitùs delapso vindicabantur: sic Deus fervorem prava istius concupiscentiæ in scortatoribus æterno igne accendet. Ignis hic non extinguitur, sed fumus tormentorum ascendit per omnia sæcula. Foris id est, extra cœlestem Hierosolymam, sunt canes, id est, impuri & libidinosi homines. Abluit nos Christus pretioso suo sanguine in Baptismo; cavendum summo studio, ne impuris libidinibus nos contaminemus. Ipsa natura duce talia flagitia erubescunt impii perpetrare in conspectu hominum: & tamen non erubescunt ea perpetrare in conspectu Dei & Angelorum: nulli parietes oculos Dei sole lucidiores impedi-

unt nulli anguli ſanctorum Angelorum præſentiam excludunt; nulli ſeceſſus internum conſcientiæ teſtimonium tollunt. Mirabile hoc eſt, quod ardor luxuriæ aſcendat quaſi ad cœlum, cum tamen fœtor ejus deſcendat ad infernum. Brevis voluptas iſta æternum pariet dolorem: momentaneam eſt, quod delectat; æternum, quod cruciat: brevis voluptas fornicationis; perpetua pœna fornicantis. Memoria crucifixi crucifigat in te carnem tuam: memoria gehennæ extinguat in te concupiſcentiæ fervorem: lachrymæ pœnitentiæ extinguant in te libidinis ardorem. Configat carnem tuam divinus timor, ne te decipiat carnalis amor. Cogita, quod appetitus libidinis plenus ſit anxietatis & vecordiæ, actus abominationis & ignominiæ, exitus pœnitudinis & verecundiæ. Non blandientem Dæmonis ad libidinem incitantis faciem, ſed pungentem fugientis caudam reſpice: Non cogita brevitatem delectationis, ſed potius æternitatem damnationis. Ama ſcientiam ſcripturarum; & vitia carnis non amabis: Semper aliquid operis facito, ut cum venerit tentator, te ſemper inveniat occupatum. Davidem decepit in otio: Ioſephum non poterat decipere in miniſterio. Cogita inſtantem

omnibus

omnibus horis mortem; & facile ſpernes omnem carnis voluptatem. Ama temperantiam; & facile vinces pravam concupiſcentiam: Venter mero æſtuans citò deſpumat in libidinem: Periclitatur in deliciis caſtitas: ſi ergo immodicis deliciis paſcis carnem, nutris tui ipſius hoſtem. Sic nutrienda caro, ut ſerviat; ſic domanda, ut non ſuperbiat. Cogita judicii extremi terrorem, & facile extingues libidinis fervorem. Revelabuntur occulta cordium; quanto magis facta in occulto perpetrata? Reddenda erit ratio de verbis inutilibus, quanto magis de ſpurcis ſermonibus? Reddenda erit ratio de ſpurcis verbis; quanto magis de impuris factis? Quam longa fuit vita tua, tam longa erit accuſatio: quot fuerunt peccata tua, tot erunt accuſatores. Illæ cogitationes, quæ apud nos uſu viluerunt, in diſceſſu non manebunt. Quid ergo prodeſt ſcortationem tuam aliquandiu coram hominibus occultari, cum in die judicii omnium omninò oculis debet revelari? Quid prodeſt effugere tribunal judicis terreni, cum tamen non poſſis effugere tribunal judicis ſupremi? Non poteris hunc judicem corrumpere muneribus, eſt enim judex juſtiſſimus: Non poteris eum precibus flectere;

est enim judex districtissimus: Non poteris ex ipsius provincia & jurisdictione fugere, est enim judex potentissimus: Non poteris eum fallere vanis excusationibus, est enim judex sapientissimus. Non poteris à lata & promulgata sententia appellare, est enim Iudex supremus. Erit ibi veritas in inquisitione, nuditas in publicatione, severitas in executione. Ergo, devota Deo anima, semper obversetur judicis hujus terror, sic non decipiet te libidinis fervor: Sis rosa charitatis, viola humilitatis, & lilium castitatis: Disce à Christo Sponso tuo humilitatem; disce etiam ab eo castitatem: magna dignitas castitatis, quæ in corpore consecrata est: magna dignitas castitatis, quia in carne præter carnem vivere facit. Vt nihil vilius, quam carne vinci; ita nihil glorioſius, quam carnem vincere. Nec solum exteriores fugiendæ sunt scortationes, sed etiam impuræ fugiendæ sunt cogitationes; quia Deus non solum Iudex exteriorum actuum, sed etiam interiorum cogitationum. Vultu sæpè læditur pietas; oculis sæpe læditur castitas. Audi quid dicat veritas: Qui aspicit mulierem ad concupiscendam eam, jam fornicatus est cum ea: Quam difficilis hæc pugna, tam glorioſa erit victoria: difficile

cile est libidinis incendia restinguere; impuberes stimulat, juvenes inflammat, senes & decrepitos fatigat, non aspernatur tuguria, non reveretur palatia: sed quam difficile est hic pugnare, tam laudabile erit triumphare. Restinguendi statim primi impetus, nec fomenta pravarum cogitationum huic flammæ subministranda. Apostolus cum censuerit vitiis omnibus reluctãdum, adversus scortationem non congressius, sed fugam indicit: Fugite, inquit, scortationem. Quemadmodum enim peregrinus, ficta simplicitate mendicus, nos decipiendi gratia accedit; si eum non admittimus, recedit; si sinimus eum ingredi, fit hospes, colligit vires, tandem, si assentiamur, fit dominus: Ita motus pravæ concupiscentiæ stimulant nos; si eis non blandiamur, recedunt. Si non vis hunc hostem tibi dominari, non recipias eum in domum cordis tui. Conserva nos, ô Deus, in animi sanctitate, & corporis castitate!

MEDITATIO XXXVIII.

De præsentis vitæ fugacitate.

Hominum quid vita? Cylindrus.

COgita, devota anima vitæ hujus miseriam & fugacitatem, ut cor tuum elevetur ad desiderandam cœlestem hæreditatem. Vita hæc, dum crescit, simul decrescit; dum augetur, simul minuitur; quicquid ei accedit, simul etiam decedit. Punctum est temporis, quod vivimus, & adhuc puncto minus; dum nos vertimus, immortalitas aderit. Sumus in hac vita, tanquam in domo aliena. Non habebat Abraham in terra Canaan habitandi fundum, sed tantum sepulchrum hæreditarium: Sic vita præsens locus est diversorii & sepulchri. Vitæ hujus principium statim mortis est exordium. Naviganti similis est vita nostra: qui navigat, sive stet, sive sedeat, sive jaceat, semper ad portum accedit propius, & eo vadit, quo impulsu navis ducitur, sic & nos, sive dormientes, sive vigilantes, sive jacentes, sive ambulantes, sive nolentes, sive volentes, per momenta temporum semper ad finem ducimur. Vita hæc potius mors est, quia singulis diebus morimur, siquidem singulis diebus aliquid de

de vita absumimus. Plena est hæc vita dolore præteritorum, labore præsentium, timore futurorum. Ingressus in vitam flebilis, quia à lachrymis vitam auspicatur infans, quasi præ videns futura mala: Progressus debilis, quia multi morbi affligunt, multæ curæ angunt. Egressus horribilis, quia non egredimur soli, sed egrediuntur nobiscum opera nostra, & per mortem egredimur ad severum Dei judicium. Conceptio nostra est culpa, nasci miseria, vivere pœna, mori angustia. In sordibus generamur, in tenebris fovemur, in doloribus parturimus, ante exitum miseras oneramus matres, in exitu more vipereo laceramus: advenæ sumus nascendo, & incolæ vivendo, quia compellimur migrare moriendo. Prima pars vitæ nostræ sese nescit, media curis obruitur, ultima senectute molesta premitur. Omne vitæ tempus aut est præsens, aut præteritum, aut futurum. Si præsens est instabile: si præteritum, jam nihil est: si futurum, est incertum. Putredo sumus in exortu, bullæ in omni vita, esca vermium in morte! Terram gerimus, terram terimus, terra erimus. Nascendi necessitas abjecta, vivendi misera, moriendi dura. Corpus nostrum est terrenum

habitaculum, in quo habitant mors & peccatum: quæ singulis diebus illud consumunt. Tota nostra vita est spiritualis militia: superne in exitium excubant dæmones, à dextra & sinistra mundus oppugnat, inferius & interius caro excubat: militia est hominis vita, quia in ea perpetua carnis & spiritus lucta. Quæ ergo possit esse vera hominis lætitia in hac vita, cum nulla in ea sit felicitas secura? Quid potest nobis de præsentibus contingere ad delectationem, quando cunctis simul transeuntibus, non tamen transit quod imminet: quando hoc penitus finitur quod diligitur, & illud semper accedit propius ubi dolor nunquam finitur? id vita longiore lucremur, ut plura mala faciamus, plura mala videamus, plura mala patiamur: id nobis præstat vita longior, ut in extremo judicio fit peccatorum accusatio major. Quid est homo? mancipium mortis, viator transiens, bulla levior, momento brevior, imagine vanior, sono inanior, vitro fragilior, vento mutabilior, umbra fugacior, somno fallacior. Quid est hæc vita? mortis expectatio; ludibriorum scena; miseriarum mare; hæmina una sanguinis, quam quilibet levis casus rumpit, quælibet febricula corrumpit. Cursus

vitæ,

vitæ, labyrinthus, in illum ex utero ingredimur, per limina mortis abimus. Nil nisi terra sumus; sed terra est nil nisi fumus; sed nihil est fumus; nos nihil ergo sumus. Vita hæc ut vitrum fragilis; ut amnis, labilis; ut militia, miserabilis: Et tamen multis apparet valde desiderabilis. Pretiosa nux apparet hæc vita exterius; sed si cultro veritatis, aperias, videbis quod nil nisi vermes & putredo sint interiùs. Nascuntur poma circa regionem Sodomæ, quæ delectant exteriori pulchritudine, sed contacta in pulverem abeunt; felicitas hujus vitæ exteriùs delectat, quod si prestiori consideratione eam tangas, fumo & pulveri similis apparebit. Noli ergo, dilecta anima, summam tuarum cogitationum referre ad hanc vitam, sed mente semper ad futuram aspira lætitiam. Confer inter se brevissimum temporis punctum, quod in hac vita nobis conceditur, cum infinitis & nunquam terminandis sæculorum sæculis; & apparebit, quam stolidum sit, fugacissimæ huic vitæ adhærere, æternam negligere. Fugacissima est hæc vita nostra; & tamen in ea æterna vita acquiritur aut amittitur. Miserrima est hæc vita, & tamen in ea æterna felicitas acquiritur aut amittitur. Calamitosissima

est hæc vita; & tamen in ea æterna lætitia acquiritur aut amittitur. Si ergo ad æternam aspiras vitam, in hac fugaci vita eam toto corde desidera. Vtere mundo; sed cor tuum non adhæreat mundo. Negotiare in hac vita; sed mens tua non sit affixa huic vitæ. Non nocet usus mundanorum exterior, si non adhærescat illis amor interior. In cœlo patria est, in mundo hospitium: noli ita delectari in diario hujus mundi hospitio, ut abstraharis à cœlestis patriæ desiderio. Mare est hæc vita; æterna, portus: noli ita delectari in momentanea maris tranquillitate, ut non aspires ad portum tranquillitatis æternæ. Labilis est hæc vita, & suis amatoribus fidem non servat, quoniam præter omnem opinionem sæpiùs ab illis fugit, quare ergò tu fidem illi habere velis? Periculosum est, si vel unius horæ tibi certo pollicearis securitatem, quia sæpissime in una illa hora fugacissima hæc vita finitur. Tutissimum est omni hora præsentis vitæ abitum expectare, & ad illum seria pœnitentia se præparare. In hedera, qua delectabatur Ionas, parabat Deus vermem, ut exaresceret: Ita in rebus mundanis, quibus amore multi adhærescunt, nihil est stabile, sed vermes corruptionis in illis nascuntur.

Mundus

Mundus tanta rerum labe iam contritus est, ut etiam speciem seductionis amiserit: nam quantum illi laudandi sunt aut prædicandi, qui dignati sunt cum mundo florente florere, tantum increpandi & accusandi sunt quos perire cum pereunte delectat. Abstrahe, ô Christe, corda nostra ab amore hujus sæculi & desiderium in nobis excita cœlestis regni.

MEDITATIO XXXIX.

De mundi vanitate.

Præstant æterna caducis.

NOli anima diligere ea, quæ sunt in mundo. Peribit mundus, & omnia quæ sunt in eo, exurentur, ubi ergò tunc erit amor tuus? Ama æternum bonum, ut in æternum vivere possis. Omnis creatura vanitati subjecta est: qui ergo amore adhæret creaturis, vanus efficietur & ipse. Ama verum & stabile bonum, ut stabile & quietum reddatur cor tuum. Quid te delectat honor mundanus? honorem hominum quærens non potest honorari à Deo qui honorem mundanum quærit, hic mundo se conformare cogitur; hic mundo placet, Deo placere non potest.

Pereunti

Peritura & instabilia sunt omnia: quæ à perituris & instabilibus exhibentur: unde honor mundanus stabilis esse nequit. Quem pridie ad cœlum summa extulerunt gloria, illum sæpe postridie summa afficiunt ignominia. Deo placere desidera, ut à Deo honoreris: divinus honor verus est & stabilis. Quid est homo, unde melior, quod reputatur ab homine maior? quantum unusquisque est in oculis Dei, tantum est, & non amplius. Christus, ad regnum quæsitus, fugiebat: quæsitus ad probra & ignominiosum crucis supplicium, sponte se offerebat: Vt ergo Christo conformeris, magis delectet mundi ignominia quam gloria. Qui propter Christum non spernit mundanum honorem, quomodo vitam suam pro eo profunderet? Ad veram gloriam nulla alia via, nisi per contemptum mundanæ gloriæ; sicut Christus per crucis ignominiam intravit in suam gloriam. Ames ergo contemni, vilipendi, repudiari in hoc sæculo, ut honoreris in futuro. Quid de honore mundano sit habendum, Christus nos vita sua docuit, famulatur ipsi omnis gloria cœlorum; imo ipse solus est vera gloria; sed ipse quasi abjicit gloriam: quanto ergo quis magis honoratur, & pluribus consolationibus

bus corporalibus abundat, tanto debet profundius & intimius contristari, videns se eo magis abesse à Christi conformitate. Vana est laus humana, si accusat intus mala conscientia. Quid prodest fabricanti, si in lecto collocetur eburneo, cum nihilominus æstu torqueatur interno? Verus honor & vera laus est testimonium conscientiæ tuæ. Nemo æquior factorum tuorum Iudex quam Deus & conscientia tua; huic judici facta tua probare desidera. An non sufficit, te tibi notum esse, & quod maximum est, Deo? Quid vero divitias tantopere appetis? Nimis est avarus, cui non sufficit Dominus. Via est hæc vita ad æternam patriam, quid ergo prosunt magnæ opes? onerant magis viatorem, ut navem ingentia onera. Divitiæ servorum Dei, est Christus Rex cœlorum. Verus thesaurus debet esse in homine, non extra ipsum; Verus thesaurus est, quem ad judicium illud universale tecum afferre poteris: Omnia vero illa exteriora bona auferuntur à nobis in morte. Pereunt illa congregata, sed pejus perit congregator eorum, si non in Deo dives fuerit. Pauper in mundum venisti, pauper decedes; quare medium à principio & fine distare debeat? Vsum spectare debent

divitiæ,

divitiæ, & quam tenues sufficere possint. Minimum donum gratiæ & virtutum præstantius est cunctis terrenis divitiis: quare? quia virtus placet Deo, divitiæ non nisi per virtutem. Christi paupertas gratior nobis esse debet quam totius mundi divitiæ: Sanctificata est in Christo paupertas. Pauper is erat in nativitate, pauperior in vita, pauperrimus in morte. Quid dubitas paupertatem mundi divitiis præferre; cum Christus regni cœlestis divitiis eam prætulerit? Quomodo animam suam credet Deo, qui carnis curam ei non credit? Quomodo vitam ponet pro fratre qui divitias suas illi non erogat? Pariunt divitiæ laborem in accessu, in possessione timorem, in amissione dolorem; ac, quod magis dolendum; labor avarorum non tantum periturus, sed etiam peremptorius, docente Bernhardo. Amor tuus, Deus tuus: Vbi thesaurus tuus, ibi etiam cor tuum. Amans divitias illas corporales, mundanas, perituras, non potest amare divitias spirituales, cœlestes, æternas; quare? quia illæ deprimunt cor hominis, & deorsum trahunt, illæ vero sursum erigunt. Amor rerum terrenarum viscus est spiritualium pœnarum, dixit quidam ex veris Christi amatoribus. Vxor Lothi in statuam salis

conversa

converſa adhuc nobis concionatur, ne retroſpiciamus ad ea quæ ſunt in mundo, ſed recta via ad cœleſtem Patriam contendemus. Apoſtoli relictis omnibus Chriſtum ſequebantur: quare? quia cognitio verarum divitiarum tollit deſiderium falſò dictarum divitiarum. Guſtato ſpiritu deſipit caro: cui Chriſtus charus verè eſt, huic mundus amarus. Quid vero voluptates tantoperè expetis? Memoria crucifixi crucifigat in te omne voluptatis deſiderium. Memoria ardoris gehennæ extinguat in te omnem libidinis ardorem. Confer breviſſimum voluptatis momentum cum æternis ſuppliciis. Brutales ſunt voluptates, & brutis nos ſimiles reddunt. Non ſapit ei ſuavitas regni cœlorum, qui plenus quotidiè ſiliquis porcorum. Mortificemus omnes ſenſuum voluptates; & cum Abraham offeramus Deo in ſpirituali ſacrificio filium illum dilectum, id eſt, animæ noſtræ cupiditates, voluntarie renuntiando omnibus voluptatibus & aſperitatem crucis amplectendo. Non plana & roſis ſtrata, ſed aſpera & ſpinis obſita via ad regnum cœlorum ducit. Exterior homo augeſcit per voluptates; interior per crucem & tribulationes: quantum augeſcit exterior, tantum minuitur interior.

interior. Corpori serviunt voluptates; sed verè piis minima est corporis cura, animæ maxima. Voluptates captivant cor nostrum, ne in amore Dei liberum sit. Non voluptates, sed voluptatum contemptum tecum in morte auferes, & ad judicium adferes. Configat ergo carnem tuam divinus timor, ne te decipiat carnalis amor. Obversetur jugiter animo memoria judicii divini, ne te in servitutem abducat perversum judicium appetitus sensitivi. Nec respice vultum serpentis blandientem, sed cogita caudam acriter tandem pungentem. Per Christi gratiam vince, ut tandem à Christo victor coroneris.

MEDITATIO XL.

De utilitate Tentationum.

Crescit sub pondere palma.

VTile est fideli animæ, tentationibus in hoc sæculo probari & confirmari. Ipse Salvator noster cum Diabolo in eremo luctari voluit, ut pro nobis & in nostram salutem eum superaret, ac nostri certaminis fidelis promachus esset. Descendit priùs ad infernum, postea demum

num ascendit ad cœlum: Ita fidelis anima ad infernum tentationum priùs descendat, ut ad cœlestem gloriam ascendat. Non poterat Israëliticus populus promissam terram Canaan occupare, nisi evictis priùs variis hostibus: Nec sibi fidelis anima cœlorum regnum promittat, nisi carnis, mundi ac Satanæ victrix extiterit. Tentatio probat, purgat, illuminat. Probat tentatio, quia fides adversis concussa in salutis petra roboratur firmiùs, in boni operis ramus se propagat latiùs, in liberationis spem exsurgit altiùs. Abrahamo, cum filium immolare iussus, divino se promptum gereret imperio, post tentationem Angelus Iehovæ apparet, dicens: Nunc cognovi, quod Deum timeas, cum non peperceris filio tuo unico propter me. Ita si dilectum animæ tuæ filium, videlicet propriam voluntatem in tentationibus Deo obtuleris, verè timens Deum reputaberis, & in corde tuo divinum senties alloquium. Aurum probat ignis, fidem tentatio. Quàm fortis sit miles, apparet in prœlio: ita, quam firma sit fides nostra, ostendit tentatio. Quando ventorum turbines & procellosi aquarum fluctus in navem Christi irruunt, tunc apparet quàm exigua fide præditi quidam ejus discipuli.

interior. Corpori ſerviunt voluptates; ſed verè piis minima eſt corporis cura, animæ maxima. Voluptates captivant cor noſtrum, ne in amore Dei liberum ſit. Non voluptates, ſed voluptatum contemptum tecum in morte auferes, & ad judicium adferes. Configat ergo carnem tuam divinus timor, ne te decipiat carnalis amor. Obverſetur jugiter animo memoria judicii divini, ne te in ſervitutem abducat perverſum judicium appetitus ſenſitivi. Nec reſpice vultum ſerpentis blandientem, ſed cogita caudam acriter tandem pungentem. Per Chriſti gratiam vince, ut tandem à Chriſto victor coroneris.

MEDITATIO XL.

De utilitate Tentationum.

Creſcit ſub pondere palma.

VTile eſt fideli animæ, tentationibus in hoc ſæculo probari & confirmari. Ipſe Salvator noſter cum Diabolo in eremo luctari voluit, ut pro nobis & in noſtram ſalutem eum ſuperaret, ac noſtri certaminis fidelis promachus eſſet. Deſcendit priùs ad infernum, poſtea demum

mum ascendit ad cœlum: Ita fidelis anima ad infernum tentationum priùs descendat, ut ad cœlestem gloriam ascendat. Non poterat Israëliticus populus promissam terram Canaan occupare, nisi devictis priùs variis hostibus. Nec sibi fidelis anima cœlorum regnum promittat, nisi carnis, mundi ac Satanæ victrix extiterit. Tentatio probat, purgat, illuminat. Probat tentatio, quia fides adversis concussa in salutis petra roboratur firmiùs, in boni operis ramos se propagat latiùs, in liberationis spem exsurgit altiùs. Abrahamo, cum filium immolare justus, divino se promptum gereret imperio, post tentationem Angelus Iehovæ apparet, dicens: Nunc cognovi, quod Deum timeas, cum non peperceris filio tuo unico propter me. Ita si dilectum animæ tuæ filium, videlicet propriam voluntatem in tentationibus Deo obtuleris, verè timens Deum reputaberis, & in corde tuo divinum senties alloquium. Aurum probat ignis, fidem tentatio. Quàm fortis sit miles, apparet in prælio: ita, quam firma sit fides nostra, ostendit tentatio. Quando ventorum turbines & procellosi aquarum fluctus in navem Christi irruunt, tunc apparet quàm exigua fide præditi quidam ejus discipuli.

discipuli Israëlitas, quos ad Midianitas vincendos deduci jubebat Dominus, apud aquas prius probabantur. Ita in aquis tribulationum ac tentationum probantur, qui superatis hostibus in cœlestem introducendi patriam. Quicquid ergò adversi, quicquid tentationem fidelis obtingit animæ, probationis, non reprobationis esse existimet. Tentatio etiam purgat. Ad pestiferum amoris proprii & mundani humorem extrahendum multis granis aloes Medicus Christus utitur. Tribulatio ad perscrutandam conscientiam excitat, & peccata vitæ præteritæ in memoriam revocat: quæ etiam, sicut medicina corporis à contagiosis morbis, ita tribulatio præservat à peccatis. Semper quidem ad lapsus proclivis homo, magis tamen felicitatis quàm adversitatis tempore. Multis spinæ sunt divitiæ; evellit ergo Deus spinas, ne suffocare possint animas. Multos varietas negotiorum mundanorum à divino impedit obsequio: immittit ergo Deus morbos, ut in se conversi incipiant mori mundo, vivere Deo. Pluribus excelsa vel opum vel honoris ab arce profuit ad mediæ sortis cecidisse quietem. Multos honor mundanus ad superbiam erigit: immittit ergo Deus contentum, & superbiæ

ſuberbiæ fomentum ſubtrahit. Denique tentatio illuminat. Quam fragilis & vana ſit omnis mundi conſolatio, non niſi in tentationibus agnoſcimus. Stephanus cum lapidaretur, gloriam Chriſti videbat: Ita in calamitatibus contritæ animæ ſeſe oſtendit Chriſtus. Verum & ſolidum gaudium non niſi ab inhabitatione Dei: Deus habitat in ſpiritu contrito & humiliato: Afflictio eſt, & tentatio, quæ ſpiritum conterit & humiliat: Ideò verum & ſolidum gaudium eſt in anima afflictorum, Tentatio eſt via quædam ad Dei agnitionem; ideò ait Dominus: Cum ipſo ero in anguſtia: eruam eum, & videre faciam eum ſalutem meam. Tobias cœcus nihil eorum, quæ ſuprà, infrà, aut coràm ſe erant, adeoque nec ſeipſum, videbat, ſed à Deo per Angelum Raphaëlem illuminatus cernebat omnia quæ priùs videre non poterat, non alio medicamine uſus, quàm felle piſcis: ut per hoc declaretur, felle amaritudinis oculos noſtros liniendos atque illuminandos eſſe, ut ad veram noſtri ac bonorum mundanorum cognitionem perveniamus. Quare dicit Apoſtolus, quod cognoſcamus in ænigmate? quia in tentationibus agnoſcimus, quod Deus electos ſub ſpecie triſtitiæ exhilaret, ſub ſpecie

mortis

moris vivicet, sub specie morborum sanet, sub specie paupertatis ditet. Grata ergo debet esse crux & tentatio ei, qui Christo pro nobis crucifixo, & tentato non est ingratus. O bone Iesu, hic ure, hic percute, ut parcas in futuro: & bone Iesu, qui parcendo sæpius nos a te abjicis, feriendo effice, ut ad te redeamus. Affligе & preme exteriorem hominem, ut interior crescat & vegetetur. Pugna ô bone Iesu, in me, pro me. Sis moderator certantis, & corona vincentis. Sit robur & augmentum meæ fidei, quicquid in vita sentio adversi. Succurre, ô bone Iesu, infirmæ meæ fidei: Ita namque apud Prophetam sanctum promisisti: Sicut mater consolatur filios, ita consolabor vos. Majore cura fovet & nutrit mater infantem lactantem: ita bone Iesu, erige & confirma languentem meam fidem. Concede, ut plus apud me valeant internæ tuæ consolationes, quàm omnium hominum & Diaboli contradictiones, imò & proprii cordis cogitationes. O clemens Samaritane, infunde vinum mordens in vitia mea; sed adde etiam oleum divinæ consolationis. Multiplica crucem, sed adde etiam tolerandi virtutem!

MEDI-

MEDITATIO XLI.

Fundamenta patientiæ Christianæ.

Tandem patientia victrix.

QVieſce, devota anima, & crucem à Deo tibi impoſitam patienter tolera. Cogita Chriſti Sponſi tui paſſionem. Paſſus is eſt pro omnibus, ab omnibus, in omnibus. Pro omnibus paſſus eſt, etiam illis, qui paſſionem iſtam pretioſam contemnunt, & ſanguinem ejus pedibus conculcant nefariè. Paſſus eſt ab omnibus. A cœleſti Patre traditur, conteritur, derelinquitur: A dilectis Diſcipulis deſeritur: A populo Iudaico, peculio ſuo, rejicitur, qui latronem Barrabam ipſi præferunt: A gentibus crucifigitur. Omnium omninò hominum delicta ſuſtinet, ideò etiam ab omnibus affligitur. Paſſus eſt etiam in omnibus. Triſtis eſt anima uſque ad mortem, & ſenſu judicii divini preſſa à Deo ſe deſertam clamat: omnia membra ſanguineum exſudant ſudorem: caput coronatur ſpinis, lingua myrrharum guſtat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expanditur: Ipſe paſſus eſt famem, ſitim, frigus, contemptum, paupertatem,

tatem, convicia, vulnera, mortem, crucem. Quam verò iniquum foret, pati Dominum, & lætari servum? quam iniquum foret, Salvatorem pro peccatis nostris tam graviter puniri, & nos in illis jucundari? quam iniquum foret, affligi caput, & reliqua membra non condolere! Quin potius, ut Christum oportuit per passionem suam intrare in cœlestem gloriam: ita & nos per multas tribulationes oportet ingredi in regnum cœlorum. Cogita etiam largam retributionem. Non sunt condignæ passiones hujus temporis futura gloria: quantacunque passio nostra sit, temporalis est, imò interdum diaria, sed illa gloria æterna. Omnia nostra adversa accuratè observat Deus, & in judicium aliquando adducet: Quàm igitur turpe fuerit in augustissimo illo orbis conventu sine crucis & passionem monilibus conspici! Ipse quoque omnes lachrymas absterget ab oculis suorum. O felix lachryma, quam talis ac tanti Domini manus absterget! O beata crux, quæ in cœlo invenis remunerationem! David non integros decem annos versabatur in exilio, sed quadraginta in imperio: Præfigurata hic brevitas passionis; sed gloriæ secuturæ æternitas. Punctum temporis est, quo exercentur per

crucem

crucem sancti: miserationes sæculi, quibus colliguntur; atque ita verè matutinis adversis prospera vespertina succedunt. Cogita insuper omnium sanctorum tribulationem. Aspice Iobum lugentem in sterquilinio, Iohannem esurientem in eremo, Petrum extensum in patibulo, Iacobum decollatum ab Herodis gladio. Aspice Mariam benedictam Salvatoris matrem sub cruce Filii stantem, quæ typum gerit Ecclesiæ spiritualis Domini matris. Beati estis, inquit Christus, si persecuti vos fuerint propter nomen meum; ita enim fecerunt Prophetis. O gloriosa persecutio, quæ nos Prophetis, & Apostolis, adeoque omnibus sanctis, immò ipsi Christo, conformes reddit! Patiamur ergò cum patientibus, crucifigamur cum crucifixis, ut glorificemur cum glorificatis. Si verè filii sumus, sortem reliquorum filiorum non detrectemus. Si verò Dei hæreditatem desideramus, integram acceptemus; Iam verò filii Dei non solùm hæredes sunt gaudii & gloriæ in futuro sæculo, sed etiam tristitiæ & passionum in præsenti; quia flagellat Deus omnem filium quem recipit; punit ipsorum peccata, ut in futuro parcat judicio; multiplicat hîc tribulationem, ut possit illic

multiplicare

multiplicare mercedem; atque ita non tàm persecutio quam remuneratio augetur. Cogita beatam crucis conditionem. Radicem mundani amoris in nobis extinguit, & semen divini amoris cordibus nostris inserit. Crux in nobis generat odium mundanorum, & animum ad cœlestia evehit: Mortificata carne vivit spiritus, amarescente mundo, dulcescit Christus. Magnum est crucis mysterium; quippe per eam ad contritionem, ad verum timorem, ad patientiæ exercitium nos vocat Deus: aperiamus pulsanti, & audiemus, quid in nobis loquatur Dominus. Contemptus est crucis aspectus coram mundo, & coram oculis carnalibus hominis exterioris; gloriosus coram Deo, & coram oculis spiritualibus hominis interioris. Quid Christi passione vilius & abjectius à Iudæis reputabatur? quid vero in oculis Dei eadem dignius & pretiosius? quippe quæ est pretium pro totius mundi peccatis. Ita quoque justus affligitur, justus moritur & nemo considerat: sed pretiosa crux, pretiosa mors Sanctorum in conspectu Domini. Nigra est Ecclesia, Christi Sponsa, exterius propter calamitates & persecutiones: Intùs formosa, propter divinam consolationem. Hortus conclusus est Ecclesia,

clesia, & quælibet fidelis anima, quippe nemo agnoscit ejus pulchritudinem, nisi qui in ea est. Nunquam plenè & perfectè sentiemus consolationem Spiritus, nisi caro nostra affligatur exteriùs. Si habitat in nobis amor mundi, non est quo intret amor Dei: Vas plenum non potest impleri liquore novo, nisi prior evacuetur: Effundamus ergò amorem sæculi ut impleatur amore Dei. Ideo Deus ipse per crucem mundi amorem in nobis extinguit, ut divino amori locus esse possit. Præterea crux ad preces compellit, & virtutis est occasio: quando Aquilo hortum perflat, id est, quando persecutiones exercent Ecclesiam, tunc fluunt aromata ejus, tunc illius virtutes augentur, quæ gratum coram Deo odorem spirant. Dilectus animæ Sponsus candidus est & rubicundus; candidus innocentia; rubicundus passione; ita quoque, ut dilecta Christi Sponsa sit candida virtutibus, rubicunda redditur passionibus. Et sicut ex durissimo afflictionum lapide oleum & mel divina gratia producere potest: sic ex amara calamitatis radice novit dulcissimum fructum æternæ gloriæ producere. Ad quam nos eadem provehat & introducat; Amen.

MEDITATIO XLII.

Quomodo vincenda tentatio à Perieveruntia.

Spes confisa Deo nunquam confusa receder.

SAncte Domine Iesu, Sponse animæ meæ charissime, quando erit, ut ad solennitatem nuptiarum tuarum me perducas? Peregrinus sum, & exulo à te; sed firmissimè credo, nullatenus dubitans, brevi fore ut corporis solutis vinculis appaream coràm facie tua. Timor & tremor venerunt suprà me, quia thesaurum meũ in fictilibus vasis porto: prona est mens ad errores, prona est voluntas ad peccata: unde nec spiritus in me semper promptus, caro autem semper infirma, captivum me ducit peccatum, & lex membrorum repugnat legi mentis. Timor & tremor venerunt super me, quia Satanas insidiatur thesauro meo, calliditas ipsius magna, nocendi studium ardentissimum, potentia maxima. Adamum decepit in Paradiso, Iudam in schola Salvatoris; quomodo miser ego ab ipsius insidiis securus ero? Timor & tremor venerunt supra me, quia adhuc in mundo sum, qui totus in maligno positus

tus est: invitant delitiæ mundanæ, certent adversa in via Domini, allubescunt quandoque mundi illecebræ. totus mundus laqueis repletus: miser ego, quomodo eos potero effugere: Oppugnant me læta, oppugnant me tristia: quomodo miser ego consistere potero? Timor & tremor venerunt super me, quia Deus est, qui operatur in me velle & perficere: Timeo, ne fortè negligentia & incuria mea cogat Deum auferre etiam illam, quam dedit, voluntatem bonam: Indignè utor peccatorum remissione, & primam gratiam gratis datam respuo; unde timeo, ne secreto & justo Dei judicio auferatur digne, quo indigne utor; Vereor, ne ab eo deserar, quem post primam meam conversionem sæpius deserui. Quàm gravitèr crucior, cogitans, hæc Dei beneficia judicium gravius & severius sequi, si injustè illis usus fuero. Sed erigit me infinita Dei misericordia, qui, ut dedit velle, ita dabit etiam perficere; quia ipse Deus est, & non mutatur: Misericordia quoque ipsius confirmata est super me, & non mutabitur: firmum stat fundamentum Dei, utique firmum, quia in ipso Deo, apud quem nulla variatio: utique firmum, quia Christi sanguine confirmatum, qui semper loquitur

[illegible] Dei unique firmum, quia [illegible] sacramentorum sigillis obsignatum. Si modiculum salutis in me quærerem, unique dubitandum mihi foret de salute mea: Sed ut omnis mea justitia, ita quoq; omnis spes salutis est in Christo. Si ex voluntatis arbitrio Christum apprehendissem, unique verendum mihi esset, ne mutato voluntatis arbitrio Christum amitterem. Sed quia inventus est ab eo, qui ipsum non quæsiverat, ipse unicq; postquam semel inventus, non sese vicissim subtrahet: Qui ex umbra mortis ad lucis participationem me traduxit, non permittet, ut ad tenebras detrudar priores. Immutabilia sunt dona & vocatio Dei ex parte voluntatis Dei: utinam verò & ipse immutabilis in bono essem! Thesaurus ille semper adest; sed manus apprehendens, aliquando languet. Apprehendere autem potero Christum, qui ut se in verbo & promissionibus revelavit, ita ut verbo & promissionibus fidem adhibere possim, concedet benignissime. Precum adminiculo & præsidio usus muniam fidem meam: neque dimittam Dominum ex cubiculo cordis mei, antequam salus mihi obveniat. Virtute Domini custodiri potero ad salutem. Erigit me & confortat virtus Domini; sed deprimit

deprimit & contristat [illegible] mea. Atqui in infirmitate mea virtus Domini perficietur: roboravit me, à quo omne fidei robur. Erigit me gratia divina, sed terret me indignitas mea: atqui si dignus essem, jam non esset gratia, sed merces; si ex operibus, utique non ex gratia: gratia enim non est gratia ullo modo, nisi sit gratuita omni modo. Ideò ad opera mea non respicio, quod erratur, corriget; quod deficit, supplebit; quod peccatum est, abolebit: quod ille mihi imputare non voluerit, perinde est, ac si non erit. Tantum ergo ex Deo salus mea; proinde firma.

MEDITATIO XLIII.

De quotidiana mortis consideratione.

Mortis meditatio vita est.

O Fidelis anima, expecta mortem omnibus horis, quia illa tibi insidiatur omnibus horis: Mane, ô homo, surgens, cogita ultimum fore hunc vitæ diem: Vesperi cubitum iturus, cogita, ultimam hanc fore tibi in terris noctem. Quicquid agis, quicquid suscipis, semper priùs cogita, & tecum dispice, num talia ageres, si hac hora tibi moriendum, &

ad Dei judicium veniendum. Num putas, si de morte non cogitas, illam tibi non appropinquare? Vocari mortem, si de ea cogitaveris? Sive de illa cogitaveris, sive minus, sive de illa locutus fueris, sive minus; semper instat cervicibus tuis: commodato vita tibi data est, non mancipio, hac conditione intrasti, ut exires; nudus venisti, abibis nudus. Peregrinatio vita est: diu cum deambulaveris, tandem redeundum, colonus es, & inquilinus mundi, non perpetuus dominus. Singulis horis cogita, quo singulis momentis properes: In eo fallimur, quod in ultimo vitæ halitu nos mori existimamus, singulis diebus, singulis momentis morimur: quicquid vitæ accedit, simul recedit; quicquid vitæ additur, simul detrahitur. Non repente in mortem incidimus, sed minutatim procedimus. Vita hæc nostra via est; quotidiè aliquid de ea conficiendum. Mors & vita distantissima videntur, cum tamen nihil alteri vicinius quàm mors vitæ: semper illa præterlabitur, semper hæc instat. Vt navi iter agentibus, nec sentientibus sæpè qui veniuntur, nec cogitantibus, finis adest: [illegible]cquid agimus, sive edamus, sive bibamus, sive dormiamus, semper morti appropinquamus. Multi vitâ transfierunt,

cum Christo qui ergò in Christo sunt, illi non moriuntur, nam Christus est ipsorum vita. Qui per fidem Deo adhæret, unus est Spiritus cum eo; & proinde fidelis in æternum non moritur, quia Deus est ipsius vita. Populus Israeliticus per mare rubrum ad terram promissam transit; Pharaoh & ipsius exercitus in eo extinguitur: ita mors piorum est ipsis veræ vitæ principium, & janua ad Paradisum: malorum autem mors non est malorum terminus, sed antecedentium & sequentium copula; transeunt illi de morte prima ad mortem secundam. Tàm arcta est Christi & fidelium unio, ut per mortem ea dissolvi nequeat; in ipsa densissima mortis umbra prælucet illis divinæ gratiæ facula [illegible] mortis periculosa protectione prospicit Christus dilectis suis de Angelorum protectione, Sanctorum corpora sunt Spiritus sancti templa; non permittet Sanctus ille Spiritus templa sua per mortem destrui penitus. Verbum Dei est incorruptibile semen; non illud per mortem extinguitur, sed occulitur in piorum cordibus, & ea suo tempore vivificabit.

MEDITATIO XLIV.

Consolatio in morte amicorum.

Vitam moriendo lucramur.

COgita semper, ô devota anima, Christum tuum Salvatorem, & non timebis mortis terrorem. Si te contristat mortis violentia, erigat te vicissim Christi potentia. Israëlitæ non poterant bibere aquas de Mara propter amaritudinem; sed Iehova ostendebat Moysi lignum, quod projectum in aquas eas efficiebat dulces. Si terreris ob mortis amarorem, ostendit tibi Deus lignum, quod eam convertit in dulcorem, surculum scilicet ex radice Isai progerminatum: Surculus iste Christus est; cujus sermonem si quis servaverit, mortem non videbit in æternum. Plena est oneris vita; bonum igitur eis allevamẽtum. Miseria hominis Christiani, non homo Christianus, moritur; profectio quædam est quam mortem putamus, non exitus, sed transitus; nostros non amittimus, sed præmittimus, non moriuntur nostri, sed oriuntur; præcedunt, non recedunt, non discedunt; non obitus est, sed potius abitus. Piorum migratio est vitæ iteratio: piorum funera sunt quædam fœnera. Moriuntur nostri,

hoc

hoc interpretare, quod desinant peccare, desinant jactari, desinant miseri esse: Moriuntur in fide, hoc interpretare, quod ex umbra vitæ discedant, ut ad veram vitam transeant; ex tenebris, ut ad lucem; ab hominibus, ut ad Deum. Vita navigatio est, mors portus est tutissimus; non igitur dolendum, quod nostri mortui sint, sed potius illis gratulandum, quod ex turbulento mari in portum pervenerint. Vita hæc carcer animæ est, mors autem liberatio; ideò moriturus Simeon exclamat: Nunc dimittis servum tuum, Domine. Dimitti desiderat, veluti corporeo ergastulo inclusus: grātulandum ergo nostris, quod ex hoc carcere soluti ad veram libertatem aspiraverint. Dissolvi rogat itidem Apostolus, tāquam terreno corpori misera quadam servitute alligatus: Num igitur tristabimur, quod nostri ex his vinculis eluctati verè sint liberi? Accipiemus ne propter illos vestes atras, cum illi sumpserint indumenta alba? quia scriptum est, quod electis data sint vestimenta alba propter innocentiam, & palmæ in manibus eorum propter victoriam. Num lachrymis & gemitibus nos propter eos macerabimus, cum Deus ab oculis illorum omnes absterserit lachrymas? Num propter eos lugebimus, & in mœrore

nostro

nostro labores nobismet ipsis creabimus, cum illi sint in tali loco, ubi nec luctus, nec dolor, nec clamor ultrà auditur, & requiescunt à laboribus suis? Num propter eorũ obitum tristitia immoderata conficiemur, cum ipsi in Angelorum consortia vera & solida fruatur lætitia? Num flebilem propter eos extollemus vocẽ, cum illi coram Agno cantent canticum novum, habentes citharas & phialas aureas? Num dolebimus, eos ex his terris discessisse, cum sibi metipsis gratulentur, quod discesserint? Quantũ prosit exire de hoc mundo, Christus ostendit, qui cum discipuli ejus tristarentur, quod se recessurum diceret, respondit: Si me diligeritis, gauderetis utique; Si te navigante turbida & procellosa tempestas fluctibus vi ventorũ excitatis, futura prænunciaret naufragia, nonnè portum velocitèr peteres? Mundus ecce nutat & labitur, & ruinam sui non solùm senectute, sed & fine rerum testatur; & non Deo gratias agis, non tuis gratularis, quod exitu maturiore subtracti ruinis & naufragis & plagis imminentibus eximantur? In cujus manibus tuorum salus tutiùs collocatur, quàm in manibus Christi? In quo loco tuorũ anima tutiùs commorabitur, quàm in regno Paradisi? Audi, quid de

morte

morte dicat Apostolus, Mors lucrum est. Lucrum est, evasisse incrementa peccati; lucrum, fugisse deteriora; lucrum transiisse ad meliora. Si illi, quos per mortem amisisti, fuerùt admodum chari; charior sit Deus, qui eos voluit ad se traduci. Ne indigneris Domino, qui nihil abstulit, nisi quod dedit; sua recepit, tua non abstulit: Ne indigneris, Dominum repetere, quod commodato tantum dederat. Ventura solus Dominus prospicit mala; tuis ergo prospicere voluit, ne venturis implicaretur infortuniis. Mortui in Domino suavitèr quiescunt in suis sepulchris, quando superstites gravitèr torquentur in ipsis regni sui palatiis. Si charos per mortem amisisti, crede quod chariores olim recipies. Breve temporis spatium te ab illis sejungit; beata & secura æternitas te illis vicissim conjunget. Veracissima enim promissione speramus, nos de hac vita migraturos, unde quosdã nostros migrantes præmisimus, ad eam vitam esse venturos, ubi nobis erunt quanto notiores, tanto chariores, & sine timore ullius dissensionis amabiles. Quotquot erunt animas, & quot nos ante fuerùt. Accipient læto magna theatra sinu: Fas erit hic nostrę vultus agnoscere gentes, Atque dare alterius mutua verba soni-

sonis: Hic cum fratre sorore, nati cum p
tribus ibunt, Vespera nec festos finiet u
la dies. Non ergo tantum respice tempu
desertionis, quod scilicet tui te deseru
in morte, sed etiam respice tempus resti
tutionis, quod scilicet tui tibi restituentu
in resurrectione. Vbi firma fides resurre
ctionis, ibi non est species mortis, sed po
tius quietis. Tota rerum universitas re
surrectionis speculum est. Lux sub æsta
tis tempus quotidiè occidens, quotidiè
resplendet: herbæ per hyemem emortuæ
reviviscunt; Phœnix in morte scipsam re
seminat: tempora ubi finiuntur, incipi
unt: fructus consumuntur & redeunt: se
mina non nisi corrupta & dissoluta fœ
cundius surgunt, omnia pereundo servan
tur, omnia de interitu reformantur. Num
ergo frustrà Deus tales typos in Naturâ
proposuisse æstimandus; Num potentior
erit natura Deo corporum nostrorum re
surrectionem promittente? Qui grana
seminum mortua & putrefacta vivificat,
per quæ in hoc sæculo vivas, multo ma
gis teipsum & tuos resuscitabit, ut cum il
lis in æternum vivas. Vocavit Deus dile
ctos tuos ad cubilia sua; ne quæso secu
ram quietem illis invidere velis; brevi ad
erit tempus resurrectionis. Sperabas for
sitan, tuos ante obitum futuros membra

utilia

utilia Ecclesiæ militantis: Sed placuit Deo, illos esse membra Ecclesiæ triumphantis: Placuit id Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum debuisse variarum rerum acquirere scientiam: Sed placuit Deo, illos in cœlesti Academia veram discere sapientiam. Placuit hoc Deo: placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum ex pulvere debuisse prius elevari, & cum Principibus collocari: Sed placuit Deo, illos cœlestibus Principibus, Angelis sanctis, associari: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum multas debuisse conquirere divitias: Sed placuit Deo, illos cœlestis regni percipere delitias: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sancte Deus, tu, quod dedisti, abstuliisti; sit nomen tuum benedictum in sæculum.

MEDITATIO XLV.

De judicio extremo.

Christi reverere tribunal.

PAter non judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio. Scio, Domine Iesu, quod, districtus arbiter omnium venturus clandestina hominum facta & verba

& verba & cogitata in lucem proferes. Suprà erit judex severus, subtùs patens infernus, intùs conscienta mordens, extrà ignis ardens, à dextris peccata accusantia, à sinistris Dæmonia terrentia, aderunt boni Angeli à cœlis pellentes, & mali ad infernum trahentes. Domine Iesu, in hisce meis angustiis ad quẽ confugiam? Vereor omnia mea opera, sciens quod non parcis omni delinquenti. Positus ibi ero inter tempus & æternitatẽ; tempus præteriit, æternitatis adhuc infinità restant spatia. Maligni spiritus opera sua requirent mala, quæ suaserunt; in districtissimo illo judicio producẽt omnia, ut animam secum ad tormenta trahãt sociam. Tabescet omnis militia cœlorum, & complicabuntur sicut liber cœli; omnis militia eorũ defluet, sicut defluit folium de vinea & ficu. Erubescet Sol, & Luna confũdetur. Quod si hæc manũ tuarum opera, quæ nulla unquam commiserunt mala, à conspectu tuo fugiunt; quomodo miser ego peccator coram facie tua apparere possum? Cœli cœlorum non sunt immaculati coram te; quomodo miser ego, qui bibo velut aquam iniquitatem? Quod si justus vix salvabitur; peccator ubi comparebit? Quo igitur fugiam, ad quem convertar, nisi ad te Domine?

mine ? Tu peccatorum meorum Iudex eris, qui pro peccatis meis mortuus es. Pater enim non judicat quenquam, sed omne judicium tradidit Filio: Pater tradidit judicium Filio, sed Filius vicissim propter peccata nostra traditus est. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, non ut judicet mundum, sed ut servetur mundus per eum. Quomodo igitur me judicabis, Domine Iesu, cum missus sis à Patre, ut per te server ? Voluntatem Patris tui in omnibus perfeciſti ; quomodo igitur in me misero salvando eam non perficies ? Non est voluntas Patris tui, ut pereat unus de parvulis. Parvulus & ipse sum in conspectu tuo ; parvulus etiam in conspectu meo : quid enim sum nisi cinis & pulvis? Neque solùm cinis & pulvis, sed etiam in pietatis profectu nimis parvulus & pusillus. Perfice igitur in me parvulo voluntatem Patris tui. Veniſti, ô Iesu, salvare quod perierat, quomodo igitur poteris eum, qui salvari desiderat, judicare? Accusabunt me peccata mea, & districtam judicis exigẽt sententiã, sed tu peccata mea transtuliſti in te: peccata mundi tollis; quomodo non mea? Quomodo propter peccata mea me condemnabis, qui pro eis mortuus es ? Mortuus es pro peccatis

Peccatis mundi totius; quomodo non & pro meis? Vtique, Domine Iesu, si voluisses districtè me judicare, quid te coegisset de cœlo descendere in carnem, in mortem, in crucem? Accusabunt me dæmones; & opera; quæ suaserint, ab anima mea requirent. Sed judicatus est princeps hujus mundi, neq; quicquā habet in te: quod si in te non habet quicquam, utuq; nec in me: credo enim in te, Domine; ideò manes in me, & ego in te. Accusabit me amicum tuum, accusabit me fratrem tuum, accusabit me æterni Patris filium dilectissimum: Quomodo igitur severè judicabis amicum, fratrem, & filium tuū? Accusabit me in judicio illo Moyses. Maledictum me dicet, siquidem non servavi omnia, quę scripta sunt in libro legis. Verùm tu, Christe maledictum pro me factus, ut à maledictione legis me liberares. Maledictus ero Mosi; sed benedictus tibi: audire enim desidero vocem illam; Venite benedicti, possidere regnum Patris mei. Accusabit me Moyses; tu verò non accusabis me apud Patrem, imò pro me intercedes. Non igitur maledictionē Moysis timeo, quia sustulisti chirographū ipsius, quod erat contrà me. Accusabunt me damnati, & similis culpæ reum me proclamabunt. Fateor ô Domine Iesu,

reatus

1215.10.15*

reatus me cum illis conjungit; sed reatus agnitio & salvifica tui cognitio ab illis me disjungit. Qui audit verbum tuum, & credit ei qui misit te, habet vitam æternam, neq; veniet in judicium. Audio verbum tuum, Domine, & in te credo, fide languida, sed tamē fide. Credo, Domine, sed succurre incredulitati meæ. Credo, Domine, sed adauge fidem meam. Quāvis ab omnium damnatorum peccatis non sim liber, à sola tamen incredulitate liberabis me Domine. Accusatores illi omnes terrent me, sed tu Iudex erigis me. Tibi Pater tradidit omne judicium, omnia in manus tuas dedit; sed vicissim pro nobis omnibus te tradidit, ipse etiam tradidisti te pro Ecclesia, ut illam sanctificares & mundares lavacro aquæ in verbo. Quomodo severo judicio judicabis eos, pro quibus tradidisti te in mortem, mortem autem crucis? Carnem tuam odio non habebis; membra sumus corporis tui, de carne tua, & ossibus tuis.

MEDITATIO XLVI.

De vitæ æternæ desiderio.

Semper mens, respice sursum.

DEvota animā, non debes amare vitā fugientem, sed potius permanentem.

tem. Eò aſcende per deſiderium, vbi juventus ſine ſenectute, vita ſine morte, gaudium ſine triſtitia, regnum ſine commutatione. Si delectat te pulchritudo, juſti fulgebunt ſicut Sol; ſi velocitas aut fortitudo, electi erunt ſimiles Angelis Dei; ſi longa & ſalubris vita, ibi ſana eſt æternitas, & æterna ſanitas; ſi ſatietas, ſatiabuntur electi, cum apparuerit Domini gloria; ſi melodia, ibi Angelorum chori concinunt ſine fine, ſi munda voluptas, torrente voluptatis inebriabit ſuos Deus; ſi ſapientia, ipſa Dei ſapientia ſeipſam eis oſtendet, ſi amicitia, diligent illi Deum plus quam ſeipſos, & invicem tanquam ſeipſos, & Deus illos plus quã illi ſeipſos; Si delectat concordia, omnibus ibi erit vna voluntas; ſi poteſtas, electis omnia erunt facilia, nihil deſiderabunt quod non poterunt; nihil autẽ deſiderabunt, niſi quod Deus ipſos vult velle & deſiderare: ſi delectat honor & divitię. Deus ſervos ſuos fideles ſuper multa conſtituet; ſi vera ſecuritas, ita certi erũt nunquam & nullatenus iſtud bonum ſibi defuturũ, ſicuti certi erunt ſe non ſua ſponte illud amiſſuros, nec delectorem Deum illud diligentibus invitis ablaturũ, nec aliquid Deo potẽtius invitos Deũ & illos ſeparaturũ. Quicquid deſiderare pote-

poterunt electi, illic inveniunt; quia coram à facie ad faciem intuentur eum qui est omnia. Tàm magna sunt illius vitæ bona, vt non possint mẽsurari, tàm multa vt non possint numerari, tam pretiosa vt non possint æstimari: erit ibi corporum æterna sanitas, erit animorum summa puritas, erit gloria & voluptatis divinæ vbertas, erit perpetua Angelorũ & sanctorum familiaritas, erit stupenda corporum claritas: Gavdebunt electi propter loci amœnitatem, quem possidebunt; propter jucundam societatem in qua regnabunt; propter corporis glorificationem, quam habebunt; propter mũdum, quem contempserunt; propter infernum, quem evaserunt. Minima æternæ vitæ corona præstantior erit, quàm mille mundi; quia infinita illa, hi autem omnes finiti. Neq; etiam metuenda illic invidia disparis claritatis, quia regnabit in omnibus vnitas charitatis, propter summam illam charitatem, quicquid vni electorum accidit, tanto gaudio afficiet reliquos, ac si illis ipsis foret datum. Nullum in cœlo & terra maius bonum quàm Deus. Ideò etiam non potest esse maius ac perfectius gaudium, quam Deum videre, Deum possidere: Ideò etiam

per

per unicum momentum Deum videre ſuperabit omnia gaudia. videbimus enim Deum in ſeipſo. Deum in nobis, & nos in Deo. In via huius vitæ habemus Chriſtum nobiſcum, ſed ſub Verbi & Sacramentorum velamine tectum: non autem cognoſcimus eum per ſcientiam: In futura vita coràm eum intuebimur, quando panem æternæ ſatietatis nobis diſtribuet, quemadmodum diſcipuli non agnoſcebant Chriſtum in via, ſed demùm in hoſpitio, quando panem illis frangebat. Cœleſtis illa Hieroſolyma non habet tẽplum manu factum, nec Solem nec Lunam; quia templum eius æternum eſt Deus ipſius luminare & lucerna. Fidei ſuccedet viſio, ſpei cõprehenſio; delectioni perfecta fruitio. In ædificatione templi Salomonis vox ſecuris & mallei non audiebatur: ſic in cœleſti Ieruſalem nec pœna nec tribulatio ſentitur; quia materia hujus templi, lapides ſcilicet ſpirituales, jàm antè in mũdo per tribulationes præparati. Regina ad Salomonẽ veniens eſt anima ad Chriſtũ in cœleſtem Hieroſolymã contendens, ingreditur cum multo comitatu ſanctorũ Angelorum, cum auro & pretioſis lapidibus diverſarũ virtutum, mirabitur Chriſti regis ſapientiã, & miniſtrorum, Angelorum ſcilicet & Sanctorum

storum, ordinem; ciborum mensæ, id est, æternæ refectionis, plenitudinem; vestiũ pretium, id est, corporum glorificationẽ; domus pulchritudinem; id est, cœlestis palatii magnitudinẽm, sacrificiorum, id est, laudum divinarum multitudinem; fatebitur in stupoꝛem conversa, se non potuisse credere ea quæ jàm oculis videt. Erigat ergò sese fidelis anima, & parata sibi consideret bona: eò dirigendus est spiritus, quò aliquando est iturus: in tempore eò contendendum, ubi aliquando in æternitate manendum. Non intrabit in hanc Domini sui gloriã, qui non intrare desiderat. Corã facie Dei aliquãdo apparere speras; sanctitati ergò studendum, quia & ipse sanctus est: Cœlestium Angelorum expectas consortium; vide ergò, ne per peccata repellas ipsorum à te ministerium. Æterna speras; quare ergò temporalia tantopere desideras? Futurã inquires civitatem, quare ergò desideras hìc locum permanentem? Ad Christum venire desideras; quare ergò mortem times? ejus est mortem timere, qui ad Christum nolit ire. Ad cœlestem Hierololymam intrare desideras; quare ergò tot ac tantis peccatis te contaminas? cum tamen scriptum sit, quod nihil intrabit in eam coinquinatum.

Ligno

Ligno vitæ aliquando frui desideras; Christum verum vitæ lignum in hac vita per veram fidem prius apprehendas, quia scriptum est: Beati, qui lavant stolas suas in sanguine Agni, vt sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem. Foris sunt canes & venefici; cave ergò impudicitiam: foris sunt homicidiæ, cave ergò iracundiam: foris sunt idolis servientes; cave ergò avaritiam: foris sunt mendaces; cave ergò omnem peccati malitiam. Si desideras intrare ad nuptias Agni, Sponsi adventum desidera: Spiritus & Sponsa dicunt, Veni. Si non habes arrham Spiritus, per quem clames, vt veniat Dominus, nunquam ad cœlestes nuptias te introducet Sponsus; Sponsa non es, si Sponsi advêtum non desideras. Vis locum habere in novo cœlo ac nova terra; quare ergò veteribus hisce adhæres? Vis particeps fieri Creatoris, quarè ergò egenis adhæres creaturis? Expectas ædificationem ex Deo, domum non manu factam, æternâ in cœlis; quare ergò terrestrẽ domũ hujus nostræ habitationis dissolui non desideras? Superindui desideras? quare ergò non prospicis, ne nudus inveniaris? Si in hac vita S. Trinitas non inhabitat cor tuum per gratiam, nunquam in futura te

inha-

215.10.15*

inhabitabit per gloriá: Si in hac vita non gustes æternæ felicitatis initium, nunquá plenum percipies complementum.

MEDITATIO XLVII.

De beatissima Dei in cœlo visione.

Sanctorum patria cœlum.

IN domo patris mei mansiones multæ sunt; verba sunt Saluatoris nostri. Desidero videre locum illum, Domine, in quo æternã mihi præparasti mansionem. Aduena enim hic sum & peregrinus, sicut omnes patres mei, dies peregrinationis meæ parui & mali, igitur in hoc mũdi exilio patriã cœlestẽ desidero: πολίτευμα enim meum in cœlo: desidero videre bona Domini in terra viuentium. In imagine pertransit hæc vita, nec iurabiles sunt dies mei, & substantia mea tanquã nihilũ coràm te: quæ igitur expectatio mea? nõnè Dominus? Domine Iesu, quando erit, vt ad te veniã? quando apparebo antè faciẽ tuã! Quemadmodũ desiderat cervus ad fontes aquarũ, ita desiderat anima mea ad te, Deus: O verũ & perfectũ & plenũ gaudium! ô gaudiũ super gaudium, vincens omne gaudium, extrà quod non est gaudium; quando intrabo in te, vt videã Deum meũ, qui habitat in te? Admple-

bis me lætitia cum vultu tuo Domine, delectationes in dextra tua vſq; in finem: inebriabor ab vbertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis me. Apud te eſt fons vitæ! O deſideratã vitã! O beatam felicitatẽ! in qua ſanctiſſima Trinitas erit perfectio deſideriorum noſtrorum, quæ ſine fine videbitur, ſine faſtidio amabitur, ſine defatigatione laudabitur. Deum videre ſuperabit omnia gaudia. Chriſtum videre, cum Chriſto vivere, Chriſtum audire, ſuperabit omnia cordis noſtri deſideria. O Ieſu Chriſte, Sponſe animæ meæ ſuaviſſime, quando ſponſam tuam in regium adduces palatium? quid ibi deeſſe poterit? quid ibi amplius deſiderari poterit aut expectari, vbi Deus erit omnia in omnibus? Pulchritudo erit viſui, mel guſtui, cithera auditui, balſamum olfactui, flos tactui: Omnia erit Deus, & diſtribuet vnicuiq; ſecundùm deſiderium cordis ſui bona; ſi vitam deſideras, ſi ſanitatem, ſi pacem, ſi honorem, ibi Deus erit omnia in omnibus. Quæ ſummis in Eccleſia doctoribus obſignata modo ſunt myſteria, vel puellulis ibi erunt obvia. Aderit nobis benedicta Chriſti humanitas, & de abſconditis ſalutis noſtræ myſterijs voce concionabitur ſuaviſſima. Vox ipſius dulcis, atq; facies eius

decora

decora; diffusa est gratia in labijs ipsius, gloria & honore incedit coronatus. Quod si Deus erit omnia in omnibus, vtique etiam erit plenitudo luminis intellectui, multitudo pacis voluntati, continuatio æternitatis memoriæ. Saturabit Filius intelligentiam plenissima cognitione; Spiritus S. voluntatẽ suavissima dilectione; Pater memoriam secura vtrivsq; recordatione: Tu, ô Deus, lumen eris, in cuius lumine videbimus lumen, te scilicet in te, in splendore vultus tui, quando te videbimus à facie ad faciem. Neq; solùm te videbimus, sed etiam tecum vivemus; neq; solùm tecum vivemus, sed etiam te laudabimus; neq; solùm te laudabimus, sed gaudij tui cõsortes erimus; neq; solùm tecum gaudebimus, sed Angelis etiam similes erimus; neq; Angelis solùm, sed ipsi etiam Deo benedicto in sæculum. Obstupescat hîc fidelis anima, & misericordiam Salvatoris sui adoret. Non in gratiam solum inimicos recepit, sed peccata remittit, sed justitiam donat, sed ad cœlestem deducit hæreditatem, imo Angelis & sibi ipsi nos similes reddit. O beatissima civitas! O cœlestis Hierusalem! O sancta sanctissimæ Trinitatis sedes! quando erit, vt ingrediar templum tuũ? Templum cœlestis

Hierololymæ Agnus est, Agnus nimirũ, qui peccata mũdi tollit, & pro eis ab origine mundi occisus. Quando erit, vt adorem in templo illo Deum meum, Deum scilicet in Deo? Quando orietur mihi Sol iste, qui illuminat civitatem illam sanctã? Exulo adhùc à patria mea, sed reposita mihi est hæreditas ampla. Credentibus potestas per Christũ facta filios Dei fieri. Quod si filij sumus, vtiq; etiam hæredes; hæredes quidẽ Dei, cohæredes vero Christi. Erige, te anima mea, & aspira ad hæreditatem tuam. Dominus pars hæreditatis meæ; & merces mea magna valdè. Quid præter hoc donare posset misericordissima Dei benignitas? Vitam donat: Filium donat: Semetipsum donat: quod si adhuc majus aliquid in cœlo atq; terra sciret, illud ipsum nobis donaret. In Deo vivimus, templum Dei sumus, Deum possidemus; hic quidèm in Spiritu atq; mysterio, illic autèm in veritate. Ibi nostra spes erit res, ibi non solùm permanebimus, sed etiam habitabimus in æternum.

MEDITATIO XLVIII.

De suavissima Angelorum in cœlo aßociatione.

Cœlestis curia nostra est.

IN resurrectione mortuorum neq; nubent, neq; vxores ducent, sed erunt sicut

215.10.15*

ſicut Angeli Dei in cœlo. Ecquis hanc beatorum dignitatem, dignis celebrare poteſt encomijs? In cuius hominis cor hæc beatorum gloria aſcendit? Electi gloria reſurrectionis innovati, abſq; ullo mortis metu, abſq; ulla corruptionis labe, ſalvifica Dei fruentur viſione. Vidi Dominum à facie ad faciē, & ſalva facta eſt anima mea, exclamat divus Patriarcha. Quod ſi momentanea Dei viſio tantum potuit apportare lætitiæ cumulum; quid poterit viſio ejus æterna? Si Dei in forma hominis apparentis intuitus ſalutē & vitam attulit animæ; vtiq; viſio ejus à facie ad faciem vitam & beatitudinem afferet æternam. Quid igitur ad hanc felicitatem accedere præterea poſſit? Quid præter Dei viſionem deſiderare poterunt electi? Nihilo tamen minùs beatiſſimo & ſuauiſſimo Angelorum fruentur conſortio. Neq; ſolùm conſortio illorū fruentur; ſed etiam ſimiles illis erunt, corporum ſcilicet agilitate, claritate, immortalitate. Induemur eadem cum illis veſte: in ſtolis albis coram throno Agni aſſiſtentes æternum pſallemus Domino cāticum: in eadem virtutum fulgebimus corona; eodem immortalitatis gaudebimus privilegio. Vidimus Angelum Domini & moriemur, exclamat Manuel:

nos autem videbimus millia millium, & decies millies centena millia Angelorū, & vivemus in æternum. Quod si ἰσάγγελοι erimus, vtiq; metuendum non erit amplius, ne peccatorum dissimilitudine ab illis separemur. Exuemur pannosa naturæ peccatricis tunica, & nuditas nostra salutis operietur vestimento, atque candidissima induemur innocentiæ stola. Nemo ibi læditur, irascitur nemo, invidet nemo, cupiditas nulla exardescit, nulla honoris aut potestatis pulsat ambitio. Peccatorum pondere non gravabimur, neq; peccatorum maculas pœnitentibus lachrymis deflere cogemur, neque metuenda amplius lethalia animæ vulnera. Vicit enim Leo de tribu Iuda; vicimus in virtute ipsius omnes. Quod si ἰσάγγελοι erimus, vtique nullum aderit cibi aut potus desiderium. Deus erit cibus noster, in cujus delectatione saturabimur; Deus erit cibus noster, qui solus reficit nec deficit. Non esurient beati, nec sitient: non percutiet eos æstus & Sol, quia Miserator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos: ibi de ventre fluent flumina aquæ vivæ: ibi paratum convivium pinguium medullatorum, convivium vendemiæ defecatæ. Epulabimur & lætabimur, & præ lætitia cor-

cordis jubilabimus. Domine Iesu, perficiantur hæc in spiritu & veritate: de fructu vitis bibemus in regno Patris tui, sed in Spiritu & veritate. Verba enim quæ locutus es nobis, spiritus & vita sunt, atque hujus sæculi verbis futuræ vitæ declaras gaudia. Quod si beati erimus, vtiq; etiam mortis auferetur metus: absorpta erit mors in victoria: præcipitata erit mors in sempiternum, & absterget Deus omnem lachrymam ab oculis populi sui. Gaudium igitur erit sine tristitia, quod continet æternam lætitiam. Salus erit sine dolore, vita sine labore, lux sine tenebris: amor nunquam tepescet, gaudium nunquam decrescet, gemitus non audietur, neq; dolor sentietur, triste nihil videbitur, lætitia semper habebitur; ibi summa & certa securitas, secura tranquillitas, tranquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas, æterna beatitas, beata Trinitas, Trinitatis vnitas, & vnitatis Deitas, & Deitatis beata visio. Erige te, anima mea, & honorem à Christo nobis collatum alius perpende. Consociabimur Angelorum & Archangelorum cœtibus, thronis, & dominationibus, principibus & potestatibus neq; solùm sociabimur, sed etiam similes erimus: Agnoscemus ibi Angelum custodiæ

in vita olim deputatum: neq; egebimus ipsius ministerio, sed suavi ejus lætabimur contubernio: Non desiderabimus ipsius protectionem, sed ob suavem gaudebimus societatem, & claritatem ipsius oculis intuebimur clarificatis. Quod si ἰσάγγελοι erimus, vasa corpora nostra fragilia, debilia, mortalia immutabuntur, & spiritualia, agilia, immortalia efficientur. Lucida erunt, quia Deo propinqua, qui habitat in luce inaccessibili, & luce vestitus est: incorruptibilia erunt, quia Angelis, imò corpori Christi clarificato conformia. Seminantur hic in corruptione; resurgent in incorruptione: Seminantur in ignobilitate, resurgent in gloria: Seminantur infirmitate, resurgent in virtute: Seminatur corpus animale, resurget corpus spirituale, quod fulgebit sicut splendor firmamenti in æternum. Veni, Domine Iesu, & gloriæ illius participes nos effice.

MEDITATIO XLIX.

De tormentorum infernalium gravitate.

Semper meditare gehennam.

COgita, devota anima, pœnarũ inferni gravitatem, & facile superabis om-

omnem pravam peccandi voluptatem. Erit ibi præsentia omnis mali, & erit absentia omnis boni. Quid mali illis deesse poterit, qui puniuntur propter summum malum, scilicet peccatum? Quid boni illis adesse poterit, qui sunt remoti à summo bono, scilicet à Deo? Erit ibi calor ignis, & rigor frigoris, erunt ibi perpetuæ tenebræ; erit ibi fumus & perpetuæ lachrymæ; erit ibi aspectus terrificus Dæmonum; erit clamor in perpetuum; erit ibi ariditas, sitis, fœtor sulphuris, vermis conscientiæ, timor, dolor, pudor & confusio peccatorum omnibus manifestorum, invidia, odium, tristitia, divinæ vificnis carentia, omnis spei ablatio. Separabitur Dei virtute claritas ignis ab eius adustiva virtute: claritas cedet in gaudium Sanctorum; vis adustiva in tormentum damnatorum. Lucebit miseris non ad consolationis objectum, ut videant, unde gaudeant, sed ad miseriæ augmentum, ut cernant, unde magis doleant. Visus aspectu solis, ac stellarum omnium, privabitur, sicut etiam visione Christi & Sanctorum omnium: punietur autem fletu, fumo, dæmonum ac omnium damnatorum aspectu. Aures damnatorũ ejulatus & assiduas blasphemias, ut, & horribiles dæmonũ rugitus audient. Gustus

affligetur siti & fame, ac omni ciborum ac potus privabitur voluptate. Odoratus fœtore sulphureo torquebitur. Tactus igne mintùs & extrà vrentem, atq; ad medullas vsq; penetrantem sentiet. Corpora damnatorum erunt deformia, obscura, tarda, ponderosa. Torquebitur memoria peccatorum recordatione; neque tam dolebit se peccasse, quàm voluptates suas perdidisse. Vna scintilla gehennæ ignis plùs peccatores lædet, quàm si fœmina in labore & partu prolis perseverando mille annos perduret. Erit ibi fletus ex dolore, & stridor dentium ex furore. In carne cruciabuntur per conscientiæ vermem: nullum erit vitium, quod non habeat ibi proprium aliquem cruciatum. Sicut nihil in regno Dei desideratur quod non inveniatur; ita in inferno nihil invenitur quod desideratur. Nihil ibi proderit damnatis, quod in hac vita delitijs varijs vsi fuerint; quin potiùs earum recordatio graviùs torquebit. Nihil proderit damnatis, quod in hac vita in perpetua saturitate & ebrietate vixerint; quia tunc ne guttulâ quidèm aquæ obtinere possunt. Nihil proderit eis, quod vestibus vsi fuerint splendidis; quia induentur confusione, & corpora ipsorum vestientur ignominia. Nihil proderit eis,

quod

quod in hac vita constituti fuerint in honoribus, quia in inferno nullus erit honor, sed continuus gemitus & dolor. Nihil proderit eis, quod in hac vita cumulaverint divitias; quia ibi æqualis erit omnium paupertas. Remoti erunt a beatifica Dei visione. Deú non videre, omnia gehennæ superat supplicia: Dei faciem si in carcere inferni inclusi viderent damnati, nullam pœnã, nullum dolorẽ, nullamq; tristitiam sentirent: Iram Dei experientur, & tamen beatificam Dei faciem nunquã intuebuntur. Sentient pœnas a facie ejus, cuius tamen faciem nunquã contemplabuntur. Ira dei ignem æternæ dãnationis perpetuò instar sulphurei torrentis succendet. Nec solùm à Dei contemplatione removebuntur, sed etiam à dæmonũ conspectu miserabiliter cruciabuntur. Sentient eorum flagella, quorum in hac vita secuti sunt magisteria. Si spectri alicuius intuitus hominẽ in hac vita fermè exanimat: quid poterit horribilis dæmonũ in æternũ duraturus aspectus? Neq; solùm cogentur dãnati dæmonibus perpetuo conversari; sed etiã sentient se in æternum ab illis cruciari. Si in hac vita ex permissione divina diabolus tàm grauiter affligit sanctos; quam grauiter, cruciabit dãnatos, potestati suæ in æternum

num traditos? Damnati non solùm cruciabuntur per dæmones exteriùs, sed etiam per conscientiæ vermem interius: omnia omnino, quæ unquam perpetraverunt peccata, oculis eorum assiduè erunt obiecta: tanto autẽ erit gravius tormentum, quia non amplius restat pœnitentiæ beneficium: quando virgines paratæ intraverint cũ Sponso, statim claudetur janua; januam intellige indulgentiæ, januam misericordiæ, januam consolationis, januam spei, januam gratiæ, januam conversionis sanctæ. clamabunt damnati, & dicent montibus ac petris; Cadite super nos, & abscondite nos, ab ira Agni: sed clamor iste erit frustraneus, quia cœlum & terra fugient ab ira ejus: sicut scriptum est. Fugit omnis insula, & montes non sunt inventi. Quicquid datum fuerit electis ad gloræ augmentum, id omne cedet damnatis ad dolorum incrementum. Erunt quidem pœnarum gradus; sed tamen, qui minora sentit tormenta, nulla exinde percipiet levamenta; qui maioribus torquebitur cruciatibus, invidebit illi, qui affligitur minoribus. Non percipient damnati inde aliquod levamentum, quod quidam cognatorum vel amicorum in cœleste receptui sunt palatium; quia etiam electi nullam

inde

inde ſentiunt triſtitiam, quod ſciunt quoſdam ſuorum cognatorum ad æternam tranſiiſſe gehennam. Tantus ibi in damnatis erit dolor & cruciatus, vt mens ad aliud dirigi non poſſit, niſi ad quód vis doloris impellit; Proſequétur damnati odio omnes Dei creaturas, proſequentur odio ſeipſos invicem: Proſequentur odio Angelos ſanctos, homines electos, adeoq; Deum ipſum, non quidem in ſe & in natura ſua, ſed in juſtitiæ effectis. Omnia mala hujus vitæ ſingularia ſunt: vnus gravatur paupertate, alter torquetur morbi gravitate: unus dura premitur ſervitute, alter conviciorum oneratur mole: ſed illic ſimul omnes omnibus torquebuntur malis; dolores ibi erunt vniverſales in omnibus ſenſibus & membris. In hac vita omnes moleſtias mitigat ſpes levationis; ſed illic nulla relicta eſt ſpes liberationis: Pœna inferni non ſolum eſt æterna; ſed etiam ne per momentum quidem interrupta. Atq; hinc eſt, ſi omnes homines nati ab Adam uſque ad hodiernum diem, & amplius naſcituri viverent vſque ad noviſſimum diem, & ſi unam pœnam, quam anima pati cogitur pro vno peccato in inferno, ex æquo paterentur, tunc patricula quævis illius pœnæ vnius hominis major eſſet

esset, quam omnia tormenta, quæ omnes raptores & malefici vnquam essent perpessi. O domine, da vt gehennam cogitemus, ne in gehennam incidamus!

MEDITATIO L.

De pœnarum infernalium æternitate.

COgitâ, devota anima, infernalium pœnarum æternitatem, & rectiùs percipies earum grauitatem. Est in inferno flamma fluens, & sine fine peturens: Vita damnatorum est sine fine mori: Mors eorum est in æternis pœnis viuere. Nec qui torquet, fatigatur: nec qui torquetur, aliquando moritur; sic ignis ibi consumit, vt tamen semper reseruet; sic tormẽta ibi augẽtur, vt tamẽ semper renoventur; sic dãnati morientur, vt semper vivant; sic vivent, vt semper moriantur. Sine vllo vnquam fine aliquem torquendũ esse, id verò vltrà omnes desperationis fertur terminos. Quid enim graviùs, quam semper velle quod nunquã erit, & semper nolle quod nunquam non erit? In æternum damnati non assequẽtur quod volũt, & quod nolunt, in æternũ pati cogentur. Quando cessabit Dei ira, cessabit etiam damnatorũ pœna; sed æterna est ira; æterna igitur & pœna: Quando pœnitentiã veram agent damnati.

nati, à peccatis suis poterunt liberari; sed præclusum est tempus pœnitentiæ; nulla ergo spes restat indulgentiæ. Quando torquere cessabunt Diaboli, torqueri cessabunt damnati; sed nunquam cessabit furor Diaboli; nunquam ergo cessabit cruciatus hominis damnati. Quando mutabitur Dei justitia, mutabuntur etiam damnatorum supplicia; sed invariabilis Dei justitia; æterna igitur erunt damnatorum supplicia. Ad districti judicis sententiam pertinet, vt nunquam careant supplicio, qui in hac vita nunquam carere voluerunt peccato. Æquum est, vt nullus detur damnato terminus vltionis; qui quam diù valuit, habere noluit terminum criminis. Damnati peccarunt in suo æterno. id est, quamdiù vixerunt, justum est, vt puniantur in Dei æterno. Cum fine deliquerunt, quia cũ fine vixerunt; non voluissent vtiq; cum fine delinquere si potuissent sine fine vivere, vt possent sine fine peccare. Æterna quoq; est ignis infernalis materia, peccati scilicet macula; meritò igitur æterna etiam pœna. Non remouebitur ab oculis Dei peccatorum in damnatis turpitudo; quomodo ergo removeri potent supplicio rũ in peccata constituto rũ magnitudo? Peccatum insuper est infinitum malum, quia

contra

contrà infinitum bonum commissum & Christus pro eo persoluit infinitum pretium; meritò ergò in eos, qui moriuntur in peccatis, infinitum constituitur supplicium. Peremit in se homo bonum æternum; justo ergò Dei judicio incidit in malum æternum. Creavit Deus ab initio hominem ad sui imaginem, vt in æternum eo secum vivere posset: reformavit Deus hominem in peccatum prolapsum per Christum ad sui imaginem; paravit omnibus æternæ salutis media; & obtulit omnibus æternæ vitæ præmia, justum igitur est, vt, qui æternis carere voluerunt præmijs, æternis etiam subjiciantur supplicijs. Nunquam à damnatis auferetur voluntas mala; nunquam ergò auferetur malæ voluntatis pœna. Elegerunt damnati momentaneam voluptatem, & finita mundi bona præ infinito bono Deo: aspirarunt potiùs ad fugacis & brevissimæ huius vitæ delitias, quà ad æternæ vitæ divitias: æquum igitur est, ut infinitas sentiant pœnas. O æternitas interminabilis! ô æternitas nullis temporum spatijs mensurabilis! ô æternitas nullo intellectu humano perceptibilis! quantum auges damnatorum supplicia? post innumera annorũ millia semper cogitare cogentur, hoc ipsis tantũ esse tormen-

215.10.15*

mentorum principium. Quàm grave est in molliſſimo lecto per triginta annos immobilem jacere; quid erit in ſulphureo iſto lacu triginta millia millium annorum ardere? O æternitas, æternitas! tu ſola ultra omnem modum ſupplicia damnatorum exaggeras. Gravis eſt damnatorum pœna propter ſuppliciorum acerbitatem; gravior eſt propter ſuppliciorum diverſitatem; graviſſima propter ſuppliciorum æternitatem. Mors erit ibi ſine morte, erit finis ſine fine, defectus ſine defectu, quia mors ſemper vivit, & finis ſemper incipit, & defectus deficere neſcit. Quærent damnati vitam, & non invenient, quærent mortem, & mors fugiet ab eis. Poſt annorum centum millena millium nullia ſine ullo fine ad rediviva revertentur tormenta. Plus cruciabit eos cogitatio de continuatione doloris, quàm ſenſus tormenti exterioris. Quid poteſt eſſe miſerum magis, quam ita mori, ut ſemper vivas, ita vivere, ut ſemper morianis? Vita iſta erit mortifera, & mors immortalis. Si vita es, cur occidis? Si mors, quomodo ſemper duras? Æternitas qualis ſit, perfectè non cognoſcimus? non enim dubium, quin id, quod nulla temporis menſura circumſcribitur, nulla etiam creata mente comprehendatur.

tur: si quid tamen de spatio æternitatis vis æstimare, tempus antemundanum debes cogitare: si potes invenire Dei principium, poteris etiam invenire quãdo finem habiturum: sit damnatorum supplicium. Finge tibi montem quendã altissimum, qui magnitudine excedat cœli & terræ spatium; finge, quãdam volucrem quibuslibet mille annis deportare ex hoc monte granulũ tenuissimi pulveris: sperandum esset, ut tandem post incomprehẽsibilia multa annorum millia finiretur magnitudo illius montis: sed non potest sperari ut finiatur aliquando infernalis iste ignis. Nunquam finientur electorum pręmia; nunquam etiam finientur damnatorũ supplicia: quia, ut infinita est Dei misericordia erga electos, ita infinita est Dei justitia erga reprobos. Statue, tot esse tormentorum species in damnatis, quot sunt guttulæ magni maris: finge, post millesimum quemq; annũ advolare quandã aviculam, & exhaurire tenuem maris guttulam; sperandũ esset, fore ut exhauriatur tandem maris copia: sed sperari non potest finienda esse aliquando damnatorum supplicia. O devota anima, semper tibi obversetur pœna damnatorũ æterna: Gehennæ meminisse, prohibet in gehennam incidere. Si

cur

0 1215.10.15*

cura agendæ pœnitentiæ, dum adhuc tempus est indulgentiæ. Quid aliud devorabit ignis iste quam peccata tua? Quo magis peccata cumulas, eo majorem comburendi materiam reservas. O Domine Iesu, qui pro peccatis nostris satisfeciſti tua passione, custodi nos ab æterna damnatione; Amen.

MEDITATIO LI.

De spirituali piorum resurrectione.

Cum Christo surgere, vita est.

NOn prodest Christi resurrectio, nisi in te quoq; Christus resurgat. Sicut Christū oportet in te concipi, nasci, vivere: Ita quoq; oportet in te eum resurgere. Omnē resurrectionē præcedit mors, quia non resurgit, nisi quod cecidit: Ita quoq; res se habet in spirituali hac resurrectione. Non resurget in te Christus, nisi prius Adā in te moriatur: Non resurgit homo interior, nisi sepeliatur prius exterior: Non prodibit novitas spiritus, nisi prius abscondatur vetustas carnis. Nec sufficit, semel in te Christum resurgere, quia vetus Adam non potest extingui uno momento, quotidiè vult in te revivisceré vetus Adam; quotidiè eum extingue, ut in te quotidiè Christus incipiat vivere.

vivere. Non ascendebat Christus in cœlum, neq; in suam gloriam intrabit, antequam resurgeret ex morte: Ita non poteris ad cœlestem intrare gloriam, nisi Christus prius in te resurgat, atq; in te vivat: Non est pars corporis Christi mystici, in quo Christus non vivit, nec deducetur à Christo ad Ecclesiam triumphantem; nisi qui fuerit pars corporis ejus in Ecclesia militante. Conjugium præcedit desponsatio; non introducetur anima ad nuptias cœlestis Agni, quæ non per fidē Christo in hac vita desponsata & arrha S. Spiritus obsignata. Resurgat ergò & vivat in te Christus, ut cum ipso in æternum vivas. Hæc est resurrectio prima; Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima, in hunc secunda mors non habet potestatem. Si in resurrectione corporum ad vitam vis prodire, quotidiè debet Christus in hac vita in te resurgere. Resurgente Christo Sol oriebatur: ita si spiritualiter Christus in te resurgat, orietur in anima tua lux salutaris Dei agnitionis: quomodo ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis, ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorū tenebræ? timor Domini initium sapientiæ, quomodo ergò ibi possit esse cœlestis sapientia, ubi timor Domini locum nunquam habuit?

habuit? Qui verò luce divinæ cognitionis destitutus in hac vita, quomodo potest fieri particeps æternæ lucis in futura vita? Filij lucis solùm transeunt ad æternam lucem; filij tenebrarum ad æternas transeunt tenebras. Christus resurgens triumphauerat de morte: sic in quo Christus spiritualiter resurgit, à morte ad vitam transit, neq; enim potest vinci à morte, in quo vivit victor mortis. Christus resurgens adduxit secum justitiam perfectam, mortuus enim est propter peccata nostra, resurrexit propter justitiam nostram. Ita quoq; in quo Christus spiritualiter resurgit, justificatus est à peccato; quomodo enim ibi peccata haberent locum, ubi viget & vivit perfecta Christi justitia? Applicatur à nobis illa Christi justitia per fidem. Christus resurgens victoriam ex Satana referebat, quia in suo ad inferos descensu regnum ejus destruxerat, palatium ejus expoliauerat, arma eius confregerat; ita quoq; in quo spiritualiter Christus resurgit, illi Satanas prævalere non potest; neq; enim potest vinci à Satana, in quo vivit victor Satanæ. Christo resurgente terræ motus factus est magnus; spiritualis illa cum Christo resurrectio non fit sine seria commotione & cordis contritione, vetus ille Adam non potest

extingui

extingui sine luctu & remitentia: ergò etiam Christus non potest spiritualiter in te resurgere sine magna commotione. Non fit spiritualis cum Christo resurrectio, nisi fiat peccati abolitio: non fit peccati abolitio, nisi præcedat peccati agnitio: nondum adest vera peccati agnitio, nisi adsit seria cordis contritio; Ergo non fit spiritualis Christi resurrectio, nisi præcedat interior cordis contritio. Dicebat S. Ezechias. Sicut leo, contrivit omnia ossa mea. Vide magnam commotionem. Sed statim addit; Domine, sic vivent; & in talibus vita spiritus mei; corripies me, & vivificabis me; projecisti post tergum tuum omnia peccata mea. Vide spiritualem a peccatis resurrectionem. Christo resurgente Angelus Domini descendens de cœlo sedit super sepulchrum: Ita si spiritualiter Christus in te resurgit, Angelorum poteris gaudere associatione. Vbi vivit adhuc & regnat vetus Adam, ibi gratum cubile Diaboli: Vbi vero vivit & regnat Christus, ibi habitare gaudent Angeli. Scriptum est enim, quod sit gaudium in cœlo super peccatore agente pœnitentiam. Vbi autem vera pœnitentia, ibi quoque Christus spiritualiter resurgit. Vbi Christus nondum resurrexit spiritualiter, ibi nondum

dum est Dei gratia. Vbi autem nondum est Dei gratia, ibi nec Angelorum custodia. Vbi nondum spiritualiter Christus resurrexit, ibi adhuc regnat vetus Adam; ubi autem regnat vetus Adam, ibi adhuc regnat peccatum; ubi autem regnat peccatum, ibi diabolus regnat: quæ autem communio esse potest Angelorum cum diabolo? Christus resurgens apparuit suis discipulis, eisque vivum se exhibuit: ita, si spiritualis resurrectionis particeps factus es per fidem, ostende te vivum Christi membrum per charitatem. Non judicatur homo vivus, si non opera vitæ manifestet exteriùs. Vbi Christus, ibi etiam sanctus Spiritus, ubi sanctus Spiritus, ibi agit & impellit ad omne opus bonum, quia qui Spiritu Dei aguntur, illi sunt filii Dei. Si ergò in Spiritu vivimus, in Spiritu etiam ambulemus. Solis lux undiquaque spargit radiorum splendorem, fidei lux undiquaque diffundit charitatis fervorem. Tolle lucem à sole, & separare poteris charitatem à vera fide. Peccata sunt opera mortua, si in mortuis operibus ambulas, quomodo tu in Christo, Christus in te vivit? Peccata pertinent ad veterem Adamum, si adhuc in te regnat vetus Adam, quomodo cum Christo spiritualiter

ra pertinent ad vetustatem carnis, si in vetustate carnis ambulas, quomodo novus homo in te vivit? Excita nos, ô bone Iesu, à peccatorum morte, vt ambulemus in novitate vitæ: mors tua veterem Adamum in nobis extinguat; resurrectio tua interiorem nostrum hominem ad vitam revocet; sanguis tuus laver nos à peccatis; resurrectio tua justitiæ vestem nobis induat. Ad te, ô vera vita, suspiramus nos in peccatis mortui: Ad te, ô vera justitia, suspiramus nos per peccata aversi: Ad te, ô vera salus, suspiramus nos propter peccata damnati. Vivifica, justifica, salvifica. Amen.

FINIS.